

Sprawozdanie z działalności FWPN za rok

2010

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Sprawozdanie z działalności za rok 2010

Opracowanie informatyczne:

Janusz Rolecki

Redakcja:

Tomasz Markiewicz

Tłumaczenie:

Roland Borchers

Katarzyna Ciurapińska

Agnieszka Gadzała

Silke Lent

Sebastian Woróżbit

Fotografie:

Archiwum FWPN

Nakład:

800 egz. w wersji polskiej ISSN 1234-5938

700 egz. w wersji niemieckiej ISSN 1234-5946

Opracowanie graficzne i skład:

Studio Sundaylove s. c.

www.sundaylove.pl

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

e-mail: fwpn@fwpn.org.pl

www.fwpn.org.pl

www.sdpz.org

www.centrumzielna.pl

Biuro FWPN w Berlinie

Albrechtstraße 22, D 10117 Berlin

tel. (+49) 30 27 90 8775

faks (+49) 30 27 90 8774

e-mail: sdpz@sdpz.org

Perspektywy na 2011 rok

Jubileusz 20-lecia FWPN

W roku 2011 przypada jubileusz 20-lecia Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Z tej okazji 12 października zostaną zorganizowane w Warszawie konferencja i spotkanie jubileuszowe. Rocznica 20-lecia działalności FWPN będzie okazją do zaprezentowania dorobku Fundacji szerszej opinii publicznej i przedstawienia planów na kolejne lata.

Wystawa „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku” w Berlinie

W dniach 8.08.–2.09.2011 roku będzie można obejrzeć wystawę FWPN „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku” w Ratuszu Berlina przy Jüdenstrasse 1. Honorowy patronat nad prezentacją wystawy w stolicy Niemiec objął burmistrz Berlina Klaus Wowereit.

Spis treści

Wstęp 03

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej 07

„Point. Portal Polsko-Niemiecki” 10

„Mapa Polsko-Niemiecka” 11

Katalog on-line publikacji współfinansowanych przez FWPN 12

FWPN na 4 Berlińskim Dniu Fundacji 12

Polsko-niemiecki konkurs fotograficzny „Polska nieznana” 13

Media 14

III Polsko-Niemieckie Dni Mediów 15

Film dokumentalny „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności” 22

Film „W imię ich matek – historia Ireny Sendlerowej” 26

Premiera filmu „Z pokolenia na pokolenie” 27

Podróże studyjne dla dziennikarzy 28

Program stypendialny dla dziennikarzy: Zagraniczne pobyty badawcze i kwerendy 34

„Raport o Kulturze: Postęp Europa. Europa czyta – literatura w Europie” 35

Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog” 36

Czasopismo „P+” 37

N

Nauka, kształcenie 38

Stypendia GFPS 39

Germanistyka dla niewidomych 40

Program stypendialny „20 lat pokojowych rewolucji” 40

Seminaria Forum Darczyńców i FWPN 42

„Stosunki polsko-niemieckie w kontekście europejskim” – cykl wykładów 43

„Polski klub dyskusyjny” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej 43

„Granica na Odrze i Nysie: od podziałów do integracji” – konferencja 44

W

Współpraca instytucjonalna 46

Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa 47

Polsko-Niemiecka Akademia Samorządu Terytorialnego 48

I Międzynarodowe Forum Samorządowe w Szczecinie 49

L

Literatura i Kultura 52

Stypendia twórcze dla autorów, tłumaczy i krytyków w Willi Decjusza w Krakowie 53

„Kroki/Schritte” – niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce 59

Polskie Lato z Literaturą w Szlezwiku-Holsztynie 61

Festiwal muzyczny w Szlezwiku-Holsztynie 2010 62

Wystawa „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku” 62

Publikacje 67

Sprawozdanie finansowe FWPN za 2010 rok 75

Rada FWPN, Zarząd FWPN 80

Zespół pracowników Biura FWPN 82

Centrum Zielna 84

Wstęp

Mamy szczęście! Sprawozdanie roczne Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej ukazuje się dziewiętnasty raz i to w dwóch językach: po polsku i po niemiecku. To znaczy, że każdy, kto jest zainteresowany 700 zewnętrznymi i naszymi własnymi projektami, które dofinansowaliśmy lub zrealizowaliśmy w ubiegłym roku, może poznać szczegóły dzięki niniejszej broszurze.

To, że wiedza i rozrywka również w drugim dziesięcioleciu XXI wieku dostępne są ponad granicami krajów i z taką łatwością przełamuje się bariery językowe, wcale nie jest takie oczywiste, jak często się sądzi. Prawda jest taka, że tylko ułamek publikacji ukazujących się w sąsiadujących europejskich krajach jest dostępny Niemcom i Polakom w tłumaczeniu. Stwierdzenie to przenosi nas od razu w samo sedno jednego z naszych wielkich projektów kooperacyjnych: „Raport o kulturze: Postęp Europa” („Kulturreport: Fortschritt Europa” – szczegóły na str. 35). Został on wznowiony w 2010 r. jako wspólny projekt Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytutu Stosunków Międzynarodowych, Fundacji im. Roberta Boscha, Szwajcarskiego Instytutu Kultury „Pro Helvetia” – i to nie tylko w języku niemieckim, francuskim i angielskim, lecz, dzięki naszemu zaangażowaniu, już po raz trzeci także po polsku.

Podczas gdy pierwsza część projektu w 2007 r. ukazywała ogólne spojrzenie na europejskie stosunki kulturowe, w centrum zainteresowania drugiej znalazły się media w Europie. Trzecia edycja zajmuje się rolą literatury w Europie i na europejskim rynku księgarskim.

Czy można w ogóle mówić o literaturze europejskiej, jeśli mało który autor znajduje czytelników w całej Europie ze względu na brak tłumaczeń? Jaką rolę odgrywa literatura dla tożsamości europejskiej?

Te i inne pytania są rozpatrywane na dwustu stronach zajmującej lektury.

FWPN z sukcesem pokonuje bariery językowe i granice między krajami nie tylko za pomocą „Raportu o kulturze”, czy ukazującej się od 2005 r. serii literackiej „Kroki/Schritte” (więcej informacji na str. 59). Jest jeszcze program stypendialny GFPS (opis na str. 39), program zagranicznych pobytów i podróży badawczych dla dziennikarzy (od 2010 r.), są stypendia artystyczne dla autorów niemieckojęzycznych, tłumaczy i krytyków literatury w Willi Decjusza w Krakowie (szczegóły na str. 53).

Od rozszerzenia Unii Europejskiej na wschód w 2004 r. około dwóch milionów Polaków wyemigrowało do krajów „starej” Unii (przede wszystkim do Wielkiej Brytanii, Irlandii i Holandii). Od wiosny 2011 roku również w Niemczech obowiązywać będzie pełna swoboda w zakresie podejmowania pracy przez obywateli wszystkich krajów wschodniej Unii Europejskiej i znów eksperci zakładają, że ok. 500 tysięcy młodych Polaków będzie chciało pracować w Niemczech lub w Austrii. Także obywatele Niemiec korzystają z możliwości europejskiego rynku pracy i przenoszą centrum swego życia na wschód, ich liczba waha się w tym przypadku pomiędzy 100 a 120 tysiącami.

O tym, że kiedyś było inaczej i niemało Niemców osiedlało się w Polsce opowiadała duża wystawa „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”, zorganizowana we współpracy z warszawskim Domem Spotkań z Historią (szczegóły na str. 62). Wystawa pokazała wkład niemieckich imigrantów w rozwój architektury, przemysłu, nauki i kultury w polskiej stolicy. Poza tym naszkicowała proces stopniowej i dobrowolnej asymilacji rodzin, które nie tylko przysłużyły się miastu codzienną pracą, ale również solidarnie wspierały Polaków w ich narodowym wysiłku – w walce o niepodległość podczas pierwszej wojny światowej, za niemieckiej okupacji podczas drugiej wojny światowej i w powstaniu warszawskim w 1944 roku.

O „warszawiakach z wyboru” lub inaczej – o uciekających do Polski obywatelach NRD opowiedział bardzo efektownie film dokumentalny „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku Wolności” („Tschüss DDR! Über Warschau in die Freiheit”), który można było zobaczyć w zeszłym roku na wielu pokazach w Niemczech i w Polsce, i który nadal cieszy się niespodziewanie dużym zainteresowaniem (patrz także „Sprawozdanie z działalności FWPN za rok 2009” i str. 22 niniejszej publikacji).

Cieszymy się, że Fundacji udało się nie tylko wystawić mały filmowy pomnik temu ważnemu rozdziałowi niemiecko-polskiej historii, ale także – wspólnie z Ambasadą Niemiecką w Warszawie – zbudować instalację artystyczną o tej samej co film nazwie. Miło nam, że szczytująca się największym nakładem w Polsce „Gazeta Wyborcza” wnet określiła ją jako „najciekawszy pomnik Warszawy”. Sercem instalacji (opis na str. 25), odsłoniętej uroczystie 6 października 2010 r., jest brama prowadząca na teren na Saskiej Kępie, niegdyś należący do Ambasady Niemieckiej w Warszawie; 6000 uchodźców, wdrapując się na tę bramę, otworzyło sobie drogę ku wolności.

Równo 20 lat później wolność gospodarcza i duchowa w Polsce i w Niemczech stała się oczywistością, a trudne stosunki sąsiedzkie zamieniły w kreatywne partnerstwo. Dziś Berlin i Warszawa na arenie międzynarodowej, politycznej i gospodarczej coraz częściej występują jako partnerzy – i to właśnie tej, jakże pozytywnej przemianie, poświęcone były trzecie Polsko-Niemieckie Dni Mediów, które odbyły się pod hasłem „Niemcy i Polska – partnerzy na wschodzie” w czerwcu 2010 r. w Dreźnie. Podczas trzydniowej imprezy w centrum zainteresowania znalazły się stosunki pomiędzy krajami Unii Europejskiej i Rosją a innymi krajami sąsiadującymi na wschodzie. Przeszło 300 uczestników dyskutowało w Dreźnie między innymi o tym, czy Niemcy i Polska mają możliwość i wolę przejścia roli liderów w Europie poprzez wspólne inicjatywy w polityce międzynarodowej (m.in. Partnerstwo Wschodnie). Dniu powszedniemu mediów nad Odrą i Nysą poświęcony był podczas drezdeńskich Dni Mediów także panel dyskusyjny pod hasłem „Dziennikarstwo bez granic” („Über die Grenzen hinweg – grenzüberschreitender Journalismus”). Życie codzienne na granicy Polski i Niemiec dokumentuje wielu dziennikarzy, czasami nieświadomych, że ich praca „na kresach” ma niebagatelny wpływ na wizerunek tego sąsiedztwa w społeczeństwie danego kraju. Nie powinien więc dziwić fakt krytykowania przez ekspertów nadmiernej obecności w mediach jednych tematów kosztem innych, takich jak na przykład kultura.

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej jest świadoma tej nierównowagi tematycznej i dlatego od 2006 r. w ramach projektu internetowego „Point” (więcej na str. 10) prezentuje zaniebdywane przez media tematy z Polski i Niemiec. Na portalach Twitter, Facebook oraz pod adresem www.portalpoint.info „Point” udowadnia, jak interesujący, urozmaicony i świeży jest dzisiaj dialog polsko-niemiecki – i to przy rosnącej akceptacji społeczności internetowej.

Zarząd Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, maj 2011 ●

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN) pragnie przez swoją działalność przyczynić się do lepszego porozumienia między Polakami i Niemcami. Rocznie FWPN wspiera ponad 650 projektów, realizowanych przez partnerów z obu krajów. Współpraca ta obejmuje takie dziedziny jak edukacja, nauka, kultura, dziennikarstwo oraz programy partnerskie miast i gmin. Od 4 do 5 mln euro rocznie trafia do stowarzyszeń, różnego rodzaju organizacji publicznych oraz prywatnych, placówek oświatowych i kulturalnych. FWPN przyczynia się w ten sposób do wzmocnienia fundamentów współpracy polsko-niemieckiej, które dziś, na początku XXI wieku opierają się na trwałych podstawach.

Obecnie FWPN wspiera w szczególności:

- a) partnerstwo instytucjonalne w różnych wymiarach (np. partnerstwa miast i gmin, współpracę stowarzyszeń i organizacji),
- b) projekty służące pogłębieniu znajomości języka polskiego w Niemczech i niemieckiego w Polsce oraz poszerzaniu wiedzy o sąsiednim kraju,
- c) projekty i programy dziennikarskie przyczyniające się do rzetelnego informowania opinii publicznej o kraju sąsiada,
- d) projekty artystyczne i literackie, prezentujące ważne osiągnięcia kulturalne sąsiada.

Aktualne informacje na temat dziedzin uznanych przez FWPN za priorytetowe znajdują się na naszej stronie internetowej www.fwpn.org.pl.

Z historii FWPN

Powstanie Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej jest ściśle związane z wydarzeniami 1989 r., które ukształtowały nowy porządek państwowy, polityczny, gospodarczy i społeczny w Europie. Nowy rozdział stosunków polsko-niemieckich symbolizuje spotkanie premiera Tadeusza Mazowieckiego i kanclerza federalnego Helmuta Kohla w listopadzie 1989 r. w Krzyżowej na Dolnym Śląsku. Jednym z jego rezultatów było częściowe umorzenie stronie polskiej w 1990 r. spłaty tzw. kredytu „Jumbo” w celu ułatwienia rozwoju demokracji i budowy wolnego rynku w Polsce oraz utworzenie w 1991 r. Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, wyposażonej w znaczące środki finansowe pochodzące ze spłaty tego kredytu.

W roku 2010 Zarząd Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej podjął pozytywne decyzje w sprawie 657 projektów, przyznając na ten cel środki finansowe w wysokości 15 437 115 zł. Statystycznie rzecz biorąc, dofinansowanie wyniosło około 23 500 zł na projekt. Dla porównania w roku 2005 na dotacje przeznaczono nieco ponad 13 mln zł, przy 682 pozytywnie rozpatrzonych projektach, zaś średnia dotacja wynosiła ok. 20 000 zł. W roku 2006 przyznano dotacje na 573 projekty, a kwota łączna dotacji była mniejsza i wyniosła 11 096 367 zł, natomiast średnia dotacja nie przekraczała 20 000 zł. W roku 2007 na dotacje przeznaczono 12 682 532 zł, a średnia kwota dotacji nieznacznie przekroczyła 20 000 zł. W roku 2008 na dotacje przeznaczono 12 814 973 zł, a średnia dotacja nie przekraczała 20 000 zł. Natomiast w roku 2009 przyznano 17 761 971 zł, a średnia dotacja wynosiła nieco ponad 25 000 zł. Porównanie dla lat 2005–2010 ilustruje poniższa tabela.

Część przyznanych dotacji wyrażona była w euro ze względu na miejsce ich wydatkowania, ale ponieważ FWPN realizuje wypłaty jedynie z konta złotówkowego, dla określenia zobowiązań finansowych Fundacji wynikających z podjętych decyzji o dofinansowaniu dokonano przeliczenia na złote i otrzymano poniższe kwoty.

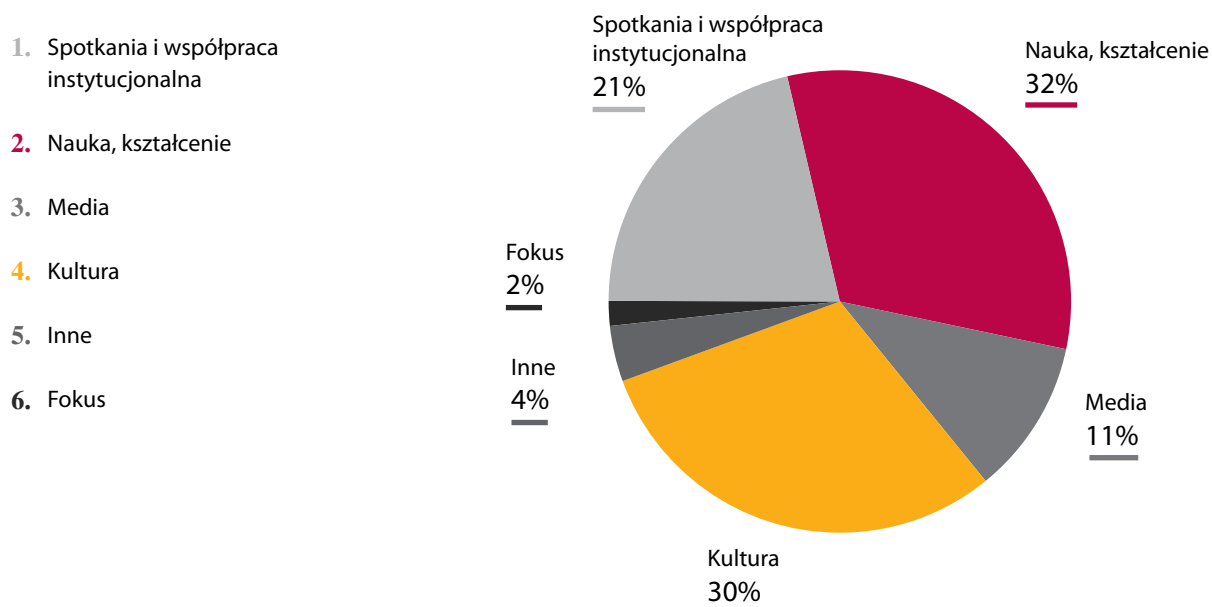
Rok	Dotacje w zł	Liczba projektów
2005	13 558 372	682
2006	11 096 367	573
2007	12 682 532	625
2008	12 814 973	644
2009	17 761 971	707
2010	15 437 115	657
Razem	83 351 331	3 888

To samo zestawienie w odniesieniu do przyjętych wniosków i przyznanych dotacji wygląda następująco:

Rok	Otrzymane wnioski	Dotacje przyznane	%
2005	1 007	682	67,73%
2006	887	573	64,60%
2007	914	625	68,38%
2008	863	644	74,62%
2009	985	707	71,78%
2010	870	657	75,52%
Razem	5 526	3 888	70,36%

Podział przyznawanych dotacji w 2010 roku na obszary tematyczne przedstawia się następująco:

Priorytety	Liczba dotacji	Suma dotacji w zł
1. Spotkania i współpraca instytucjonalna – wymiana doświadczeń, np. grup zawodowych, także grup młodzieżowych, partnerstwa miast i gmin, uniwersytetów, różnego rodzaju stowarzyszeń i organizacji oraz partnerstwa szkół, o ile nie są one finansowane przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży.	240	3 303 475
2. Prace naukowe, kształcenie i wspieranie nauki języka polskiego i języka niemieckiego jako języków obcych oraz polonistyki i germanistyki w kraju sąsiada – prace naukowe, których przedmiotem jest tematyka polska, niemiecka lub polsko-niemiecka, np. w formie projektów badawczych, konferencji, seminariów bądź publikacji.	201	4 921 511
3. Media – działania na rzecz rzetelnego informowania opinii publicznej o kraju sąsiada.	20	1 662 982
4. Działania literackie i artystyczne, uznawane za ważne dla dialogu polsko-niemieckiego – projekty w dziedzinie muzyki, teatru, filmu, literatury, sztuk pięknych i architektury.	161	4 687 184
5. Inne	28	619 483
6. Fokus – szczególnie wspierane projekty w danym roku (w 2010 r. – temat przewodni FWPN – Rok Fryderyka Chopina).	7	242 480
Razem	657	15 437 115
w tym projekty własne	49	3 724 324

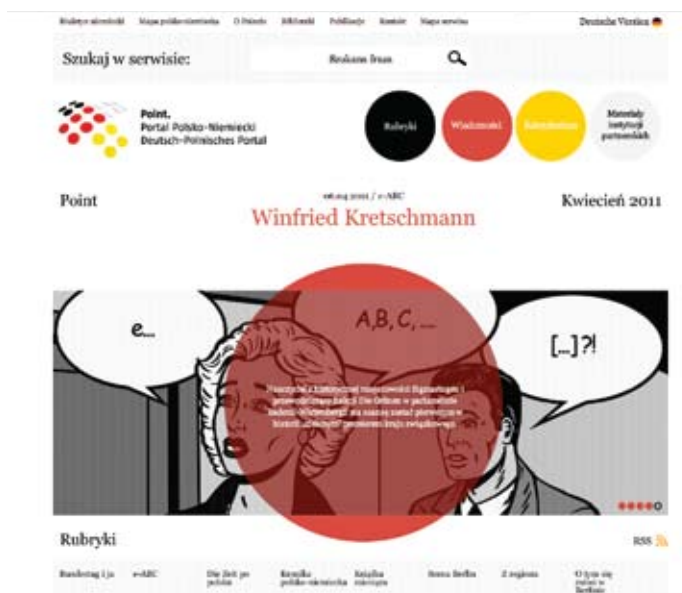
„Point. Portal Polsko-Niemiecki”

Point.
Portal Polsko-Niemiecki
Deutsch-Polnisches Portal
www.portalpoint.info

Celem dwujęzycznego portalu „Point” jest rozpowszechnianie informacji o Polsce i Niemczech. W grudniu 2010 r. „Kalendarz Polsko-Niemiecki Point” przekształcił się w „Point. Portal Polsko-Niemiecki”. Oprócz nowej grafiki portal oferuje także nową, ciekawą treść. „Point”, na który w 2010 r. zanotowano ponad 500 000 wejść, jest adresowany głównie do młodych ludzi po obu stronach Odry. „Point” po niemiecku informuje o Polsce, a po polsku – o Niemczech. Na portalu „Point” można przeczytać wiadomości i ciekawostki z Polski i Niemiec oraz znaleźć zapowiedzi nadchodzących wydarzeń kulturalnych odbywających się na terenie obu krajów. Powstały nowe rubryki, m.in. „O tym mówi się w Warszawie” (w wersji niemieckojęzycznej), „O tym mówi się w Berlinie” (w wersji polskojęzycznej) oraz niemieckie i polskie „Nagłówki tygodnia”. Dzięki współpracy z jednymi z największych europejskich tygodników: „Polityka” i „Die Zeit” tylko na portalu „Point” co piątek ukazują się wybrane artykuły z tych czasopism. Przetłumaczone na język polski artykuły z „Die Zeit” można przeczytać w rubryce „Die Zeit po polsku”, a artykuły z „Polityki” są dostępne po niemiecku w rubryce „Polityka auf Deutsch”.

W rubryce „e-ABC” „Point” kilka razy w tygodniu publikuje teksty poświęcone ciekawym wydarzeniom i osobistościom życia codziennego w Niemczech i w Polsce. Co miesiąc w rubryce „Książka miesiąca” redaktorzy recenzują godne polecenia książki o tematyce polsko-niemieckiej lub najnowsze publikacje niemieckich i polskich autorów. Raz w miesiącu redakcja podsumowuje najważniejsze wydarzenia

polsko-niemieckie i dokumentuje je w „Kronice polsko-niemieckiej”. Na portalu stworzono osobną sekcję dla partnerów FWPN, w której instytucje partnerskie (m. in. „Dialog”, DPI w Darmstadt, Goethe-Institut w Polsce) mogą zaprezentować swoje materiały i projekty.

W polskojęzycznej części portalu udostępniono podstronę „Biuletyn Niemiecki” (projekt realizowany w kooperacji FWPN z Centrum Stosunków Międzynarodowych w Warszawie) w nowym układzie graficznym.

„Point” zaprasza do współpracy swoich czytelników. Dzięki funkcji „Dodaj wydarzenie” można w łatwy sposób samodzielnie zamieszczać informacje o wszelkich imprezach, spotkaniach, festiwalach czy konferencjach polsko-niemieckich.
Niemcy, Polska... Point!

www.portalpoint.info

Koordinacja: Paul-Richard Gromnitza ●

„Mapa Polsko-Niemiecka”

Interaktywna „Mapa Polsko-Niemiecka” („Deutsch-Polnische Landkarte”) to internetowy projekt Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Mapa została uruchomiona w styczniu 2010 r. Zgromadzono na niej ponad 350 najważniejszych organizacji i instytucji znajdujących się na terenie Polski i/lub Niemiec, mających charakter polsko-niemiecki i międzynarodowy. Dwujęzyczna interaktywna mapa służy do szybkiego wyszukiwania przydatnych informacji o instytucjach i projektach w Polsce lub w Niemczech. Wyszukiwać można na kilka sposobów, wybierając np. jeden z pięciu filtrów bądź jedną z sześciu kategorii oznaczonych symbolami graficznymi. W kategorii „Wyróżniające się projekty FWPN” zaprezentowano projekty dotowane przez FWPN od 1991 r., mające na celu ochronę dziedzictwa polsko-niemieckiego, projekty własne fundacji oraz projekty realizowane we współpracy z partnerami, takie jak: Polsko-Niemieckie Dni Mediów i seria wydawnicza

„Schritte/Kroki”. W 2010 r. rozpoczęły się prace nad kolejnymi interaktywnymi mapami polsko-niemieckimi. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej razem z Polsko-Niemiecką Wymianą Młodzieży przygotowała mapę szkolnych i pozaszkolnych partnerstw i projektów polsko-niemieckich. We współpracy FWPN ze Związkiem Miast Polskich powstaje także trzecia mapa polsko-niemiecka, która obejmie partnerstwa miast.

www.mapa-polsko-niemiecka.info

Koordinacja: Paul-Richard Gromnitza ●

Katalog on-line publikacji współfinansowanych przez FWPN

Od połowy lat 90. Fundacja dofinansowuje wydanie niemal 100 publikacji rocznie, m.in. rozpraw naukowych, katalogów wystaw, czasopism (np. „Dialog”, „P+”) oraz materiałów pokonferencyjnych.

W 2010 r. powstał nowy katalog online zawierający około 1400 publikacji współfinansowanych przez FWPN. Katalog obejmuje pozycje książkowe z zakresu historii, polityki, stosunków polsko-niemieckich, kultury, sztuki, literatury i gospodarki. Dużą część prezentowanych zbiorów stanowią publikacje dwujęzyczne (polsko-niemieckie). Nowy katalog on-line ma na celu zaprezentowanie publikacji znajdujących się w księgozbiornie Fundacji studentom, pracownikom naukowym, a także wszystkim zainteresowanym daną tematyką.

www.fwpn.org.pl/katalog

adres e-mail: kontakt@fwpn.org.pl

Koordinacja: Paul-Richard Gromnitza ●

FWPN na 4 Berlińskim Dniu Fundacji

Stoisko FWPN na 4 Dniu Fundacji w Berlinie

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej po raz pierwszy zaprezentowała swoją działalność podczas 4 Berlińskiego Dnia Fundacji, zorganizowanego 12 listopada 2010 r. w berlińskim ratuszu. Impreza odbywa się co dwa lata i stanowi forum spotkań i wymiany doświadczeń między fundacjami i fundatorami, a także pozwala mieszkańcom zapoznać się z różnorodnością fundacji działających w Berlinie. Zaprezentowało się prawie sto organizacji. Dzień Fundacji zainaugurowali burmistrz Berlina Klaus Wowereit oraz Monika Helbig – sekretarz stanu, pełnomocnik ds. inicjatyw obywatelskich kraju związkowego Berlin. Dla blisko 2500 zwiedzających wydarzenie to było doskonałą okazją do spotkań, rozmów i nawiązywania kontaktów.

Koordinacja: Karoline Gil ●

Polsko-niemiecki konkurs fotograficzny „Polska nieznana”

Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK oraz FWPN ogłosiły w 2010 r. wspólnie konkurs fotograficzny, którego zamierzeniem było pokazanie najpiękniejszych miejsc i celów wycieczkowych w Polsce związanych z historią i kulturą kraju oraz z relacjami polsko-niemieckimi. Termin przyjmowania prac upłynął 15 września 2010 r. Natomiast 13 października 2010 r. w siedzibie Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi obradowało jury konkursu, które spośród 80 autorów nadesłanych fotografii wyłoniło zwycięzców. Jury Konkursowe w składzie: dr Albrecht Lempp – dyrektor, członek Zarządu FWPN; Andrzej Danowski – dyrektor CFK PTTK; Zbigniew Frączyk – prezes Forum Regionalnych Organizacji Turystycznych; Paul-Richard Gromnitza – redaktor serwisów online FWPN, w kategorii I (poniżej 16 lat) nie przyznało I miejsca, II miejsce ex aequo zajęli Konrad Rydygier za pracę „Łódź, ul. Piotrkowska, Ławeczka Tuwima” i Paulina Haczykowska za pracę „Cisza”, a III miejsce Natalia Ostroga za pracę „Bielsko-Biała. Rynek 8”. W II kategorii (powyżej 16 lat) I miejsce zajął Arnold Ochman za cykl fotografii „Młyn w Olsztynku”, „Wiatraki w Olsztynku”, „Chata z Burdajn w Olsztynku”, II miejsce – Cezary Dubiel za cykl „Ulica Kuśnierska w Szczecinie” i „Wały Chrobrego w Szczecinie”, natomiast III miejsce – Andrzej Wojnar za pracę „Wawel świąteczny”. Ponadto Jury wyróżniło następujące fotografie: „Widok na Bramę Krakowską w Lublinie” autorstwa Adama Falkowskiego i „Świt” autorstwa Jolanty i Franciszka Kulczyńskich. Wszyscy nagrodzeni i wyróżnieni zostali zaproszeni przez FWPN na wernisaż wystawy nagrodzonych fotografii na targach turystycznych ITB w marcu 2011 r. w Berlinie wraz z pobytem turystycznym w tym mieście. Polska była w 2011 r. gościem honorowym tych targów. ●

W kategorii powyżej 16 lat I miejsce zajął Arnold Ochman za cykl fotografii „Młyn w Olsztynku”, „Wiatraki w Olsztynku”, „Chata z Burdajn w Olsztynku” (powyżej)

II miejsce w kategorii powyżej 16 lat zajął Cezary Dubiel za cykl „Ulica Kuśnierska w Szczecinie” i „Wały Chrobrego w Szczecinie”, powyżej jedna z nagrodzonych fotografii

Media

III Polsko-Niemieckie Dni Mediów **15**

Film dokumentalny „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności” **22**

Film „W imię ich matek – historia Ireny Sendlerowej” **26**

Premiera filmu „Z pokolenia na pokolenie” **27**

Podróże studyjne dla dziennikarzy **28**

Program stypendialny dla dziennikarzy: Zagraniczne pobyty badawcze i kwerendy **34**

„Raport o Kulturze: Postęp Europa. Europa czyta – literatura w Europie” **35**

Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog” **36**

Czasopismo „P+” **37**

III Polsko-Niemieckie Dni Mediów

Ilustracją do tematyki Dni Mediów było logo zaprojektowane przez grafika Mirosława Grynia

Trzecia edycja Polsko-Niemieckich Dni Mediów odbyła się w dniach 7–9 czerwca 2010 r. w Dreźnie, stolicy Saksonii. Debaty i spotkania pod hasłem „Polska i Niemcy – partnerzy na Wschodzie” zgromadziły dziennikarzy, przedstawicieli mediów i polityków z Polski, Niemiec i Europy Wschodniej. Zaproszeni goście dyskutowali o stosunkach między Unią Europejską a jej wschodnimi sąsiadami i Rosją. Za-

stanawiano się, na ile cele Polski i Niemiec są i muszą być w tej kwestii wspólne, a na ile mogą być odmienne. Drugim ważnym tematem Dni Mediów było dziennikarstwo transgraniczne, a w szczególności tematyka dominująca w polskich i niemieckich mediach regionów przygranicznych. Zaproszenie do dyskusji przyjęli polscy i niemieccy politycy, m.in.: Hans-Gert Pöttering – były przewodni-

Podczas ceremonii otwarcia Forum Mediów do uczestników zwrócił się za pośrednictwem nagrania video przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek

Otwarcie Forum Mediów. Przemawia Cornelia Pieper, minister stanu w niemieckim MSZ, koordynator rządu RFN ds. niemiecko-polskiej współpracy społecznej i przygranicznej

Otwarcie Forum Mediów. Przemawia współprzewodniczący Zarządu FWPN Herbert Helmrich

czący Parlamentu Europejskiego; Cornelia Pieper – koordynator rządu RFN ds. niemiecko-polskiej współpracy społecznej i przygranicznej, minister stanu w niemieckim MSZ; Christoph Steegmans – zastępca rzecznika niemieckiego rządu; Paweł Kowal – poseł do Parlamentu Europejskiego. Nie zabrakło przedstawicieli mediów z Polski, Niemiec i państw Europy Wschodniej. Znaleźli się wśród nich m.in. Britta Hilpert – szefowa regionalnego studia ZDF w Brandenburgii; Dmitrij Babicz – dziennikarz rosyjskiej Agencji Prasowej RIA Novosti; Tomasz Wróblewski – redaktor naczelny „Dziennika Gazety Prawnej”; Gerhard Gnauck – korespondent „Die Welt” w Polsce; Roman Kurkiewicz – dziennikarz radia TOK FM i publicysta „Przekroju” oraz Andrij Portnow – redaktor naczelny ukraińskiego czasopisma „Ukraina Moderna”. Debaty i dyskusje prowadzili czołowi dziennikarze polscy i niemieccy: Marcin Wojciechowski („Gazeta Wyborcza”) i Robin Lautenbach (studio ARD w Berlinie); Bogusław Chrabota (Polsat) i Martin Echterhoff (televizja MDR); Maria Przelomiec (TVP Info) i Stefan Dietrich („FAZ”) oraz Tomasz Sikora (Polskie Radio Wrocław) i Michael Elgaß (Haff-Müritz-Studio, NDR). W tematykę kolejnych debat wprowadzali zebranych polscy i niemieccy eksperci: Paweł Świeboda z Centrum Strategii Europejskiej demosEuropa, Cornelius Ochmann z Fundacji Bertelsmanna oraz dr Agnieszka Szymańska i dr Jarosław Flis - oboje z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

III Polsko-Niemieckie Dni Mediów rozpoczęły się w Ratuszu Drezdeńskim. Wykład inauguracyjny wygłosił Hans-Gert Pöttering, prezes Fundacji Konrada Adenauera. Mówca przypomniał o wielkiej odpowiedzialności dziennikarzy: „Dzisiejsze media mają dla psychologii większe znaczenie, niż postępowanie polityków”. Nawiązał do łamania praw człowieka oraz słabości demokracji na Białorusi oraz w Rosji i wezwał do solidarności z sąsiadami na Wschodzie. „Nie można odwracać wzroku, ponieważ rdzeniem wartości Europy jest godność człowieka”, apelował do dziennikarzy Pöttering.

Na zakończenie wieczoru, podczas przyjęcia w sali bankietowej drezdeńskiego ratusza goście Dni Me-

diów mieli pierwszą okazję do kulturalowej wymiany poglądów. Uroczystość otwarcia uświetnił występ tria smyczkowego Filharmonii Drezdeńskiej.

Następnego dnia odbyło się Forum Mediów. Jego uczestników powitała Cornelia Pieper, koordynator rządu RFN ds. niemiecko-polskiej współpracy społecznej i przygranicznej. Minister stanu w niemieckim MSZ podkreśliła znaczenie wydarzeń w Polsce dla przemian politycznych i społecznych w Europie po 1989 r. Głośnym echem odbiła się w mediach zapowiedź minister Pieper, że w kolejnym posiedzeniu Trójkąta Weimarskiego w czerwcu 2010 r. w Paryżu weźmie udział minister spraw zagranicznych Federacji Rosyjskiej Siergiej Ławrow. Podczas ceremonii otwarcia ze słowem wstępu zwrócił się do uczestników za pośrednictwem nagrania wideo Jerzy Buzek, przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

W ramach Forum Mediów w drezdeńskim Międzynarodowym Centrum Kongresowym odbyły się dwie debaty plenarne i dwie równoległe dyskusje branżowe poświęcone mediom. W tematykę pierwszej debaty zatytułowanej „Perspektywy europejskiej polityki wschodniej” wprowadził gości Cornelius Ochmann. Ekspert ds. Europy Środkowej i Wschodniej z Fundacji Bertelsmanna wskazał na znaczenie Trójkąta Weimarskiego, a tym samym na znaczenie relacji polsko-niemieckich, dla stosunków Unii z Rosją. Za niepokojący uznał brak jednoznacznych celów i zgodności opinii państw Unii w polityce wschodniej. Obrazując poniekąd słowa Ochmanna, zaproszeni do pierwszej debaty dziennikarze odmiennie interpretowali relacje polsko-rosyjskie w dwa miesiące po katastrofie smoleńskiej. Tomasza Wróblewskiego, redaktora naczelnego „Dziennika Gazety Prawnej”, nie przekonywał skrajny optymizm szefowej regionalnego studia niemieckiej telewizji ZDF, Britty Hilpert i jej wiara w trwałe poprawienie stosunków polsko-rosyjskich. Dmitrij Babicz z rosyjskiej agencji prasowej RIA Novosti studził emocje rzeczową argumentacją: „Putin jako pragmatyk wie, że poprawne stosunki rosyjsko-polskie są ważne dla stosunków Rosji z Unią Europejską, co z kolei jest gwarancją stabilnej pozycji Rosji jako partnera handlowego”.

W dalszej części debaty moderator Marcin Wojciechowski, publicysta i komentator „Gazety Wyborczej”, pytał panelistów o stan demokracji w Rosji i na Ukrainie. „Ukraina nie jest liderem demokracji, bo Janukowycz wprowadza metody Putina”, otwarcie mówił ukraiński publicysta tygodnika „Ukrainskij Tyżden” Roman Kabaczij i przekonywał, że aby realizować Partnerstwo Wschodnie, Zachód musi myśleć o demokratyzowaniu państw byłego ZSRR. „Rosja i Unia Europejska muszą przede wszystkim przestać ze sobą konkurować, a wspólnie przeciwdziałać takim zagrożeniom jak bieda czy brak dostępu do edukacji”, uzupełnił Dmitrij Babicz. Pomostem w kontaktach Unii Europejskiej z Rosją powinna być – mimo trudności sytuacji – Polska, a jednocześnie Polska i Niemcy muszą prowadzić wspólną politykę wobec Rosji, podsumowali uczestnicy debaty.

Dyskusja branżowa na temat dziennikarstwa transgranicznego

Komentarze z sali, przy mikrofonie Thomas Braune – rzecznik rządu Brandenburgii

„Kraje Europy Wschodniej wciąż nie wiedzą, który model rozwoju gospodarczego powinny wybrać, a polityka Unii Europejskiej wcale im w tym nie pomaga”, stwierdził zaczepnie prezes Centrum Strategii Europejskiej demoesEuropa Paweł Świeboda we wprowadzeniu poprzedzającym drugą debatę plenarną pod tytułem „Integracja z UE czy wspólny obszar gospodarczy Wspólnoty Niepodległych Państw”. Rozmówcy z krajów Unii zwrócili uwagę, że Wspólnota Niepodległych Państw w odróżnieniu od Unii Europejskiej jest rynkiem, który kraje Europy Wschodniej dobrze znają i który mało od nich wymaga, gdy tymczasem Unia Europejska żąda trudnych do przeprowadzenia reform. Nie zgodził się z tą tezą redaktor naczelny ukraińskiego czasopisma „Ukraina

Moderna” Andrij Portnow, twierdząc, że Unia Europejska jest dla większości społeczeństwa ukraińskiego bardzo atrakcyjna, lecz brak elit politycznych i co za tym idzie brak decyzji w sprawie trudnych reform, nie pozwala Ukrainie zbliżyć się do Unii. Wiele uwagi poświęcono zależnościom pomiędzy państwami Unii a Wschodem i Rosją. Za niepokojący uznano fakt, że relacje pomiędzy krajami Europy Wschodniej a Unią Europejską są poniekąd odbiciem relacji pomiędzy Rosją a Unią.

Czy media mogą wpłynąć na politykę? – na to pytanie próbowano odpowiedzieć podczas jednej z dwóch dyskusji branżowych zatytułowanej „Media tworzą opinię, czyli jak przekazy medialne dominują politykę”. Jarosław Flis z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UJ udowodnił, że media mają możliwość manipulowania artykułami polityką. Na dowód przedstawił wyniki analizy tytułów prasowych opublikowanych podczas kampanii prezydenckiej w Polsce.

W nawiązaniu do tej tezy wicerecznik rządu RFN Christoph Steegmans zwrócił uwagę na zasadniczy problem dzisiejszych mediów: brak rzetelnej informacji (także politycznej) na korzyść spekulacji, plotek i opinii. „Wiadomość staje się dla dziennikarza niewarta uwagi, jeśli zostanie potwierdzona”, podsumował polityk. Podczas dyskusji rozważano również powszechne zjawisko „overnewsed but underinformed” i zastanawiano się nad jego konsekwencjami, także w kontekście politycznym.

Dyskusja branżowa „Media tworzą opinię, czyli jak przekazy medialne dominują politykę”. Siedzą od lewej: Martin Echthorff (telewizja MDR), Roman Kurkiewicz (radio TOK FM), Bernd Hilder (redaktor naczelny „Leipziger Volkszeitung”), Christoph Steegmans (zastępca rzecznicza rządu federalnego), Jan Rzymelka (poseł na Sejm RP), Bogusław Chrabota (TV Polsat)

Praca dziennikarzy w rejonach przygranicznych i wpływ przekazów medialnych na kształtowanie stosunków polsko-niemieckich w społeczeństwie były tematem kolejnej dyskusji branżowej zatytułowanej „Ponad granicami – dziennikarstwo transgraniczne”. „Dlaczego obraz polskiej i niemieckiej rzeczywistości w mediach jest niekompletny? Skąd się bierze ta dysproporcja?” – pytała we wstępie do dyskusji Agnieszka Szymańska z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UJ, udowadniając na przykładzie swoich badań nad komunikacją medialną luki informacyjne (np. brak tematów związanych z kulturą) z jednej, a nadreprezentację pewnych treści z drugiej strony.

Debata plenarna „Perspektywy europejskiej polityki wschodniej”. Od lewej: Roman Kabaczaj („Ukrainskij Tyzder”) i Robin Lautenbach (telewizja ARD – studio w Berlinie)

Dziennikarze przyznali, że selekcja przekazów medialnych wynika z konieczności pisania o tzw. tematach dynamicznych i tłumaczyli na konkretnych przykładach, dlaczego zdarza się, że nawet najbardziej istotny dla relacji polsko-niemieckich temat przegra na korzyść sensacyjno-katastroficznego doniesienia z Odry. Rozmówcy zgodzili się co do tego, że trzeba kłaść większy nacisk na funkcję informacyjną relacji medialnych, a także pracować nad poprawą komunikacji między polskimi i niemieckimi dziennikarzami, którzy muszą się wzajemnie informować o kluczowych wydarzeniach w regionie.

Tradycyjnie w ramach Dni Mediów odbyła się gala konkursu o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską, podczas której ogłoszono nazwiska laureatów jego XIII edycji. Nagroda w wysokości 5 000 euro przyznawana jest w trzech kategoriach: prasa, radio i telewizja. Nagradzane są najlepsze prace, które otwarcie i rzetelnie informują o kraju sąsiada i które po raz pierwszy zostały opublikowane – ukazały się drukiem, zostały wyemitowane bądź udostępnione w Internecie – w roku poprzedzającym przyznanie nagrody. Zgodnie z tą zasadą w roku 2010 nagrodzono najciekawsze prace dziennikarskie z roku 2009.

Uroczystość wręczenia nagród, którą poprowadziła polsko-niemiecka para moderatorów: Aleksandra Rosiak i Max Ruppert, odbyła się w niezwykłych murach drezdeńskiego Festspielhaus Hellerau. Gmach zbudowany według projektu słynnego niemieckiego architekta Heinricha Tessenowa, stał się już na początku ubiegłego stulecia wyznacznikiem dla nowoczesnej architektury, m.in. dla twórców Bauhausu.

Premier Wolnego Państwa Saksonii Stanisław Tillich nawiązał w uroczystym przemówieniu do znaczenia Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej. Przypomniał, że zadaniem dziennikarzy jest opisywanie współczesnych relacji między Polską a Niemcami, pamiętając jednak o trudnych aspektach tych stosunków i ich przyczynach. XIII edycję konkursu ogłoszono w połowie października 2009 r., do 15 stycznia 2010 r. wpłynęło 207 zgłoszeń i był to rekord w historii nagrody. Wówczas do pracy przystą-

Debata „Integracja z UE czy wspólny obszar gospodarczy WNP”, przemawia prezes Paweł Świeboda z Centrum Strategii Europejskiej demosEuropa

Maria Przełomiec z TVP Info w roli moderatorki debaty „Integracja z UE czy wspólny obszar gospodarczy WNP”

Debata „Integracja z UE czy wspólny obszar gospodarczy WNP”. Paweł Kowal, poseł do Parlamentu Europejskiego, podczas dyskusji

piło jury konkursowe w składzie: sześciu dziennikarzy (trzech polskich i trzech niemieckich), którzy reprezentują trzy kategorie: prasę, radio i telewizję oraz przedstawiciele instytucji fundujących nagrodę.

Festspielhaus Hellerau w Dreżnie. Miejsce wręczenia nagród

Uroczystość wręczenia Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej, od lewej: Herbert Helmrich, współprzewodniczący Zarządu FWPN; Andra Joeckle, laureatka nagrody w kategorii radio; Aleksandra Rosiak i Max Rupert, moderatorzy uroczystości

Laureaci, finaliści, jurorzy i przedstawiciele fundatorów XIII Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej

Skład jury XIII konkursu o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską

Członkowie jury – przedstawiciele regionów współfundatorów nagrody:

Thomas Braune – Kancelaria Krajowa Brandenburgii
Matthias Crone – Kancelaria Krajowa Meklemburgii-Pomorza Przedniego
Eliza Gniewek-Juszczak – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
Steffen Große – Kancelaria Wolnego Państwa Saksonia
Marta Libner-Zoniuk – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Gabriela Wiatr – Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Członkowie jury z ramienia fundacji współfinansujących nagrody:

Christine Arlt-Palmer – w imieniu Fundacji Roberta Boscha
Włodzimierz Nowak – w imieniu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Statuetka Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej

Jurorzy-eksperti:

Jacek Kamiński (telewizja)
Agata Kondzińska (prasa)
dr Geri Nasarski (telewizja)
Jürgen Vietig (prasa)
Hubert Wohlan (radio)
Dorota Zyń (radio)

Na posiedzeniach narodowych w Warszawie i Poczdamie w dniach 8 i 9 marca 2010 r. jurorzy krajowi nominowali do finału po trzy prace polskie i trzy niemieckie w każdej kategorii. Następnie na wspólnym polsko-niemieckim posiedzeniu jury w Dreźnie w dniach 26–27 kwietnia jurorzy wyłonili 3 prace zwycięskie spośród 18 nominowanych do ostatniego etapu.

Polsko-niemieckie jury nagrodiło prace następujących autorów:

- w kategorii prasa – reportaż Adama Zadwornego „Dziki Zachód Uznam” opublikowany w „Gazecie Wyborczej” w „Dużym Formacie”. Tekst przypomina zbrodnię, jakiej dopuścili się polscy milicjanci na niemieckich więźniach zimą 1945/46 r. na wyspie Uznam. Autor wykorzystał w nim relacje świadków i mało znane dokumenty z tamtego okresu;
- w kategorii radio – audycję Andry Joeckle „Krakau mit Händen und Füßen” („Kraków rękami i nogami”) wyemitowaną na antenie Deutschlandradio Kultur. Słuchowisko radiowe obrazujące dzisiejszy Kraków powstało podczas trzymiesięcznego pobytu autorki w Willi Decjusza na stypendium ufundowanym przez FWPN. Dziennikarka zamiast przewodników turystycznych czytała książki Gombrowicza i spróbowała spojrzeć na miasto jego oczyma;
- w kategorii telewizja – film dokumentalny „Eine blonde Provinz” („Jasnowłosa prowincja”) Jacka Kubiaka i Klaus Salge wyemitowany w telewizji arte. Film pokazuje pierwszy etap nazistowskiej polityki na terenach polskich włączonych w czasie wojny do Rzeszy: wypędzenia Polaków i brutalną germanizację. Autorzy opowiadają historię deportacji obywateli polskich z ziem wcielonych do Rzeszy na przykładzie losów trzech mieszkańców Poznania: Polaka, Niemca i Żyda.

Premier Saksonii Stanislaw Tillich przekazuje sztafetę gospodarzowi Polsko-Niemieckich Dni Mediów 2011 – wicemarszałek województwa lubuskiego, Elżbiecie Polak

Ostatniego dnia uczestnicy Dni Mediów mogli poznać uroki i historię Drezna, biorąc udział w jednym z trzech programów turystycznych. Organizatorami III Polsko-Niemieckich Dni Mediów były Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej i Fundacja Roberta Boscha, a gospodarzem – Wolne Państwo Saksonia i miasto Drezno. Dni Mediów cieszyły się, podobnie jak w poprzednim roku, dużym zainteresowaniem: wzięło w nich udział blisko 270 dziennikarzy. W ankiecie ewaluacyjnej przeprowadzonej przez organizatorów ponad 90 procent ankietowanych oceniło Dni Mediów „bardzo dobrze” i „dobrze”. Kolejne Dni Mediów odbędą się od 30 maja do 1 czerwca 2011 r. w Zielonej Górze. Gospodarzem będzie województwo lubuskie.

Do naszego Sprawozdania została dołączona płyta DVD zawierająca materiały filmowe z III Polsko-Niemieckich Dni Mediów w Dreźnie.

Koordinacja: Barbara Owsiak. Współpraca: Dorota Katner ●

Polsko-Niemieckie Dni Mediów to profesjonalne forum dziennikarskie – miejsce spotkań i wymiany poglądów przedstawicieli świata mediów, jak również okazja do osobistych rozmów dziennikarzy i medioznawców z Polski i Niemiec. W atmosferze otwartości i z udziałem uznanych specjalistów uczestnicy mogą podjąć dyskusję o obecnie najważniejszych aspektach pracy dziennikarzy w obu krajach oraz o szczególnej roli i odpowiedzialności mediów za kształtowanie stosunków polsko-niemieckich. Partnerzy projektu pragną w ten sposób wspierać polsko-niemiecki dialog w środowisku dziennikarzy. Dni Mediów organizowane są co roku, na przemian w Polsce i w Niemczech.

Pierwsze Dni Mediów odbyły się pod hasłem: „Machina polityczno-medialna: Polska i Niemcy w europejskich doniesieniach medialnych” w Poczdamie w dniach 18–20 czerwca 2008 r. W 2009 r. Dni Mediów zostały zorganizowane w Szczecinie pod hasłem „20 lat później...” i były okazją do spotkania wysokiej rangi gości i świadków wydarzeń roku 1989.

Dni Mediów organizowane są wspólnie przez Fundację Roberta Boscha, Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej i region przygraniczny w Polsce i w Niemczech. Na Dni Mediów składają się dwa duże przedsięwzięcia: konkurs o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską oraz Forum Mediów. Konkurs o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską jest realizowany z trzema województwami: zachodniopomorskim, lubuskim i dolnośląskim oraz trzema landami: Meklemburgią-Pomorzem Przednim, Brandenburgią i Saksonią. Jest to kontynuacja przedsięwzięcia zainicjowanego w 1997 r. Nagroda przyznawana jest w trzech kategoriach: prasa, radio, telewizja. Nagradzane są najlepsze prace, które otwarcie i rzetelnie informują o kraju sąsiada i które ukazały się drukiem, zostały wyemitowane w radiu i telewizji bądź udostępnione w Internecie w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.

Projekty filmowe FWPN

Film dokumentalny „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności”

Dwadzieścia lat po historycznych wydarzeniach jesieni 1989 r. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej przy finansowym wsparciu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (PISF) zrealizowała film dokumentalny „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności”, który miał zwrócić uwagę na niemal zapomniany epizod z polsko-niemieckiej historii: w 1989 r. prawie 6 000 uciekinierów z NRD wyjechało na Zachód dzięki ambasadzie RFN w Warszawie. Także w 2010 r. FWPN prowadziła dystrybucję tego filmu zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Film cieszył się dużym zainteresowaniem. Wiele osób zgłaszało chęć zapoznania się z nim, jak również pokazania go w swoim środowisku (szkoła, uczelnia, dom kultury, krąg znajomych).

Wokół filmu powstało wiele ciekawych inicjatyw:

- „Kurier Mazowsza” – pismo wydawane od 15 kwietnia 1985 r. przez NSZZ Solidarność Regionu Mazowsze dołączyło do numeru 23/24 (946/947) z 4–11 czerwca 2010 r. jako bezpłatny dodatek 2000 sztuk płyt DVD z filmem.
- Wydawane w Berlinie niemieckie czasopismo „P+” dołączyło do nr 11/2010 płytę DVD z filmem.
- Dom Spotkań z Historią w Warszawie sporządził plan warsztatów, które można przeprowadzić z młodzieżą na podstawie filmu. Rozpisane w nim zajęcia zostały poświęcone najważniejszym zagadnieniom poruszonym w filmie, takim jak: pragnienie wolności, życie w systemie totalitarnym, podejmowanie trudnych decyzji, emigracja, godność człowieka, bycie uchodźcą, odwaga cywilna.
- W związku z wieloma pytaniami nauczycieli historii i języka niemieckiego o możliwość pokazania filmu w ramach lekcji, FWPN za pośrednictwem Biura Edukacji m.st. Warszawy przekazała

płytę DVD z filmem „Żegnaj DDR!” wraz z planem warsztatów do wszystkich szkół ponadgimnazjalnych na terenie Warszawy oraz – za pośrednictwem kuratorium oświaty w województwie podkarpackim – nauczycielom historii i języka niemieckiego.

- Z inicjatywy Fundacji Dzieci Niczyje, która od wiosny 2010 r. ma siedzibę w budynku byłej Ambasady RFN na Saskiej Kępie w Warszawie, w tym historycznym miejscu odbył się pokaz filmu dla mieszkańców Saskiej Kępy i sąsiadów byłej ambasady. Po pokazie w ramach panelu pt. „Solidarność, koniec NRD”, o wydarzeniach roku 1989 w byłej NRD, dyskutowali zaproszeni goście: reżyser filmu Krzysztof Czajka, ekspert ds. polsko-niemieckich Kazimierz Wóycicki oraz profesor Irena Lipowicz.
- Café Saska Kępa regularnie organizuje pokazy filmu dla mieszkańców dzielnicy i wszystkich zainteresowanych nieznaną historią współczesną.
- Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku podczas otwarcia wystawy „Solidarność Narodów” za granicą przekazywało film „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności” ważnym osobistościom życia publicznego i kulturalnego.

Płyta DVD z filmem została dołączona do „Kuriera Mazowsza”

Dyskusja w siedzibie Fundacji Dzieci Niczyje podczas panelu „Solidarność, koniec NRD”, od lewej prof. Irena Lipowicz, dyrektor, członek Zarządu FWPN (do lipca 2010 r.), Krzysztof Czajka, Kazimierz Wóycicki

Przyjęcie w ambasadzie polskiej w Berlinie. Bohaterowie filmu „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności” wręczają pamiątkowy obraz ambasadorowi Markowi Prawdzie

W celu pozyskania szerszej widowni, FWPN dołożyła starań, by film „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności” był też pokazywany w telewizjach w Polsce (TVP Info) i w Niemczech (TV 3SAT, RBB, NDR i MDR). Poza tym film był zgłaszany i zapraszany do konkursu na festiwalach filmowych w obu tych krajach (m.in. „ffd Tranzyt”; 19.dokumentART; „Watch Docs. Prawa człowieka w filmie”; „XX Festiwal Mediów w Łodzi – Człowiek w zagrożeniu”).

Interesujące w 2010 r. były też dwa spotkania ze świadkami wydarzeń opisywanych w filmie, które zostały zorganizowane przez ambasadorów Polski i Niemiec.

Przyjęcie w ambasadzie niemieckiej w Warszawie. Przemawia ambasador Niemiec w Polsce Rüdiger Freiherr von Fritsch

22 stycznia 2010 r. ambasador Polski w Berlinie – Marek Prawda zaprosił bohaterów filmu oraz innych byłych uciekinierów z NRD, którzy jesienią 1989 r. poprzez Warszawę szukali swojej drogi do wolności, a którzy poprzez film nawiązali kontakt z FWPN lub autorami filmu, na przyjęcie do Ambasady RP w Berlinie. Obok państwa Finków, Reichmuthów, Torstena Heinholda i Thomasa Przybylskiego, Reinharda Liebla i Mariana Sabinicza, reżysera filmu – Krzysztofa Czajki oraz ekipy realizującej film „Żegnaj DDR!”, zaproszono także byłych ambasadorów obu państw niemieckich w Polsce: NRD – Jürgena van Zwolla i RFN – Johannes Baucha z małżonkami. Na spotkaniu obecni byli także: ówczesny przedstawiciel Niemieckiego Czerwonego Krzyża Hans Bergs i były sekretarz stanu w zachodnioniemieckim MSZ Jürgen Sudhoff, który 1 października 1989 roku jechał pierwszym „pociągiem wolności” wraz z ucie-

Przyjęcie w ambasadzie niemieckiej w Warszawie. Okazja do wspomnień o roku 1989. Od lewej: Henryk Wujec, Izabela Gutfeter, Johannes Bauch, Cornelia Eggert, Monika Sieradzka

Zdalne odsłonięcie pamiątkowej tablicy za pomocą specjalnego przycisku: od lewej ambasador Niemiec w Polsce Rüdiger Freiherr von Fritsch, dr Albrecht Lempp, Henryk Wujec, Izabela Gutfeter, Johannes Bauch, Cornelia Eggert, Monika Sieradzka

kinierami z NRD z Warszawy do RFN, jako gwarant bezpieczeństwa pasażerów. Licznie przybyli także polscy i niemieccy dziennikarze.

Natomiast na jesieni, 6 października 2010 r., podczas przyjęcia z okazji 20 rocznicy Zjednoczenia Niemiec, które odbyło się w Ambasadzie Niemiec w Warszawie, został uroczystie odsłonięty pomnik upamiętniający ucieczkę obywateli NRD przez Warszawę jesienią 1989 r. Pomysł tablicy upamiętniającej tamte wydarzenia zrodził się w FWPN podczas realizacji filmu na wiosnę 2009 r. Do realizacji pomysłu FWPN przystąpiła rok później, kiedy to w porozumieniu z ambasadorem Niemiec w Warszawie, rozpięła konkurs zamknięty na projekt tablicy pamiątkowej oraz instalacji artystycznej. Jej główną częścią miał być fragment starej bramy wjazdowej na teren Ambasady Niemiec przy ulicy Katowickiej; bramy, przez którą w 1989 r. przeskakiwali zdesperowani uciekinierzy. Autorami zwycięskiego projektu są warszawscy artyści rzeźbiarze, absolwenci stołecznej ASP, Wojciech Zasadni oraz Michał Kałużny.

Opis instalacji ze zwycięskiego projektu:

Zabytkowa brama zostanie ustawiona w odległości 0,5 metra od ogrodzenia po stronie Ambasady RFN. Po obydwu stronach bramy zostaną zainstalowane neony przedstawiające człowieka z walizką. Neony będą się paliły na przemian na czerwony i zielony kolor. Kolor zielony to symbol nadziei, postępu. Wskazuje także drogę ucieczki. Czerwony to zatrzymanie, stagnacja i zagrożenie. Przed takim wyborem niewątpliwie stawali obywatele NRD 21 lat temu, kiedy decydowali się na ucieczkę z kraju. Na ogrodzeniu przed bramą zostanie zainstalowana tablica pamiątkowa tych wydarzeń.

Dwujęzyczna tablica pamiątkowa została umieszczona na parkanie okalającym Ambasadę Niemiec przy ulicy Jazdów w Warszawie.

Treść tablicy:

Zum Gedenken an die Flucht von fast 6.000 DDR-Bürgern, die im Herbst 1989 Aufnahme in der Botschaft der Bundesrepublik Deutschland im Stadtteil Saska Kępa fanden. Die Regierung von Tadeusz Mazowiecki und

Instalacja upamiętniająca ucieczkę obywateli NRD do RFN przez Warszawę jesienią 1989 r.

Autorzy instalacji przy swoim dziele: od lewej Wojciech Zasadni i Michał Kałużny

viele Bürger Polens halfen den Flüchtlingen auf ihrem Weg in die Freiheit.

Dafür danken wir.

*Botschaft der Bundesrepublik Deutschland in Warschau
Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit
Herbst 2010*

Dla upamiętnienia ucieczki prawie 6 000 obywateli NRD, którzy jesienią 1989 roku znaleźli schronienie w Ambasadzie Republiki Federalnej Niemiec na Saskiej Kępie. W odzyskaniu wolności uciekinierom pomógł rząd Tadeusza Mazowieckiego oraz wielu polskich obywateli.

Dziękujemy.

*Ambasada Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie
Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
Jesień 2010*

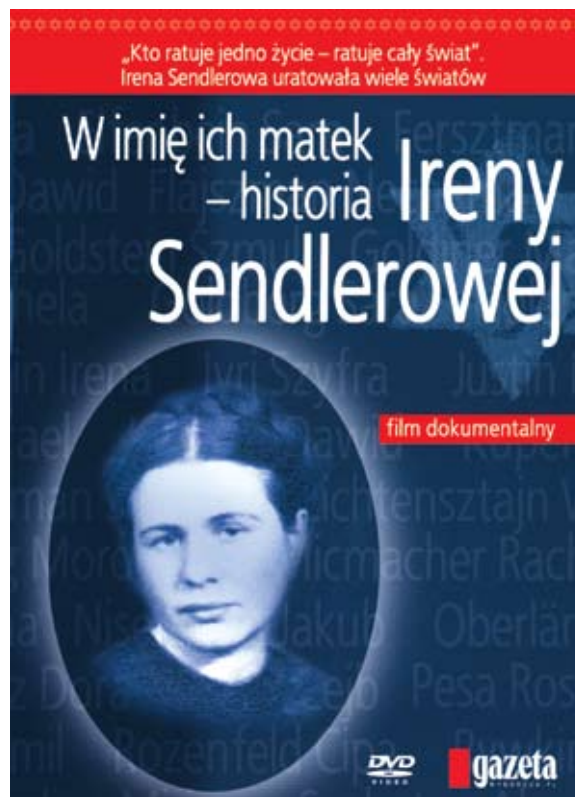
Sam pomysł, jak i jego wykonanie, całkowicie sfinansowane przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej, zyskał sympatię warszawiaków i prasy. W „Gaze-

cie Wyborczej” napisano o „najbardziej oryginalnym pomniku w Warszawie, który bez spizowo-granitowego zadęcia upamiętnia wydarzenia sprzed 21 lat, gdy mieszkańcy NRD uciekali do RFN przez stolicę Polski”. Wspomniane przyjęcie w ambasadzie niemieckiej, które odbyło się 6 października, stało się okazją do ponownego spotkania uciekinierów, autorów filmu, Polaków udzielających wtedy uciekinierom pomocy, polityków zaangażowanych wówczas w rozwiązanie tego niemiecko-niemieckiego konfliktu, dziennikarzy. Ambasador Niemiec – Rüdiger Freiherr von Fritsch zaprosił m. in. Tadeusza Mazowieckiego, prymasa Józefa Glempa, Henryka Wujca. W imieniu uciekinierów, którzy *dzięki postawie ówczesnego polskiego rządu i samych Polaków znaleźli upragnioną drogę do Wolności i narodzili się na nowo*, przemawiała pani Cornelia Eggert, która pierwszym „pociągiem wolności”, 1 października 1989 r. wyjechała z Warszawy do RFN.

Koordinacja: Ewa Baran, Karoline Gil.

Współpraca: Maria Jarmoszuk ●

Film „W imię ich matek – historia Ireny Sendlerowej”

FWPN włączyła się w 2010 r. w finansowanie końcowych prac nad filmem dokumentalnym „In the name of their mothers” („W imię ich matek”), poświęconym wojennej działalności Ireny Sendler i grona jej współpracowniczek. Film jest historycznym świadectwem heroicznej postawy polskich kobiet, które w czasie II wojny światowej ratowały żydowskie dzieci z warszawskiego getta. Stanowi pierwszy dokument prezentujący sylwetkę Ireny Sendler, który powstał dla odbiorcy spoza Polski. Reżyser – Mary Skinner, Amerykanka polskiego pochodzenia – na podstawie wywiadów z ostatnimi żyjącymi naoczniymi świadkami wydarzeń (m.in. z Ireną Sendler, Władysławem Bartoszewskim oraz ocalonymi z getta), próbuje poznać i zrozumieć motywacje Polek, które w imię humanitarnych wartości z narażeniem życia sprzeciwiały się panującej wokół nich przemocy. Irenie Sendler i jej współpracownikom

udało się uratować do dnia likwidacji przez nazistów warszawskiego getta w 1943 r. ok. 2500 żydowskich dzieci. Członkinie grupy Sendlerowej opiekowały się nimi, zdobywały nowe dokumenty, umieszczały podopiecznych w polskich rodzinach i w klasztorach. Te działania wiązały się z ogromnym ryzykiem. W okupowanej Polsce za pomaganie Żydom groziła śmierć. W 1965 r. Irena Sendler została uhonorowana medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata nadawanym przez Instytut Yad Vashem w Jerozolimie. Zmarła w 2007 r.

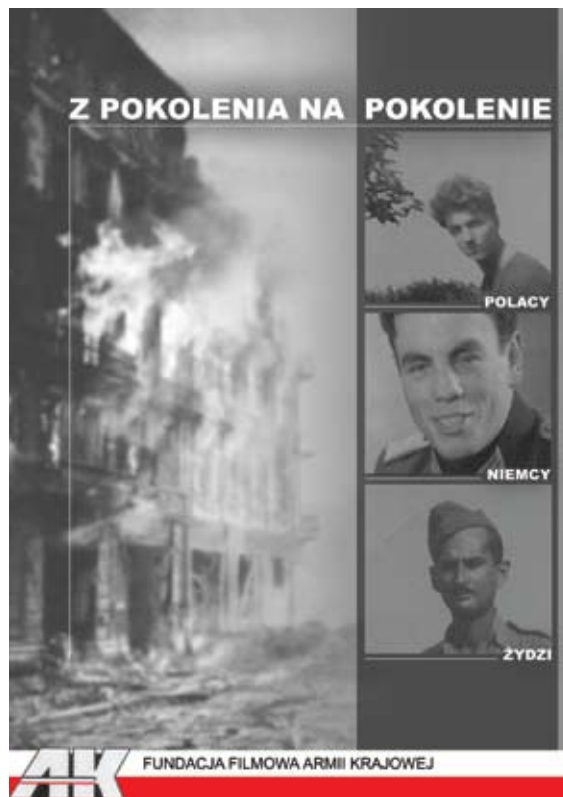
Godzinny film „W imię ich matek” powstawał od 2005 r. jako niezależna produkcja firmy 2B Productions z USA. Poza FWPN uzyskał wsparcie firmy Agora-Holding sp. z o.o., a także Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie (w ramach programu „Polscy Sprawiedliwi – Przywracanie Pamięci”) i Ambasady USA w Polsce.

Film ukazał się na płycie DVD w polskiej, niemieckiej i angielskiej wersji językowej. Premierowy pokaz w Polsce odbył się 15 lutego 2010 r. w Teatrze Kamienica w Warszawie. Dokument był także emitowany w polskiej telewizji publicznej. W 2010 r. zdobył nagrody na festiwalu filmów o tematyce żydowskiej w Wielkiej Brytanii i podczas Amerykańskiego Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Ann Arbor w stanie Michigan w USA.

Koordinacja: Beata Sobczak ●

Premiera filmu „Z pokolenia na pokolenie”

W 2009 r. FWPN dofinansowała produkcję polskiej i niemieckiej wersji językowej filmu dokumentalnego „Z pokolenia na pokolenie”. Producentem filmu jest Fundacja Filmowa Armii Krajowej, a koproducentem prywatna polska telewizja TVN. W filmie występują przedstawiciele trzech narodów: Polak, żołnierz Armii Krajowej; Niemiec, oficer Wehrmachtu i zasymilowany polski Żyd. Choć nie znają się osobiście, łączy ich jedno: w tym samym czasie przebywali na terenie

okupowanej Polski – w Generalnym Gubernatorstwie. Film, do którego zdjęcia kręcono w Polsce, Niemczech, Izraelu i w Szwajcarii, opowiada o ich traumie, odmiennych doświadczeniach i obecnym stosunku do minionych wydarzeń. Pokazuje, jaki wpływ na postrzeganie historii i stosunek do współczesności wywarły rodzinne losy na następne pokolenia – dzieci i wnuki. Reżyserem filmu jest Andrzej Sapija. Poza polską i niemiecką, została także przygotowana jego angielska wersja językowa. 17 marca 2010 r. w warszawskim kinie „Kultura” odbył się premierowy pokaz filmu. Na uroczystości pojawili się m. in. prof. Władysław Bartoszewski – pełnomocnik prezesa rady ministrów do spraw dialogu międzynarodowego; Zvi Rav-Ner – ambasador Izraela w Polsce; Jens Lütkenherm – attaché kulturalny Ambasady Niemiec i prof. Irena Lipowicz – dyrektor, członek Zarządu FWPN. W 2010 r. film został wyemitowany przez brytyjski kanał satelitarny Discovery Historia. Jest także dostępny na płytach DVD.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Podróże studyjne dla dziennikarzy

Stiftung Genshagen

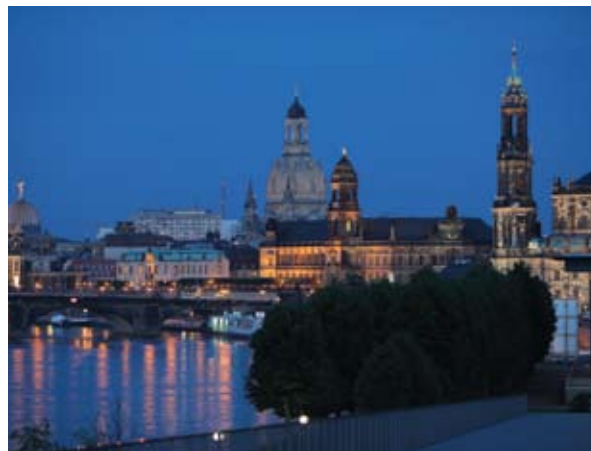
Program organizowany od 2005 r. wspólnie z Berlińsko-Brandenburskim Instytutem Współpracy Niemiecko-Francuskiej w Europie, nazywanym w skrócie Fundacją Genshagen. W ramach przedsięwzięcia co roku przygotowano dwie podróże studyjne poświęcone aktualnej problematyce polsko-niemieckiej. W 2010 r. odbyły się dziesiąta i jedenasta, a zarazem ostatnia edycja programu.

Wyzwania polityki kulturalnej Polski, Niemiec i Europy

W czerwcu 2010 r. została zorganizowana podróż dla dziennikarzy polskich do Drezna, Saksonii i Zagłębia Ruhry. Tym razem w centrum uwagi znalazły się aktualne zagadnienia polityki kulturalnej w Niemczech. Za politykę kulturalną Niemiec – zgodnie z konstytucją – odpowiadają przede wszystkim kraje związkowe, powiaty i miasta. Niektóre z zadań, jak na przykład europejska polityka kulturalna, leżą w zakresie kompetencji zarówno państwa, jak i krajów związkowych. Bogactwo kulturowe Niemiec tworzy również wiele inicjatyw społecznych, wywierających duży wpływ na życie kulturalne. Już od dłuższego czasu przemiany demograficzne, rewolucyjny rozwój mediów oraz dramatyczny brak finansów w czasach kryzysu gospodarczego wpływają znacząco na stan polityki kulturalnej. W Niemczech, podobnie jak i w innych krajach, mamy do czynienia z nowym wymiarem polityki kulturalnej łączącej edukację, sztukę i kulturę, który wywiera wpływ na pozostałe działy społeczne i polityczne. Upowszechnianie kultury i sztuki pozostaje w centrum tej polityki, zaś edukacja kulturalna odgrywa tu główną rolę. W rozmowach dziennikarzy z przedstawicielami mi-

nisterstw, fundacji i instytucji kulturalnych, ale także z ekspertami i praktykami przekazu kultury i sztuki poruszone zostały kwestie aktualnych wyzwań polityki kulturalnej na płaszczyźnie niemieckiej i europejskiej. Ponadto zaprezentowane zostały wybitne projekty kulturalne, na przykład te organizowane w europejskiej stolicy kultury Ruhr 2010.

W niedzielę, 6 czerwca, uczestnicy podróży przyjechali do Drezna. Zostali powitani przez Christel Hartmann-Fritsch, członka Zarządu i dyrektora Fundacji Genshagen i spotkali się z dr Bernhardem Freiherrm von Loeffelholzem, byłym przewodniczącym Saksońskiego Senatu Kultury, Friedrichem Wilhelmem Junge, aktorem i dyrektorem kabaretu literackiego „Theaterkahn” oraz Tobiasem Knoblichem, dyrektorem zarządzającym Stowarzyszenia

Panorama Drezna

Socjokultura Saksonia i wiceprzewodniczącym Towarzystwa Kulturalno-Politycznego w Bonn. Oprócz pytań o sytuację kultury w Niemczech, możliwości rozwoju i finansowania projektów kulturalnych w całym kraju, zwłaszcza w czasie kryzysu finansowego, omawiano również lokalną sytuację w kulturze. Według wypowiedzi jednego z gości, zagrożone jest przede wszystkim finansowanie projektów w małych miastach. Rozmówcy opowiedzieli także o głównych instytucjach kulturalnych Drezna, do których należą m.in. Hellerau, Saksońska Fundacja Kultury i Saksoński Senat Kultury.

W poniedziałek, 7 czerwca, dziennikarze spotkali się z Norą Jantzen z Fundacji Kościoła Marii Panny w Dreźnie, która zapoznała ich z historią budowli i jej mozolną odbudową, po czym zwiedzano obiekt. Wieczorem uczestnicy podróży wzięli udział w oficjalnym otwarciu Polsko-Niemieckich Dni Mediów, a następnego dnia w imprezach odbywających się w ramach tego projektu.

W środę, 9 czerwca, dziennikarze pojechali do Halle, gdzie zorganizowano spotkania z Kirsten Hass, dyrektorem działu „Wspieranie i Programy” w Niemieckiej Fundacji Kultury, z Annegret Hahn, dramaturgiem, reżyserem i intendentem teatru Thalia oraz Kathrin Westphal, koordynatorką projektów w teatrze Thalia, gdzie wcześniej miał swoją siedzibę Dom Współpracy Niemiecko-Rosyjskiej. Główną ideą teatru jest rozwój nowych form edukacji kulturalnej dla dzieci i młodzieży pochodzących z trudnych środowisk w regionie dotkniętym dużym bezrobociem po przełomie 1989 r. Hahn przedstawiła ciekawy projekt, finansowany przez Niemiecką Fundację Kultury:

Dziennikarze polscy w biurze projektu Ruhr 2010 w Essen

Dziennikarze polscy podczas zwiedzania Halle

„Hotel Neustadt”. Pomysł narodził się latem 2003 r. W opuszczonym wieżowcu w dzielnicy Neustadt (w czasach NRD było to drugie pod względem wielkości blokowisko) stworzono hotel. Projekt zaplanowali i przeprowadzili młodzi ludzie, około 100 artystów i 50 wolontariuszy.

W czwartek, 10 czerwca, dziennikarze udali się do Essen, gdzie spotkali się z Anorthe Kremers, menedżerką projektów w Fundacji Mercator. Uczestnicy podróży poznali zarówno główne zakresy działania Fundacji, jak i jej najważniejsze projekty kulturalne, m.in. „Pottfiction” oraz „Jamtruck” – w jego ramach ciężarówka wyposażona w sprzęt do prób muzycznych (z instrumentami i studiem nagrań) odwiedza szkoły i organizacje młodzieżowe i zaprasza do wspólnego muzykowania. Na pytanie dziennikarzy, dlaczego edukacja kulturalna nagle stała się taka ważna i dlaczego obecnie wydaje się tak wiele pieniędzy na projekty kulturalne z udziałem dzieci i młodzieży, Kremers odpowiedziała, że poziom i oferta edukacji kulturalnej w niemieckich szkołach bardzo się obniżyły. Coraz mniej wagi przykładła się do finansowania tzw. kultury wysokiej, bardziej skupiając się na kreatywnej pracy z młodymi ludźmi, gdzie rozwija się nowe metody kontaktu ze sztuką.

Dziennikarze odwiedzili również biuro projektu Ruhr 2010. Jego pracownicy – prof. Hanns-Dietrich Schmidt, Susanne Skipiol z działu stosunków międzynarodowych oraz Katharine Jarzombek, rzeczniczka prasowa – przedstawili główne motto Europejskiej Stolicy Kultury: „Przemiana przez kulturę – kultura przez przemianę” oraz przygotowane z tej okazji liczne projekty z zakresu sztuki, kultury, muzyki i teatru. Panujący mit o Zagłębiu Ruhry jako symbolu węgla, stali, solidarności, odwagi i dumy jest obecnie skonfrontowany z „delikatną” kulturą. Wyniki tej konfrontacji są widoczne przez cały rok w czasie trwania projektu Ruhr 2010.

W piątek, 11 czerwca, dziennikarze spotkali się z Christiane Freudig, dyrektorką zarządzającą teatru Consol w Gelsenkirchen i zapoznali się z sytuacją instytucji kulturalnych w regionie. Rozmawiano o projekcie „Pottfiction”, odbywającym się w ramach programu

Ruhr 2010 i finansowanym przez Fundację Mercator. Około 150 młodych ludzi współpracuje z siedmioma teatrami przez cały rok. Główny temat to próba odpowiedzi na pytanie: „Jak wyobrażam sobie moją przyszłość?”. W pracy używa się nowych metod, takich jak wideo czy taniec, zaś celem jest m.in. obudzenie poczucia odpowiedzialności u młodzieży.

W podróży uczestniczyli:

Szymon Babuchowski – tygodnik „Gość Niedzielny”

Magdalena Czyż – Polskie Radio Katowice

Grzegorz Kopacz – miesięcznik „Press”, Newsletter „Presserwis”

Zbigniew Kowalewski – Studio Filmowe „Kronika”

Monika Kuc – dziennik „Rzeczpospolita”

Zbigniew Plesner – Polskie Radio Szczecin

Andrzej Ploch – WRO-EURO, gazeta regionalna „Karkonosze”

Monika Skarżyńska – Polskie Radio

Jacek Sobczyński – regionalny dziennik „Głos Wielkopolski”

Danuta Starzyńska-Rosiecka – Polska Agencja Prasowa

Odkrywając Podlasie

Jedenaste wydanie programu dla dziennikarzy Fundacji Genshagen i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej odbyło się w październiku 2010 r. na Podlasiu, często nazywanym „zielonymi płucami Europy”. Ten region, niezwykle zróżnicowany pod względem kulturalnym, religijnym i historycznym, stanowi także granicę Unii Europejskiej.

Grupa dziennikarzy niemieckich w krajobrazie Podlasia

Oprócz niezwykłych osobliwości natury, północno-wschodnia część Polski tworzy również swoistą wielokulturową i wielonarodową mozaikę. Pod względem etnicznym tereny te zamieszkują ludzie pochodzenia białoruskiego, litewskiego, polskiego, ukraińskiego, rosyjskiego, tatarskiego i żydowskiego. Ich kultury przenikają się od lat. Co powstało z tego zderzenia różnych obyczajów, tradycji, języków i religii? Jakie formy współpracy ponadgranicznej można dzisiaj spotkać na Podlasiu?

W niedzielę, 10 października, uczestnicy projektu przyjechali do Warszawy. W poniedziałek, 11 października 2010 r., dziennikarze spotkali się z Krzysztofem Filckiem, zastępcą dyrektora Fundacji Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI. Filcek przedstawił historię powstania Fundacji oraz jej obecną działalność. Zwrócił uwagę m.in. na projekty monitoringu wewnętrznego na Ukrainie, przede wszystkim ze względu na wprowadzanie planów budżetowych, organizowane wspólnie z polskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Na znaczeniu zyskała również współpraca z Mołdawią. Filckowi stawiano pytania o zmiany we współpracy polsko-ukraińskiej po przystąpieniu Polski do strefy Schengen. Jego zdaniem wiele spraw zmieniło się już wcześniej, gdy Polska przystąpiła do Unii Europejskiej. Wprowadzenie obowiązku wizowego wpłynęło na kwestie mentalne i emocjonalne. Obecnie dyskutuje się o możliwości zniesienia wiz, ale na razie nie ma decyzji w tej sprawie. Doświadczenia Polski są na tym polu inne niż na Ukrainie – już od 1991 r. nie istniał obowiązek wizowy pomiędzy Polską a Niemcami, a granica polsko-niemiecka jest krótsza niż ta pomiędzy Polską a Ukrainą. Filcek zapytany o stereotypy w obydwu krajach powiedział, że wzajemny negatywny obraz kraju sąsiada był w czasach komunizmu o wiele żywszy niż obecnie. Po Pomarańczowej Rewolucji obydwie narody postrzegają się bardziej pozytywnie, zaś Polska uchodzi za kraj, któremu udało się wprowadzić i zachować demokrację. Zaplanowane na 2012 rok w Polsce i na Ukrainie piłkarskie Mistrzostwa Europy stanowią ogromne wyzwanie dla obydwu krajów. Po tym spotkaniu grupa pod opieką przewodniczki Katarzyny Pierwienis-Laskowskiej udała się do

Białegostoku, Kruszynian i Krynek. W Kruszynianach dziennikarze mieli okazję poznać potomków Tatarów, m.in. rozmawiali z Dżennetą Bogdanowicz o ich kulturze i historii. Tatarzy przybyli na Podlasie pod koniec XVII wieku, wielu osiedliło się na terenach należących obecnie do Litwy. W tej wiosce mieszkają przed wojną ponad 300 Tatarów, dziś pozostały jedynie cztery rodziny. Obecnie w Polsce żyje ok. 3 000 osób pochodzenia tatarskiego. Mniejszość ta zachowała na przestrzeni dziejów swoją religię, zwyczaje i tradycję, pielęgnowane do dzisiaj w kręgach rodzinnych. Dziennikarze zwiedzili stary meczet i cmentarz tatarski. O pokojowym współistnieniu różnych religii w wiosce opowiadał Dżemil Gembicki, który mieszka w Kruszynianach i opiekuje się meczetem. Wieczorem w Krynkach dziennikarze spotkali się z Sokratem Janowiczem, białoruskim pisarzem, który już od lat angażuje się w pielęgnowanie kultury białoruskiej w Polsce.

Sokrat Janowicz, białoruski pisarz mieszkający w Polsce

We wtorek, 12 października, dziennikarze odwiedzili Białostocki Teatr Lalek. Po przedstawieniu „Sklepy cynamonowe” Brunona Schulza odbyło się spotkanie z dyrektorem teatru Markiem Waszkiem. Teatr Lalek ma w ofercie różnorodny program, skierowany zarówno do dzieci, jak i do młodzieży oraz dorosłych. Waszek, zapytany o sytuację polskiej kultury obecnie oraz przed 1989 r., powiedział, że zawsze istniały sposoby finansowania projektów kulturalnych, zaś sama kultura mogła się rozwijać. Po 1989 r. dwa aspekty działalności Teatru Lalek uległy zmianie –

po pierwsze miasto, a nie państwo, finansuje działalność tej instytucji, po drugie teatr otworzył się na ogromną publiczność zagraniczną i może współpracować z innymi instytucjami za granicą. Następne spotkanie miało miejsce w Galerii Arsenał z jej dyrektorką Moniką Szewczyk. Galeria istnieje od 45 lat, prezentowane wystawy są regularnie zmieniane. Ważnym elementem pracy jest program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym. W ofercie znajdują się również warsztaty rodzinne dla dzieci i ich rodziców, organizowane przy współpracy z artystami. Ponadto jest wiele programów i projektów dla różnych grup docelowych, np. dla młodzieży, seniorów, studentów, niewidomych i niedosłyszących, nauczycieli czy dla osób z marginesu społecznego. Niedawno przeprowadzono projekty z małymi uchodźcami z Czeczenii i Gruzji. Następnie w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego dziennikarze spotkali się z Wojciechem Dzierzgowskim, wicewojewodą podlaskim; pułkownikiem Michałem Wołkowyckim, naczelnikiem Wydziału Granicznego Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej; Dariuszem Sowulewskim, zastępcą dyrektora Izby Celnej. W rozmowie poruszono tematy polityczne i gospodarcze. Dziennikarzy interesowały przede wszystkim kwestie ochrony granic, zwłaszcza że wschodnia granica Polski stanowi zewnętrzną granicę Unii Europejskiej oraz współpraca z Ukrainą, Białorusią i Litwą na szczeblu regionalnym i lokalnym:

Co zmieniło się po przystąpieniu Polski do strefy Schengen? Co stało się z pracownikami straży granicznej, którzy pracowali na zachodnich i południowych granicach kraju? Co mówią statystyki o przemyśle – jakie zmiany nastąpiły na przestrzeni lat? Według wypowiedzi zaproszonych gości wiele placówek na granicy Polski z Niemcami, Czechami i Słowacją zostało zamkniętych, zaś pracownicy musieli zmienić miejsce pracy i zamieszkania. Niektórzy postanowili przejść na emeryturę. Straż graniczna otrzymała więcej uprawnień, które umożliwiają jej dokładniejszą kontrolę osób i pojazdów. Największe problemy, z jakimi boryka się straż graniczna to przemyt towarów, głównie alkoholu i papierosów, nielegalna migracja ludzi oraz przestępczość zorganizowana. Dokładne kontrole na granicach Polski z Litwą, Białorusią i Ukrainą ujawniają liczne próby przemytu. Kolejne spotkanie z dr Grażyną Olszewską-Baką z Polsko-Francuskiej Fundacji Nowych Praktyk Demokratycznych było poświęcone historii i współczesności białostockiej mniejszości żydowskiej.

W środę, 13 października, dziennikarze wyjechali do Supraśla, gdzie zwiedzili miasto oraz Muzeum Ikon, które posiada jedną z największych kolekcji ikon w Polsce, prawie 1000, głównie rosyjskich dzieł wykonanych na drzewie i metalu z XVIII, XIX i XX wieku. Unikatem są pochodzące z XVI wieku freski,

Muzeum Ikon
w Supraślu

Dziennikarze niemieccy zwiedzają Supraśl

zachowane na ścianach zniszczonej w 1944 r. szesnastowiecznej cerkwi supraśkiej. Kolekcjonowanie ikon rozpoczęto w latach 60. XX wieku.

W czwartek, 14 października, dziennikarze odwiedzili Fundację Pogranicze w Sejnach. Małgorzata Czyżewska, jej współzałożycielka, opowiedziała o tym, jak w 1989 r. – roku bardzo ważnym ze względu na historyczno-polityczne wydarzenia w Polsce – założono Fundację. Celem Fundacji było i jest poszukiwanie wspólnego mianownika pomiędzy różnymi kulturami: polską, litewską, żydowską i białoruską. Najlepsze owoce daje praca z dziećmi i młodzieżą – poprzez projekty z nimi realizowane można dotrzeć do rodziców. Dlatego powstały „Kroniki Sejneńskie” jako sztuka teatralna – historie z przeszłości opowiedziane przez młodych ludzi i zebrane na podstawie wywiadów z najstarszymi mieszkańcami. Innym przykładem poszukiwania wspólnych elementów jest „Almanach Sejneński” – dwujęzyczne dzieło na temat regionu, przykład współpracy miejscowych Polaków i Litwinów. Fundacja Pogranicze założyła również centrum dokumentacji na temat kultur pogranicza, gdzie zbiera się materiały dotyczące takich obszarów na całym świecie. Następnym dużym przedsięwzięciem Fundacji jest odbudowa letniej rezydencji rodziny Czesława Miłosza w Krasnogrudzie, którą dziennikarze mieli okazję zwiedzić. Na tym terenie ma powstać Międzynarodowe Centrum Dialogu. Uroczyste otwarcie nastąpi 30 czerwca 2011 r. w setną rocznicę urodzin Czesława Miłosza i w wigilię prezydencji Polski w Unii Europejskiej.

W piątek, 15 października, dziennikarze przyjechali do Warszawy, gdzie w siedzibie FWPN spotkali się z dr Albrechtem Lemppem, dyrektorem i członkiem Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Oprócz świeżych wrażeń z podróży rozmawiano o stosunkach polsko-niemieckich i różnych aspektach działalności Fundacji.

W podróży uczestniczyli:

Nicolas Bernhard – NDR – radio i telewizja

Tim Evers – wolny dziennikarz, m.in. ARD, rbb i MDR

Lea Hampel – wolna dziennikarka, m.in. Zeit Online, taz, „Tagesspiegel”, jetzt.de

Andrea Handels – wolna dziennikarka, m.in. rbb Kulturradio, rbb Inforadio, Funkhaus Europa, Deutschlandradio

Tilo Mahn – Niemiecka Szkoła Dziennikarska

Arndt Prenzel – wolny dziennikarz, redaktor w „Magazin Winkelblick”, „Hamburger Morgenpost”, „Hamburger Abendblatt”

Inga Rahmsdorf – „Süddeutsche Zeitung”

Anja Sokolow – wolna dziennikarka, współpraca m.in. z dpa

Anna Spiegel – wolna dziennikarka, m.in. „Rhein-Zeitung”, „Bonner General-Anzeiger”, „Business Geomatics Wirtschaftszeitung”

Fanny Weiß – Norddeutscher Rundfunk TV

Katarzyna Wysocka – Bayerisches Fernsehen

Koordinacja: Anna Cieszevska (FWPN), Malwina Pryjda (Fundacja Genshagen) ●

Program stypendialny dla dziennikarzy: Zagraniczne pobyty badawcze i kwerendy

W 2010 r. FWPN – w ramach działań na rzecz obiektywnych relacji w środkach masowego przekazu na temat Polski, Niemiec i ich wschodnich sąsiadów – zainaugurowała nowy projekt. Idea programu wynika z doświadczeń FWPN zebranych zarówno podczas podróży studyjnych organizowanych dla dziennikarzy, jak i podczas Polsko-Niemieckich Dni Mediów. Dziennikarze zawsze podkreślali, że specyfika ich pracy, a zwłaszcza nacisk na szybki przekaz informacji, utrudnia im spokojne zbieranie materiałów, co również odbija się na rzetelności przekazu. Celem nowego programu stypendialnego jest właśnie umożliwienie dziennikarzom zebrania materiałów do publikacji prasowej, książkowej bądź do audycji radiowej lub telewizyjnej. O stypendia mogli ubiegać się dziennikarze, publicyści i reportażyci z udokumentowanym dorobkiem zawodowym, powyżej 30 roku życia.

W kwietniu 2010 r. komisja konkursowa w składzie: dr Albrecht Lempp – dyrektor, członek Zarządu FWPN, Anna Cieszewska – FWPN, Joanna Czudec z Instytutu Reportażu i Sebastian Becker, niemiecki dziennikarz, korespondent w Polsce VDI-Nachrichten, spośród 89 zgłoszeń wybrała osiem osób. Stypendia otrzymali: Gabriele Fromm – wolna dziennikarka, fotoreporterka, współpracowniczka portali www.ulsteinbild.de i www.d-foto.net; dr Christoph Peters – wolny dziennikarz, współpracownik telewizji MDR; Uwe Rada – dziennikarz berlińskiej gazety „taz”; Rosalia Romaniec – wolna dziennikarka, współpracowniczka Deutsche Welle w Berlinie; Katja Schupp – wolna dziennikarka, współpracowniczka telewizji ZDF, 3sat i arte; Agnieszka Skieterska – kierowniczka redakcji angielskiej Polskiego Radia i współpracowniczka „Gazety Wyborczej”; Linda Vierecke – wolna dziennikarka, współpracowniczka Deutsche Welle i MDR; Krzysztof Visconti – współpracownik „Polskiego Magazynu Radiowego” RBB/Funkhaus Europa i Ute Zauft – wolna dziennikarka, współpracująca z niemieckimi rozgłośniami publicznymi i mediami online.

Zakres tematyczny kwerend okazał się bardzo szeroki i różnorodny, tak jak i formy późniejszych publikacji, powstałych na ich podstawie: od artykułów prasowych i reportaży radiowych po telewizyjne. Program, oprócz pobytu w Niemczech i w Polsce, umożliwił także kwerendy na Białorusi oraz na Ukrainie i przyczynił się tym samym do powstania obiektywnych relacji w mediach o wschodnich sąsiadach Unii Europejskiej.

Gabriele Fromm odwiedziła w lipcu 2010 r. Polskę i Białoruś. Nawiązała kontakty z mieszkańcami wiosek i dużych miast. Dotarła nawet do zamkniętej strefy przy granicy z Litwą. Interesowało ją życie codzienne na Białorusi i problemy związane z przekraczaniem granicy Unii Europejskiej przez jej obywateli. Stypendium FWPN zaowocowało publikacjami m.in. w „Berliner Journalisten” i „Neues Deutschland”. **Katja Schupp** wykorzystała stypendium do nakręcenia reportażu dla telewizji 3sat pt. „Das Dorf der vergessenen Kinder” („Wieś zapomnianych dzieci”) o wsi pod Tarnopolem na Ukrainie.

Ute Zauft wybrała się na Białoruś i Litwę. Nagrała audycję radiową o białoruskiej poetce i materiał o jedynej prywatnej galerii sztuki współczesnej w Mińsku oraz napisała reportaż o sytuacji młodzieży na Białorusi. Jej audycje wyemitowały m.in. Deutsche Welle, DRadio Wissen, SWR 2. **Rosalia Romaniec** zbierała materiały w Niemczech i w Polsce do reportażu o dramatycznych losach pewnej rodziny w czasie zimnej wojny. **Agnieszka Skieterska** odbyła dwie podróże na Białoruś, gdzie przeprowadziła wywiady do reportażu o białoruskiej opozycji. **Uwe Rada** wybrał się na pogranicze polsko-białorusko-litewskie. Rezultat swoich poszukiwań zawarł w ostatnim rozdziale książki „Die Memel. Kulturgeschichte eines europäischen Stromes”, która ukazała się w 2010 r. nakładem wydawnictwa Siedler. Jego książka dzięki dotacji Goethe-Institut została przetłumaczona na język białoruski i była prezentowana na targach książki w Mińsku.

Linda Vierecke i **dr Christoph Peters** zainteresowali się polską energetyką, która jest oparta przede wszystkim na węglu. Byli w kopalni węgla kamiennego w Łaziskach Górnych na Górnym Śląsku, rozmawiali z przedstawicielami polskiego „lobby węglowego”

w Katowicach i w Warszawie. Rezultatem pobytu w Polsce był reportaż telewizyjny dla Deutsche Welle. Dzięki stypendium FWPN Krzysztof Visconti mógł zająć się tematem, który intrygował go od lat. Biały głos, czyli archaiczny sposób śpiewania kulturowany w Polsce, w Bułgarii, na Białorusi i na Ukrainie, jest jego zdaniem zjawiskiem wyjątkowym na skalę światową. Plonem podróży do Polski był reportaż radiowy wyemitowany pod koniec 2010 r. w polskojęzycznym programie radia Funkhaus Europa w ramach audycji poświęconej polskiej muzyce folkowej.

Pozytywny oddźwięk programu i entuzjazm wyrażany przez jego uczestników skłoniły FWPN do jego kontynuacji i rozszerzenia w 2011 r. Tym razem piętnastu dziennikarzy z Polski i z Niemiec będzie zbierało materiały i badało interesujące tematy w Niemczech, Polsce, na Białorusi, Ukrainie i na Litwie.
Koordynacja: Anna Cieszewska ●

„Raport o Kulturze: Postęp Europa. Europa czyta – literatura w Europie”

„Raport o Kulturze: Postęp Europa” jest rocznikiem wydawanym przez Instytut Stosunków z Zagranicą (ifa) i Fundację Roberta Boscha we współpracy z British Council. Polskim wydawcą jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. Pierwszy numer ukazał się w 2007 r. i stanowił przegląd stanu europejskich stosunków kulturalnych. Drugi numer z 2008 r. był poświęcony roli mediów w Europie. Trzeci numer z 2010 r. ukazał się w języku polskim, niemieckim, angielskim, francuskim i po portugalsku.

W trzecim tomie „Raportu o Kulturze: Postęp Europa” 33 autorów z 18 krajów europejskich starało się

odpowiedzieć na pytanie o rolę literatury i znaczenie pisarzy w tworzeniu ciągle poszukiwanej tożsamości europejskiej. W tym celu przeanalizowano nawyki i zwyczaje czytelnicze w kilku krajach europejskich. Odniesiono się do zasad funkcjonowania rynku książki w Europie. Nie zapomniano również o tłumaczach, ponieważ jak brzmi konkluzja jednego z artykułów, językiem Europy jest przekład. Raport otwiera tekst Umberto Eco o miłości do książek, natomiast Adam Thorpe uzasadnia, dlaczego tłumaczone książki wzmacniają stereotypy, takie jak „skandynawska melancholia, polska trauma, francuski seks”, a Glenn Patterson wyjaśnia, czemu m.in. Polacy przyczynili się do tego, że Irlandia Północna przybliżyła się trochę do kontynentu.

„Raport o Kulturze: Postęp Europa” w języku polskim można było bezpłatnie zamówić w FWPN. Edycja polska trzeciego tomu „Raportu o kulturze” jest dostępna w formacie pdf na stronie internetowej Fundacji:

www.fwpn.org.pl

Koordynacja: Ewa Baran ●

Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog”

Od 1994 r. FWPN dofinansowuje Magazyn Polsko-Niemiecki „Dialog”, wydawany przez Federalny Związek Towarzystw Niemiecko-Polskich z siedzibą w Berlinie. Czasopismo „Dialog” zostało powołane do życia już w 1987 r. Od lat reprezentuje wysoki poziom edytorski, translatorski i merytoryczny, jest już właściwie stałą instytucją polsko-niemieckiego porozumienia, w której spotykają się od lat Polacy i Niemcy, zarówno przedstawiciele szeroko pojętych elit politycznych i kulturalnych, jak i członkowie różnych stowarzyszeń i pomysłodawcy oddolnych inicjatyw tworzący na co dzień sieć polsko-niemieckich partnerstw. Od 1996 r. ukazuje się po polsku i po niemiecku w Berlinie i w Gdańsku w nakładzie 7 000 egzemplarzy. „Dialog” dostarcza informacji i analiz na temat kluczowych zagadnień w stosunkach polsko-niemieckich oraz integracji europejskiej. Na łamach pisma ukazują się artykuły czołowych publicystów z obu krajów oraz wywiady ze znanymi politykami i ludźmi kultury. Redaktorem naczelnym magazynu jest Basil Kerski, natomiast redakcją w Gdańsku kieruje historyk Wojciech Duda. Większość nakładu czasopisma rozchodzi się w prenumeracie, można je także nabyć w Polsce w sieci salonów księgarsko-prasowych Empik, a w Niemczech w wybranych punktach sprzedaży prasy w dużych miastach.

W 2010 r. ukazały się cztery numery czasopisma. Poruszono w nich m.in. następujące tematy i zagadnienia:

- pejzaż kulturowy Europy Środkowej;
- dwa mity: bitwa między zakonem krzyżackim a wojskami polsko-litewskimi w 1410 r. pod Grunwaldem (w 2010 r. obchodzono jej 600 rocznicę) i bitwa w Lesie Teutoburskim stoczona jesienią 9 roku n.e. pomiędzy plemionami germańskimi i wciągniętymi w zasadzkę legionami rzymskimi (w 2009 r. minęło 2000 lat od tego wydarzenia);

- Szczecin i nowe polsko-niemieckie pogranicze;
- polska i niemiecka literatura po 1989 r.;
- społeczeństwo obywatelskie i Kościół w Polsce, czyli spór wokół symboli i tożsamości narodowej;
- Rzeczpospolita nowego mieszczaństwa;
- Willy Brandt w 1970 r. w Warszawie, czyli ciągłość i zmiana w niemieckiej polityce wobec Polski (1970–1990–2010);
- historyczny region nad Bałtykiem, czyli Europa Północno-Wschodnia;
- debata wokół tożsamości republiki berlińskiej;
- perspektywy dialogu polsko-rosyjskiego po katastrofie smoleńskiej (10 kwietnia 2010 r. w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem w Rosji zginęło 96 osób, w tym prezydent Polski Lech Kaczyński i jego małżonka).

Ważne miejsce w magazynie zajęły rozmowy z Agnieszką Holland, Dorotą Masłowską, Dieterem Bingenem, Hansem Henningiem Hahnem, Adamem Krzemińskim i Adamem Zagajewskim.

Redakcja Magazynu Polsko-Niemieckiego zaprezentowała w 2010 r. swoją stałą wystawę „Dialog« zwierciadłem sąsiedztwa między Polakami i Niemcami” w Kilonii oraz w Gdańsku, Olsztynie, Szczecinie i Wrocławiu. Brała też aktywny udział w przygotowaniach i pracach corocznego kongresu Towarzystw Niemiecko-Polskich „Sąsiedztwo w centrum Europy”, który w 2010 r. odbył się w Kilonii. Wręczono wówczas Nagrodę „Dialogu” 2010 historykowi Klausowi Zernackowi i redakcji programu telewizyjnego „Kowalski i Schmidt”.

Koordynacja: Tomasz Markiewicz ●

Czasopismo „P+”

Magazyn „P+” ukazuje się od 2007 r. W 2010 r. zdecydowano się na śmiały krok: nawiązanie współpracy ze znanym studium graficznym Cyan. Dzięki temu periodyk zyskał nowy, świeży i oryginalny wygląd. To niemieckojęzyczne czasopismo jest tworzone przede wszystkim przez polskich i niemieckich autorów. Jego główną ideą jest przedstawienie spraw państw Europy Wschodniej z punktu widzenia Polski – kraju położonego w centrum Europy. W ten sposób, z Polską jako punktem odniesienia, powstały w 2010 r. teksty opisujące czytelnikowi niemieckiemu Rumunię, Ukrainę, Białoruś, Serbię, Łotwę czy Czechy. Zawsze najważniejsze w tych artykułach było znalezienie i zrozumienie charakteru więzi łączących Polskę z krajami ościennymi. Jednocześnie dla twórców „P+” ciekawe było sprawdzenie, czy we wszystkich krajach byłego bloku wschodniego rozwijają się podobne nurty w muzyce i filmie oraz czy dzięki temu możemy się czegoś dowiedzieć o naszej europejskiej przeszłości i przyszłości.

W 2010 r. czasopismo po raz pierwszy ukazało się z dodatkami. Do wydania filmowego „Zweitwelten auf Zelluloid” [Celuloidowe światy] dołączono płytę DVD z filmami „Esterhazy” i „Żegnaj, DDR! Przez Warszawę ku Wolności”, filmem wyprodukowanym przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. Natomiast wydanie muzyczne „Lauschangriff” [Podśluch] zostało wzbogacone o płytę CD, nagraną specjalnie dla „P+” jako składanka utworów różnych wykonawców współpracujących z warszawskim wydawnictwem LADO ABC. Ta płyta to imponujące i wymykające się wszelkim definicjom połączenie muzyki eksperymentalnej i improwizowanej, jazzu, punka i rocka.

Czasopismo ukazuje się w berlińskim wydawnictwie Vliegen Verlag, a jego nakład wynosi od 10 000 do 15 000 egzemplarzy. Redaktor naczelną jest Antje Ritter-Jasińska. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w 2010 r. wsparła publikację dwóch wydań czasopisma „P+”.

Koordynacja: Iwona Fus ●

W dziedzinie Media FWPN
wsparła w 2010 roku 20 projektów
w łącznej kwocie 1 662 982 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych
w 2010 roku przez FWPN jest dostępna
w Internecie na naszej stronie
www.fwpm.org.pl

MEDIA –

LISTA WSPIERANYCH PROJEKTÓW

Fundacja wsparła 20 projektów w łącznej kwocie 1 662 982 zł

	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Przyznano w zł
01	Dodatek do dziennika "Super Express" o wystawie "Polacy z wyboru"	Program FWPN	10 000
02	Premiera filmu dokumentalnego "Z pokolenia na pokolenie".	Program FWPN	10 000
03	20 lat wolności mediów	Sächsisch-Westfälisches Organisationsbüro für Kommunikation Keßler & Lange GbRmbH, Leipzig	31 500
04	"Kalendarz Słubfurcki 2011" - publikacja	Stowarzyszenie Słubfurt, Frankfurt (O)	46 200
05	V. Polsko-Niemiecka Akademia Dziennikarska "Europa-Polska i Niemcy - Górny Śląsk"	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	40 000
06	Ocaleni z Mauthausen - nagranie i opracowanie relacji wideo	Dom Spotkań z Historią, Warszawa	10 000
07	Obchody dwudziestolecia	Program FWPN	250 000
08	Point. Kalendarz polsko-Niemiecki 2010/2011	Program FWPN	210 000
09	Album z okazji 20 lat FWPN	Program FWPN	100 000
10	Publikacja powystawowa: "Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku"	Program FWPN	100 000
11	Film dokumentalny "Podróż do Złotowa"	Zeitzeugen TV Film- und Fernsehproduktions GmbH, Berlin	84 000
12	Berliński Dzień Fundacji	Program FWPN	2 982
13	Dni Mediów 2011	Program FWPN	315 000
14	"Jesienne Świąto" (Herbstfest) z uroczystym ogłoszeniem XIV konkursu o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską	Program FWPN	14 700
15	Sprawozdanie roczne FWPN za 2010 rok	Program FWPN	70 000
16	Program stypendialny 2011: Stypendia dziennikarskie.	Program FWPN	150 000
17	Audycje o polsko-niemieckich osobistościach	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego, Racibórz	3 000
18	Udział w targach turystycznych ITB	Program FWPN	21 000
19	Pakiet filmów FWPN	Program FWPN	54 600
20	Film na 20-lecie FWPN	Program FWPN	140 000
	Razem	20 projektów	1 662 982

NAUKA, KSZTAŁCENIE –

LISTA WSPIERANYCH PROJEKTÓW

Fundacja wsparła 201 projektów w łącznej kwocie 4 921 511 zł

	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Przyznano w zł
01	Spotkania dyskusyjne na temat Polski / stosunki polsko-niemieckie	Program FWP	31 462
02	Projekt badawczy "Przemiany demograficzne jako szczególne wyzwanie dla gmin w Niemczech i w Polsce"	Uniwersytet Martina Lutera, Instytut Socjologii, Halle	42 000
03	Projekt wydawniczy- Hans Henning Hahn "Stereotypy - tożsamość - konteksty. Studia nad polską i europejską historią"	Wydawnictwo Poznańskie, Poznań	35 000
04	Wydanie książki: "Prusy Królewskie. 1454 - 1772. Społeczeństwo, dzieje i kultura."	Muzeum Narodowe, Gdańsk	25 000
05	Model International Criminal Court - gra symulacyjna dla studentów n.t. praw człowieka	Stowarzyszenie Kreisau - Inicjatywa Berlin, Berlin	16 800
06	Polsko-niemieckie seminarium "Koncepcje i strategie zrównoważonej konsumpcji na szczeblu lokalnym"	Ewangelicka Wspólnota Naukowa FEST - Instytut Badań Interdyscyplinarnych, Heidelberg	16 800
07	Polskie miejsca pamięci i stosunki niemiecko-polskie	Uniwersytet w Oldenburgu, Instytut Historii, Oldenburg	29 400
08	Konferencja naukowa "Druga wojna światowa w niemieckiej i polskiej literaturze, w filmie i muzyce"	Uniwersytet Śląski, Instytut Filologii Germańskiej, Sosnowiec	8 000
09	Statek Błaznów - konferencja naukowa na temat tradycji karnawału	Wrocławski Teatr Lalek, Wrocław	10 000
10	Kontynuacja nauki języka polskiego w przedszkolu oraz w szkole podstawowej w Benz na Wyspie Uznam	Stowarzyszenie "Dzieci w Benz", Benz	6 888
11	Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Niemczech i Języku Niemieckim "Niemcy - bez tajemnic"	Wielkopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Ostrowite	50 000
12	Wydanie publikacji Karla Schlögela "Terror i marzenie. Moskwa 1937."	Wydawnictwo Poznańskie Sp. z o.o., Poznań	30 000
13	Objazd naukowy Turynia-Bawaria 2010	Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Instytut Socjologii, Toruń	10 000
14	Polsko-Niemieckie Forum Gospodarcze - projekt wymiany studentów pomiędzy Uniwersytetem w Kolonii i Szkołą Główną Handlową w Warszawie	Kolońskie Stowarzyszenie Współpracy Europejskiej, Köln	12 600
15	Toruńskie Międzynarodowe Kolegium Doktoranckie 2010	Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych, Toruń	35 000
16	8 Kongres Societas Humboldtiana Polonorum "Świat bez granic - nauka bez granic"	Societas Humboldtiana Polonorum - Towarzystwo Naukowe, Kraków	20 000

17	Publikacja książki Macieja Dorny w języku niemieckim "Bracia zakonu krzyżackiego w Prusach 1228-1309. Studium prozopograficzne"	Wydawnictwo Böhlau & Cie, Köln	8 400
18	Cykl seminariów "Kultura Pamięci XX wieku w Polsce i w Niemczech", edycja 2010	Muzeum Powstania Warszawskiego, Warszawa	35 000
19	Niemiecko-polski objazd studyjny: Komunikacja i informacja w Polsce	Uniwersytet Warszawski, Wydział Historyczny, Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych, Warszawa	12 000
20	Przesyłka ... Film dokumentalny	Telenowa sp. z o.o., Poznań	50 000
21	"Polska i Niemcy 20 lat po Jesieni Narodów" - konferencja	Wyższa Szkoła Europejska im ks. Józefa Tischnera, Kraków	25 000
22	Niemiecko-Polska Szkoła Prawa Berlin - Wrocław	Uniwersytet Wrocławski - Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Wrocław	42 000
23	WaCoPaS (Warsaw-Colog-Paris-Simulation) - przygotowanie i symulacja posiedzenia Rady Unii Europejskiej	Uniwersytet Koloński, Instytut Nauk Politycznych i Badań Problemów Europejskich, Köln	10 500
24	Zintegrowana rewitalizacja - Wizyta studyjna lokalnej grupy wsparcia w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych do Berlina	Gmina Wrocław, Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia, Wrocław	20 000
25	Fim dokumentalny: Die geteilte klasse / Podzielona klasa	Halbtotale Filmproduktion Andrzej Klamt, Wiesbaden	48 300
26	Wydanie publikacji "Edward i Atanazy Raczyńscy: dzieła - osobowości - wybory - epoka"	Muzeum Narodowe w Poznaniu, Poznań	20 000
27	The century of the City/Jahrhundert der Städte	Publiczne Gimnazjum , Sączów	5 900
28	30 Years of Solidarność - Reviews by the youth of today	Fundacja Centrum Solidarności, Gdańsk	30 000
29	Intensywny kurs języka polskiego i polskiej kultury	Uniwersytet J. Gutenberga, Instytut Sławistyki, Mainz	16 800
30	Wystawa "Potęga i upadek - zamki państwa krzyżackiego"	Studio Wydawnicze ARTA Mirosław Garniec, Olsztyn	20 000
31	Publikacja książki: "Der feste Grund des Unberechenbaren. Georg Simmel zwischen Soziologie und Literatur"	Uniwersytet Mikołaja Kopernika - Katedra Filologii Germańskiej, Toruń	4 914
32	Seminarium połączone z podróżą "600-lecie bitwy pod Grunwaldem 1410-2010. Zakon Krzyżacki, jego historia i oddziaływanie na wspólne dzieje"	Uniwersytet im. Alberta Ludwiga we Freiburgu, Seminarium Historyczne, Freiburg	21 000
33	"Gmina Santok. Spotkanie z historią." - konferencje i wydawnictwo albumowe	Urząd Gminy, Santok	30 000
34	MetroPolen - "Heute ist sowas von gestern" - Beschleunigung in Polen seit 1989	Uniwersytet w Poczdamie, Potsdam	8 400
35	Projekt badawczy "Ponad granicami? Młodzi Polacy i Niemcy w Europie"	Uniwersytet im Adama Mickiewicza, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Poznań	25 000

36	"Porozmawiajmy o Rosji" - kurs języka polskiego i minikonferencja studencka dla niemieckich slawistów w Krakowie	Uniwersytet im. Fryderyka Schillera, Instytut Sławistyki, Jena	10 500
37	Europejskie regiony w dobie przemian. Ewolucja demokracji we wschodniej Polsce i w nowych krajach związkowych (seminarium, grupa robocza, stworzenie sieci)	Dom Studiów Wiesneck, Instytut Kształcenia Politycznego Badenii-Wirtembergi, Buchenbach	33 180
38	Komputerowa rekonstrukcja rozwoju miasta Wrocławia	Politechnika w Darmstadt, Wydział Technologii Informatycznych i Komunikacyjnych w Architekturze, Darmstadt	63 000
39	"Rozwój szkolnictwa wyższego i badań naukowych - główne trendy w Polsce i w Niemczech" - seminarium	Związek Zawodowy Wychowanie i Nauka, Frankfurt am Main	37 800
40	Publikacja książki "Kształtowanie się i rozwój historii sztuki w Niemczech, Polsce oraz Europie Środkowej"	Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa	30 000
41	Konferencja naukowa: "Ekspertyza polityczna we współczesnych demokracjach. Podejście porównawcze: Kanada, Niemcy, Polska"	Uniwersytet Warszawski, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, Warszawa	15 900
42	Przygotowanie i publikacja tomu zawierającego wystąpienia z sesji Polska-Niemcy. Literatura i pamięć.	Wyższa Szkoła Języków Obcych im. Samuela Lindego, Poznań	3 900
43	Indifference hurts - wystawa o Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata i Cichych Bohaterach z Breslau / Wrocławia	Towarzystwo im. Edyty Stein, Wrocław	25 000
44	Shoah jako przedmiot edukacji historyczno-politycznej	Dom Konferencji w Wannsee - Miejsce Pamięci i Edukacji Historycznej, Berlin	31 500
45	Polsko-niemiecka konferencja polonistyczna: Polska literatura emigracyjna lat 80-tych XX wieku	Uniwersytet Eberharda Karola, Seminarium Sławistyczne, Tübingen	30 660
46	"Nigdy dotąd w dziedzinie ludzkich konfliktów tak wielu nie zawdzięczało tak wiele nielicznym" w hołdzie pomordowanym w obozach koncentracyjnych Mauthausen-Gusen	Zespół Szkół Nr 26, Warszawa	10 000
47	Biblioteka cyfrowa Kościoła Pokoju w Świdnicy - cztery elektroniczne wydawnictwa	Parafia Ewangelicko-Augsburska, Świdnica	47 700
48	Polska i Niemcy współczesne w muzyce. Koncert i warsztaty muzyczne.	Stowarzyszenie Artystyczne Pro Musica Mundi, Kraków	7 000
49	RYLA - seminarium: Wspólna historia na przykładzie Wrocławia, Breslau, Vratislavia	Rotary International Distrikt 1940 - Germany, Lübeck	8 400
50	"Języki łączą ludzi"	Zespół Szkół Zawodowych o profilu administracyjno-biurowym, Berlin	40 000
51	Wielki szewc ze Strzelec Opolskich	Stowarzyszenie Polskich Mediów, Warszawa	30 000
52	Cykl seminariów dokształcających dla lektorów języka polskiego jako obcego	Federalny Związek Nauczycieli Języka Polskiego, Berlin	10 458

53	XIV Międzynarodowe Sympozjum Beethovenowskie	Akademia Muzyczna, Kraków	10 000
54	"Nasza historia" - polsko-niemieckie seminarium dla młodzieży	Związek Studentów Niemieckich w Polsce, Racibórz	4 100
55	Tłumaczenie i publikacja książki "Rewolucja odprawia swoje dzieci" Wolfganga Leonarda z serii "Świadectwa. Niemieckojęzyczna literatura faktu"	Fundacja Ośrodka KARTA - Program FWPN, Warszawa	49 000
56	Ponad granicami - wymiana dla młodych pedagogów	Sächsische Landjugend e.V., Dresden	2 520
57	Seminarium "Polityka w polsko-niemieckiej strefie przygranicznej. Projekty i problemy na przykładzie regionu Dolnej Odry"	Niemieckie Zrzeszenie ds. Kształcenia Politycznego - Związek Krajowy Hesja, Marburg	25 200
58	Konferencja naukowa "Wykładnia w niemieckim, polskim i europejskim prawie prywatnym"	Fundacja Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego "Facultas Iuridica", Katowice	7 000
59	Górne Łużyce - wędrówka przez dzieje sztuki i religii wieloetnicznej i wielowyznaniowej krainy w sercu Europy od czasów reformacji do dziś	Uniwersytet Marcina Lutra Halle-Wittenberg, Wydział Teologiczny, Halle	10 000
60	Wydanie książki "Heinrich von Stephan - najwybitniejsza postać Ziemi Słupskiej XIX wieku"	Urząd Miejski Słupsk, Słupsk	6 000
61	Konferencja polsko-niemiecka: "W poszukiwaniu tożsamości"	Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Rzeszowie - Sekcja Jasło, Rzeszów	10 000
62	Projekt Danków 2010	Gmina Strzelce Krajeńskie, Strzelce Krajeńskie	26 000
63	Szkoła letnia 2010 - Polska dzisiaj	Fundacja Europea, Warszawa	80 000
64	Konferencja naukowa Young Linguists' Meeting in Poznań (YLMP 2010)	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Instytut Filologii Angielskiej, Poznań	5 000
65	Śladami Mikołaja Kopernika - spotkanie/seminarium edukacyjne "Wspieranie partnerstwa regionalnego"	Saksoński Ośrodek Kształcenia Towarzystwa Niemieckiego, Leipzig	10 000
66	Wymiana doświadczeń między nauczycielami "Szkoła dla wszystkich - w kierunku edukacji włączającej" - rewizyta partnerów z Syke	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II, Wąbrzeźno	2 500
67	"Pozostało nas tak niewielu..." świadkowie wspominają polsko-żydowsko-niemiecką historię rodzinnego miasta. Tom wspomnień.	Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Zbliżenia Wschód-Zachód, Berlin	42 000
68	Cykl wykładów w Zamku Królewskim w Warszawie. Polska-Niemcy. 1000 lat sąsiedztwa	Zamek Królewski, Warszawa	60 000
69	Publikacja książki "Trójkąt Weimarski. Współpraca Polski, Francji i Niemiec w latach 1991 - 2004"	Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń	15 000
70	Świadomość teatru. Projekt translatorski (warsztaty i przygotowanie tłumaczenia)	Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Instytut Kultury Polskiej, Warszawa	20 000
71	Zakon Krzyżacki i osadnictwo niemieckie - średniowieczna historia i nowożytny mity" - polsko-niemieckie warsztaty dla studentów historii	Uniwersytet Ruhry, Wydział Historii, Bochum	10 500

72	Projekt badawczy "Geografia sztuki w Europie komunistycznej (1945-1989)"	Niemiecko - Francuskie Centrum Nauk Społecznych im. Marca Blocha w Berlinie, Berlin	42 000
73	XIV Ogólnopolski Zjazd Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego "Koncepcja DACHL w nauczaniu krajoznawstwa"	Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Niemieckiego Sekcja Gliwice, Gliwice	40 000
74	Kaszuby w polskiej i niemieckiej pamięci. Wspólna historia lokalna	Dom Spotkań z Historią, Warszawa	30 000
75	Seminarium: The world transformed. Global challenges from the perspective of Poland (Świat w transformacji. Globalne wyzwania z perspektywy Polski)	Uniwersytet Wrocławski, Instytut Studiów Międzynarodowych, Wrocław	9 700
76	Międzynarodowa konferencja naukowa Stowarzyszenia Germanistów Polskich "Politologia germanistyczna. Studia i badania nad Niemcami i Austrią w Polsce"	Stowarzyszenie Germanistów Polskich, Warszawa	50 000
77	Wydanie reprintu i polskiego przekładu publikacji Franza Schultza "Geschichte der Kreise Nuestadt und Putzig" z 1907 r.	Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej, Wejherowo	40 000
78	"Szkola Frankfurcka. Współczesne perspektywy" - publikacja 5. tomu serii wydawniczej "Studia z Filozofii Niemieckiej"	Wydawnictwo Rolewski, Lubicz	5 000
79	Publikacja monografii naukowej "Między prowincją a metropolią. Architektura Szczecina 1891 - 1918" Rafała Makały	Muzeum Narodowe, Szczecin	10 000
80	Publikacja posympozjalna międzydyscyplinarnego sympozjum „Salon Idei: Urbanistyka w Rewitalizacji. Różnorodność, Ojczyzna, Miasto”	Centrum Kompetencji Urbanistyka w Rewitalizacji, Görlitz	42 000
81	Udział FWPN w Kongresie Niemcoznawców we Wrocławiu	Program FWPN	13 000
82	Mistrzostwo pedagogiczne - droga nauczyciela Montessori	Polskie Stowarzyszenie Montessori, Łódź	5 600
83	Przygotowanie eksplikacji scenariusza oraz storyboardów edukacyjnego filmu animowanego pod roboczym tytułem "Grunwald 2010"	Fundacja Pobóg - Program FWPN, Elbląg	3 000
84	Konferencja pt. "Integracja młodzieży imigranckiej na rynku pracy: wyzwania dla szkolnictwa i gospodarki"	Internationales Forum Burg Liebenzell e.V, Bad Liebenzell	10 500
85	Podróż studyjna dla nauczycieli berlińskich po północnej Polsce	Towarzystwo Niemiecko-Polskie Berlin, Berlin	10 500
86	19. Warsztaty Muzyczne - Schloss Trebnitz	Stowarzyszenie Wspierania Sztuki i Kultury "Buckow", Berlin	20 160
87	Publiczna dyskusja panelowa z autorem prof. Haraldem Welzerem i jego wizyta na 55. Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie w ramach programu Schritte/Kroki	Fundacja S. Fischera, Berlin	9 240

88	16 warsztat o historii obozów koncentracyjnych "Nowe perspektywy badawcze dot. problematyki obozów koncentracyjnych"	Uniwersytet Hamburg, Seminarium Historyczne, Hamburg	10 500
89	Wydanie tomu pokonferencyjnego Deficyt demokracji czy reprezentacja z zakłóceniami	Fundacja "Akademia Europejska Kulice - Külz", Nowogard	2 000
90	Rola narracji historycznej w stosunkach polsko-niemieckich	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Warszawa	10 500
91	Wydanie książki w wersji polsko-niemieckiej "Godzina Zero"	Towarzystwo Miłośników Niemczy i Ziemi Niemczańskiej, Niemcza	10 000
92	Dziedzictwo kulturowe polsko-niemieckiego pogranicza na Górnym Śląsku	Gemeinschaft für deutsch-polnische Verständigung (gdpv) im Schlesischen Priesterwerk e.V., Münster	8 400
93	Publikacja nt. "Polska i niemiecka polityka wschodnia 1945 - 1990"	Katedra Studiów Europejskich Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie, Dresden	16 800
94	Edycja książki Heinza Schillinga "Jedność i różnorodność Europy we wczesnej epoce nowożytnej: religia społeczeństwo i państwo"	Wydawnictwo Neriton, Warszawa	7 800
95	Teksty utworów muzycznych na lekcjach języka niemieckiego	Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli, Rzeszów	6 000
96	Dominoeffekt - Dni Berlińskie	Publiczne Gimnazjum im. Mariana Rejewskiego, Białe Błota	6 300
97	Prezentacja dzienników Williego Cohn	Fundacja Freudenberg, Weinheim	10 500
98	Wystawa "Janusz Korczak - oddać dzieciom głos"	Austriackie Forum Kultury w Warszawie, Warszawa	15 750
99	Posiedzenie Prezydium Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej	Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie, Berlin	5 040
100	"Jeszcze nikt nie urodził się mistrzem" - szkolenie z zakresu sterowania programowalnego	Zespół Szkół Mechanicznych Elektrycznych i Elektronicznych w Toruniu, Toruń	3 500
101	"Poza Bariery" - warsztaty pantomimy i tańca	Stowarzyszenie Teatr Formy, Wrocław	10 000
102	Jak światło w ciemności	Jugendbildungstätte Ludwigsstein gGmbH, Witzenhausen	10 500
103	Trzecie warsztaty historyczno-artystyczne	Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im St. Woydy, Pruszków	2 800
104	Nagroda w Konkursie im. prof. Piotra Dobrowolskiego za najlepsze prace doktorskie w zakresie stosunków polsko-niemieckich	Towarzystwo Inicjatyw Naukowych, Katowice	10 000
105	Wielki Multimedialny słownik niemiecko-polski, polsko-niemiecki. Pendrive.	Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa	50 000
106	Kongres polsko-niemiecki pedagogów religii. Aktualne problemy badawcze polskiej i niemieckiej pedagogiki religii	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydział Teologii, Katedra Katechetyki i Pedagogiki Religii, Olsztyn	10 000
107	Konferencja "Kultura miast środkowo- i wschodnioeuropejskich w późnym średniowieczu i renesansie oraz jej odrodzenie w XIX wieku"	Federalny Instytut Historii i Kultury Niemców w Europie Wschodniej, Oldenburg	25 200

108	Polsko-Niemieckie Warsztaty Translatorskie 2010	Literarisches Colloquium Berlin e.V., Berlin	15 036
109	Polak - Niemiec, czy zawsze dwa różne światy?	Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA, Frankfurt n. Odrą	2 300
110	Teksty utworów muzycznych na lekcjach języka niemieckiego	Uniwersytet Rzeszowski, Instytut Filologii Germańskiej, Rzeszów	6 000
111	XV Seminarium Śląskie "Traktaty polsko-niemieckie z 1990 i 1991 roku i ich konsekwencje dla Śląska"	Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, Opole	40 000
112	Seminarium polsko-niemieckie "Polacy i Niemcy w dialogu: Jak kształtujemy przyszłość UE?"	Fundacja Edukacji Międzynarodowej, Wrocław	10 500
113	Konferencja naukowa "Johannes Schneider - wrocławski działacz społeczny XIX wieku i świadek na nowe czasy"	Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej, Wrocław	25 000
114	Zakup niemieckich książek naukowych dla Biblioteki Instytutu Zachodniego	Instytut Zachodni - Instytut Naukowo-Badawczy im. Z. Wojciechowskiego, Poznań	5 000
115	Film dokumentalny "Dotknięcie anioła"	Zoyda Art Production, Ząbki	80 000
116	Wyjazd do Miejsca Pamięci Golm	Fundacja Zachęta, Górowo Iławeckie	15 000
117	Projekt badawczy "Sonderfahndungsbuch Polen"	Instytut Zachodni - Instytut Naukowo-Badawczy im. Z. Wojciechowskiego, Poznań	10 000
118	Weimar Youth Forum 2010	Forum Studenckie w Tönisstein, Berlin	19 194
119	II Wrocławska Konferencja o współczesnych Niemczech	Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich, Wrocław	20 000
120	Polsko-niemieckie partnerstwo na rzecz upowszechniania wiedzy o ofiarach eugeniki	Stowarzyszenie Dialog - Współpraca - Rozwój, Zielona Góra	40 000
121	Wydanie broszury "Jestem w 1/2 Berlińczykiem. Opowiem wam swoją historię"	Stowarzyszenie Kompetencji Interkulturowych, Berlin	10 500
122	"Od wydobycia węgla po energię solarną - polityka energetyczna w centrum Europy". Podróż studyjna dla dziennikarzy z Polski, Niemiec i Czech po polsko-niemiecko-czeskim pograniczu.	Stowarzyszenie n-ost, Berlin	29 400
123	Prześladowania i drogi życiowe kompozytorów żydowskich	Raff-Foerderreuther-Stiftung, Berlin	27 300
124	Warsztat "Doświadczenia polskich i niemieckich badaczy w pracach nad historią kina polskiego"	Uniwersytet Eberharda Karola, Seminarium Sławistyczne, Tübingen	15 540
125	Prawnoporównawcza studencka konferencja naukowa "Konstytucyjne podstawy prawa parlamentarnego w Polsce i w Niemczech"	Uniwersytet Wrocławski - Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Wrocław	10 000
126	Rozwój centrum prawa polskiego w Osnabrück (Konferencja Prawników i wzbogacenie biblioteki ELSI)	Universität Osnabrück, European Legal Studies Institute ELSI, Osnabrück	83 580
127	Warsztaty z języka niemieckiego dla Partnerstwa Bochnia - Sarlouis	Stowarzyszenie Partnerskie Bochnia - Saarlouis, Bochnia	4 000

128	Pokaz filmu „Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku Wolności” na terenie byłej Ambasady RFN na Saskiej Kępie w Warszawie	Program FWPN	13 000
129	Spotkanie z okazji 65-tej rocznicy Marszu Śmierci z obozu KZ "Katzbach"	Fundacja Claudy, Frankfurt am Main	12 600
130	Polacy i Niemcy w integrującej się Europie. Tematy i metody międzynarodowej wymiany młodzieży.	Akademia Europejska Berlin, Berlin	6 300
131	Biuletyn Towarzystwa Opieki nad Oświęcimiem	Towarzystwo Opieki nad Oświęcimiem, Oświęcim	10 000
132	Badanie opinii publicznej dotyczące wzajemnego postrzegania się Polaków i Niemców w ostatnich 20 latach "Zmiana klimatu"	Program FWPN	372 960
133	Konkurs na najlepszą pracę magisterską podejmującą problematykę stosunków polsko-niemieckich	Program FWPN	18 400
134	Program stypendialny w semestrze letnim 2011 i zimowym 2011/12	GFPS-Polska Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne w Europie Środkowej i Wschodniej - Program FWPN, Warszawa	179 400
135	Wspólny program stypendialny	GFPS-Polska Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne w Europie Środkowej i Wschodniej - Program FWPN, Freiburg	199 080
136	MetroPolen 02/10: 1989<2010. Kultura.Transformacja.Polska	Uniwersytet w Poczdamie, Potsdam	10 500
137	Polsko-niemieckie seminarium europejskiego prawa administracyjnego	Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa i Administracji Katedra Prawa Europejskiego, Kraków	8 700
138	Wycieczki szlakiem byłej granicy polsko-niemieckiej na Górnym Śląsku	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	10 000
139	XXXV Kurs interpretacji muzyki oratoryjnej i kantatowej	Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu, Wrocław	10 000
140	Polsko-niemiecki dialog po 1945 roku - warsztat przygotowujący projekt nowej wystawy	Fundacja "Krzyżowa" dla Porozumienia Europejskiego, Grodziszczce	10 000
141	Szkolenie praktyczne w rolnictwie "Staż zawodowy w niemieckich gospodarstwach rolniczych kluczem do europejskiej mobilności"	Towarzystwo Umiejętności Rolniczych "TUR" w Poznaniu, Poznań	45 000
142	Wystawa "Uprawa, flisactwo, myślistwo. Odżywianie i gospodarka drewnem w Berlinie i Brandenburgii w okresie przedindustrialnym"	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań	50 000
143	Aktywizacja praktycznego zastosowania różnorodnych multimedialnych i interaktywnych treści na lekcjach języka niemieckiego w Polsce na podstawie materiałów dydaktycznych wydawnictwa BC Edukacja Sp. z o. o.	BC Edukacja Sp. z o.o., Warszawa	43 000
144	Korpusowe badania lingwistyczne nad polskim językiem migowym (PJM) i niemieckim językiem migowym (DGS) - warsztaty naukowe	Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Pracownia Lingwistyki Migowej, Warszawa	30 000

145	"Poznajemy kraj, którego języka uczymy się w szkole" - wyjazd krajoznawczy do Niemiec połączony z nauką języka niemieckiego	Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 47 im Roberta Schumana, Fundacji Primus, Warszawa	8 000
146	"Percepcja Auschwitz w prawie i przez prawo - polskie i niemieckie doświadczenia" - podróż studyjna	Uniwersytet Marcina Lutra w Halle-Wittenberg, Wydział Prawa, Halle	30 000
147	"Nie wolno się brzydko bawić" - film dokumentalny o hitlerowskim obozie dla dzieci i młodzieży w Łodzi (Litzmannstadt)	Stowarzyszenie "U siebie - At Home", Kraków	80 000
148	Konferencja "Ukraina 2010+ - zmiana czy kontynuacja w stosunkach z Polską i Niemcami"	Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI, Warszawa	50 000
149	Cześć - ein Tag auf Polnisch	Instytut Polski w Berlinie (Filia w Lipsku), Leipzig	42 000
150	I Międzynarodowa Konferencja "Global security, International Law and Humanitarian Action in World in Transition"	Polski Czerwony Krzyż Zachodniopomorski Zarząd Okręgowy, Szczecin	25 000
151	Konferencja "Zabytki poniemieckie a społeczeństwo obywatelskie w dzisiejszej Polsce. Historia przemian, trendy, doświadczenia, szanse"	Uniwersytet Europejski Viadrina, Katedra Ochrony Zabytków, Frankfurt	63 000
152	Wrocław i Lwów: Gdzie styka się ze sobą historia Niemiec, Polski, Ukrainy i Izraela	Stowarzyszenie Kreisau - Inicjatywa Berlin, Berlin	21 000
153	Konferencja "Miejsce i pamięć (Berlin - Warszawa - Tel Aviv)"	Uniwersytet Humboldtów, Instytut Sławistyki, Berlin	10 080
154	Letni kurs Szkoły Prawa Niemieckiego	Uniwersytecka Fundacja "Szkoła Prawa Niemieckiego w Warszawie", Warszawa	4 000
155	Warsztaty jazzowe: Grupa schultzing i Mateusz Smoczyński	Tonikum - Schultze/Wernecke/Schultze Sp.c., Hannover	12 600
156	Cykl seminariów doszkalających dla lektorów języka polskiego jako obcego	Federalny Związek Nauczycieli Języka Polskiego, Berlin	10 500
157	Publikacja książki z serii Colloquium Opole pt.: "Od okrągłego stołu do obalenia muru i aksamitnej rewolucji"	Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu, Opole	9 000
158	Europejski wymiar edukacji w pracy szkoły i doskonaleniu nauczycieli - staże dla polskich nauczycieli w Niemczech	Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie, Kraków	10 000
159	Biuletyn niemiecki 2011 - kontynuacja wniosku 12138/PRG.	Fundacja Centrum Stosunków Międzynarodowych - Program FWP, Warszawa	45 000
160	Dobre praktyki w eksploatacji zbiorników wód przeznaczonych do spożycia	Gdańska Fundacja Wody, Gdańsk	10 000
161	Międzynarodowa konferencja naukowa: Niemcy, Ukraina i Polska wobec procesu budowy partnerstwa wschodniego UE (bilans za lata 2008-2010)	Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, Chorzów	9 900
162	"Niemieckie miejsca pamięci i stosunki polsko-niemieckie" - seminarium dla studentów	Uniwersytet w Oldenburgu, Instytut Historii, Oldenburg	8 400

163	Konferencja naukowa: Miękką siłą w stosunkach międzynarodowych	Uniwersytet Wrocławski, Instytut Studiów Międzynarodowych, Wrocław	1 700
164	Konferencja: "Młody dramat" - Sytuacja i teksty teatralne młodych autorów w niemieckim i polskim teatrze.	Uniwersytet Ludwiga Maximiliana, Instytut Teatrozawstwa, München	10 500
165	Szkoła Prawa Niemieckiego na Uniwersytecie Jagiellońskim	Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa i Administracji Katedra Prawa Europejskiego, Kraków	30 000
166	"Z Krakowa do Sachsenhausen. Los profesorów krakowskich uczelni u progu II wojny światowej". Wystawa poświęcona Sonderaktion Krakau - aresztowaniu profesorów krakowskich uczelni 6 listopada 1939 roku	Fundacja dla Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków	45 000
167	Konferencja "Polska i Niemiecka pamięć historyczna"	II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego, Kraków	2 400
168	Trójstronne spotkanie młodzieży dotyczące demokratycznego współdecydowania	Miejsce Spotkań Mühlstrasse e.V., Leipzig	10 500
169	Konferencja naukowo-dydaktyczna na temat "Max Herrmann-Neisse (1886-1941).Także w domu na emigracji."	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie, Nysa	16 000
170	Sesja naukowa "Historie życia czasu komunizmu. Praca nad biografią w poradnictwie i duszpasterstwie"	Towarzystwo Międzykulturowej Opieki Duchowej i Doradztwa SIPCC, Düsseldorf	33 180
171	Recepcja Drugiego Soboru Watykańskiego w Kościele w Polsce oraz w diasporze w Niemczech Wschodnich i Środkowych	Uniwersytet Erfurt, Wydział Teologii Katolickiej, Erfurt	10 500
172	Konferencja naukowa: Od stygmatu do eksterminacji - jak rodzi się świat prostych odpowiedzi"	Samodzielny Publiczny Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych, Międzyrzecz	10 000
173	Niemiecko-polska konferencja: "Od sąsiedztwa do partnerstwa"	Europejski Uniwersytet Viadrina, Frankfurt/Oder	46 200
174	"Zakazy dowodowe w procesie sądowym polskim i niemieckim w dobie Unii Europejskiej. Teoria i praktyka" - konferencja	Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa i Administracji, Katedra Postępowania Karnego, Kraków	16 000
175	Konferencja "Aktualne problemy polskiego i niemieckiego prawa przedsiębiorstw - od odpowiedzialności menedżera do Compliance"	Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Prawników, Berlin	9 240
176	"Cmentarz żydowski we Frankfurcie nad Odrą/ Słubicach" - polsko-niemiecka publikacja na temat historii miejsca pamięci	Instytut Historii Stosowanej, Frankfurt Oder	25 200
177	Think Tank Generator	Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich, Wrocław	40 000
178	ART-Dok Polska - repozytorium naukowych publikacji z historii sztuki	Collegium Artium, Kraków	8 000
179	Wystawa: Architekt Gustav Oelsner - Światło - Przestrzeń - Modernizm w Niemczech i w Polsce	Towarzystwo Urbanistów Polskich, Oddział Gdańsk, Gdańsk	30 000

180	Publikacja książki "Niemiecka socjologia wsi pierwszej dekady XXI", red. naukowa Gerd Vonderach, Elwira Piszczek	Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Instytut Socjologii, Toruń	10 500
181	Puszcza Pyzdrska - olęderskie tradycje budowlane	Towarzystwo Kulturalne "Echo Pyzdr", Pyzdry	30 000
182	Workshop dla tłumaczy tekstów z zakresu nauk społecznych i humanistycznych	Niemiecki Instytut Polski, Darmstadt	25 200
183	Dwujęzyczna prezentacja i seminarium "Europejskie regiony w dobie przemian. Rozwój demokracji we wschodniej Polsce oraz w nowych krajach związkowych"	Towarzystwo Polsko-Niemieckie, Kraków	35 800
184	Konferencja "Polsko-niemiecki Network 2010"	Fundacja Nowy Staw, Lublin	9 849
185	Podróż studyjna: "Wschodnia granica Polski - przeszłość i terażniejszość, fikcja i rzeczywistość"	Stowarzyszenie "Przyjaciele Borussii Olsztyn/Allenstein", Leipzig	27 888
186	Wizyta studentów w polskich archiwach oraz w jednostkach uniwersyteckich miasta Wrocławia	Uniwersytet Regensburg, Katedra Historii Europy Południowowschodniej i Wschodniej, Regensburg	14 700
187	Neofilologie na przełomie tysiącleci - najnowsze tendencje w literaturze, językoznawstwie, przekładzie i glottodydaktyce.	Akademia im Jana Długosza, Instytut Filologii Obcych, Częstochowa	5 000
188	Zakup publikacji Reinholda Vettera "Polens eigensinniger Held. Wie Lech Walesa die Kommunisten überlistete" (Uparty bohater Polski. Jak Lech Wałęsa przechytrył komunistów).	Berliner Wissenschafts-Verlag GmbH, Berlin	23 932
189	Wzmocnienie potencjału warszawskich organizacji działających w obszarze dialogu międzykulturowego oraz na rzecz imigrantów. Wymiana doświadczeń z instytucjami z Berlina i Poczdamu	Fundacja Inna Przestrzeń, Warszawa	7 000
190	Seminarium polsko-niemieckie: "Procesy transformacji w Polsce i w Niemczech Wschodnich"	Uniwersytet Rostock, Wydział Gospodarki i Socjologii, Instytut Nauk Politycznych i Zarządzania, Rostock	10 500
191	Konferencja naukowa "Polsko-niemieckie doświadczenia migracyjne. Przeszłość a terażniejszość"	Uniwersytet Jagielloński, Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych, Kraków	10 500
192	Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu Colloquium Opole: Polsko-niemiecki traktat graniczny z 14.11.1990 - geneza i skutki	Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu, Opole	5 000
193	Europa pełna prezydencji: Unia Europejska w pierwszą rocznicę Traktatu z Lizbony	Akademia Europejska Berlin, Berlin	10 500
194	Edycja książki: Karin Hausen "Porządek płci. Studia Historyczne"	Wydawnictwo Neriton, Warszawa	7 500
195	Program stypendialny 2011: Germanistyka dla niewidomych	Program FWPN	40 000
196	Program stypendialny 2011: Programy skierowane do byłych stypendystów FWPN (Alumni)	Program FWPN	50 000

197	Program stypendialny 2011: Kursy języka polskiego dla niemieckich studentów/studentek połączone z praktyką w biurze FWPN	Program FWPN	30 000
198	Polsko-Niemieckie Forum Gospodarcze	Kolońskie Stowarzyszenie Współpracy Europejskiej, Köln	25 200
199	Campus@Heimtextil 2011 - udział w targach tekstylnych przedstawicieli Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi	Akademia Sztuk Pięknych, Katedra Tkanin, Łódź	7 980
200	Dyskusja ekspercka o skutecznym wspieraniu książek	Program FWPN	20 000
201	Objazd naukowy Berlin 2011	Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych, Toruń	10 000
Razem		201 projektów	4 921 511

LITERATURA I KULTURA –

LISTA WSPIERANYCH PROJEKTÓW

Fundacja wsparła 161 projektów w łącznej kwocie 4 687 184 zł

	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Przyznano w zł
01	Wystawa "Miasto obiecane/The Promised City"	Muzeum Sztuki Nowoczesnej , Warszawa	210 000
02	"Współczesna niemiecka fotografia" - konkurs, wystawy, seminarium	Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa	20 000
03	Spektakl teatralny "Krabat"	Fundacja Działań Kreatywnych COINCIDENTIA, Wasilków	35 000
04	Nowe media jako katalizator	Weimar-Jena-Akademie Verein für Bildung e.V., Weimar	52 500
05	Festiwal Filmu Europy Środkowej i Wschodniej "goEast"	Niemiecki Instytut Filmowy - DIF, Frankfurt am Main	52 500
06	16. festiwal filmów krótkometrażowych niezależnych autorów - 1. Festiwal Filmów Krótkometrażowych Zachód Wschód (WÖFF)	Stowarzyszenie "ars cinema berlin", Berlin	14 700
07	Film Polska - 3. Polski Tydzień Filmowy w Mecklemburgii-Pomorzu Przednim	FilmLand MV Sp. z o.o. użyteczności publicznej, Schwerin	10 500
08	Druk książki pt. "Górny Śląsk. 20 historii z XX wieku"	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	10 000
09	Europejskie Centrum Edukacji i Kultury Zgorzelec-Görlitz	Meetingpoint Music Messiaen e.V., Görlitz	52 500
10	Festiwal "szene: POLEN"	Societaetstheater gGmbH, Dresden	42 000
11	Wykonanie oratorium "Chrystus" Franciszka Liszta w ramach XX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej w Warszawie	Fundacja "Festiwal Muzyki Sakralnej", Warszawa	26 000
12	Painted in Krakow - wystawa polskiego malarstwa w Niemczech	Tarnowska Fundacja Kultury, Tarnów	20 000
13	Wydanie książki pod roboczym tytułem "Duchy pogranicza" z serii "Opolszczyzna mało znana"	Opolmedia s.c. Jan Płaskoń Agnieszka Malik, Opole	10 000
14	Występ gościnny Kolektywu Teatralnego Rimini Protokoll w ramach Międzynarodowego Festiwalu Krakowskie Reminiscencje Teatralne	Dom Norymberski, Kraków	40 000
15	Digitalizacja zasobów bibliotecznych Zamku w łańcucie w zakresie muzykaliów polskich i niemieckich kompozytorów	Stowarzyszenie Artystyczne Horizon, Kraków	30 000
16	Koncert kameralny z okazji Dnia Pamięci Ofiar Narodowego Socjalizmu	Zrzeszenie Federalne - Polskie Forum w Niemczech, Berlin	25 200
17	III Polsko-niemieckie spotkania muzyczne "U świętego Michała Archanioła w Sławie"	Sławskie Centrum Kultury i Wypoczynku, Sława	20 000
18	"Wschód jest Zachodem" - cykl pięciu imprez kulturalnych	Stowarzyszenie "Przyjaciele Borussii Olsztyn/Allenstein", Leipzig	18 480

19	Projekt teatralny "Lis przechera" w Twierdzy Kostrzyń	Die Dramatische Handlung Kuhbrücke, Kuhbrücke	42 000
20	FilmPOLSKA 2010	Instytut Polski w Berlinie, Berlin	63 000
21	Film dokumentalny "Paczki z pomocą"	Program FWPN	89 900
22	Konkurs fotograficzny on the road / going east	edition.fotoTAPETA Berlin, Berlin	10 500
23	Cappella Viridimontana 2010 - Koncert Bachowski	Zielonogórskie Towarzystwo Śpiewacze CANTORES, Zielona Góra	14 000
24	"Jak pisać o historii. Golo Mann życie i dzieło". Publikacja tekstów w nr 99 "Przeglądu Politycznego"	Stowarzyszenie Kulturalno-Edukacyjne "Kolegium Gdańskie", Gdańsk	10 000
25	Baszewis - Film dokumentalny	Fundacja Rozwoju Kultury Żydowskiej w Polsce, Warszawa	50 000
26	39. Międzynarodowy Festiwal Lubuskie Lato Filmowe Łagów 2010	Klub Kultury Filmowej, Zielona Góra	50 000
27	XXI Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny "Bukowińskie Spotkania"	Piłski Dom Kultury, Piła	30 000
28	Biedermeier. Katalog wystawy.	Muzeum Narodowe, Warszawa	50 000
29	Biennale teatralne: Nowe dramaty z Europy 2010	Hessisches Staatstheater Wiesbaden, Wiesbaden	42 000
30	East Beast - Nowa Expresja Polska	Galeria Doroty Kabiesz, Berlin	21 000
31	Publikacja "Szpital malborski. Jubileusz 150-lecia działalności"	Starostwo Powiatowe Malbork, Malbork	20 000
32	Projekt wystawy Edward Hartwig "Wstęp wzbroniony"	Sebastian Gaiser Einzelfirma, Frankfurt am Main	10 500
33	Słowo ponad granicami. Polsko-niemieckie spotkania integracyjne.	Zespół Szkół Ogólnokształcących, Gubin	28 000
34	Pokusa - Polski Sezon Kulturalny	Towarzystwo Niemiecko-Polskie Berlin, Berlin	31 500
35	Projekt "Wspomnienia dla jutra"	Stowarzyszenie Teatr Formy, Wrocław	40 000
36	HAUSbesuche - spotkania DOMowe. Polska i niemiecka kultura w dialogu.	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	8 000
37	"Z kinem dookoła świata". Przegląd kina Europy i świata. W kręgu kultury niemieckiej i niemieckojęzycznej.	Stowarzyszenie Jarocin XXI, Jarocin	5 000
38	Wystawa "Punkt widzenia"	Forum Sztuki, Heidelberg	23 100
39	Wystawa fotograficzna i wieczór poezji śpiewanej "Jan Paweł II - Orędownik Pokoju"	Niemiecko-Polskie Stowarzyszenie Integracja, Berlin	8 400
40	Spektakl plenerowy "Turista"	Fundacja Rozwoju Teatru "Nowa Fala", Warszawa	30 000
41	Wydanie albumowe "Był niegdys Bytów"	Urząd Miejski, Bytów	25 000
42	"Echa i kolory Podkarpacia " - trzy wystawy sztuki polskiej	Fundacja Akademia Mediów, Cieszyn	20 000

43	Gubin - Guben - miasto jakiego nie znamy - wystawa fotograficzna w ramach obchodów 775-lecia lokacji miasta Gubina	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Pro Gubin, Gubin	8 000
44	Od secesji do modernizacji 1900 - 1950. Wystawa czasowa szkła artystycznego	Muzeum Karkonoskie, Jelenia Góra	30 000
45	Przewodnik po kalwariach Metropolii Wrocławskiej	TUM Wydawnictwo Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej, Wrocław	12 000
46	Ahoj Nachbarn! Filmtour 2010	Stowarzyszenie "Ahoj Nachbarn!", München	21 000
47	Bukovina III - poezja Rose Ausländer i Itzika Magera (koncert)	Fundacja ART 2000, Sopot	30 000
48	Polnischer Literatursommer 2010 (Polskie Lato Literackie 2010)	Dom Literatury Schleswig-Holstein, Kiel	50 400
49	Tournee spektaklu "Alexanderplatz" Pauliny Wycichowskiej i Jana A.P. Kaczmarka	Fundacja Kultury, Warszawa	50 000
50	X Międzynarodowy Festiwal "Muzyka w katedrze"	Regionalne Centrum Kultury, Kołobrzeg	20 000
51	Radar - międzynarodowy magazyn literacki	Stowarzyszenie Willa Decjusza, Kraków	50 000
52	Polsko-niemiecki projekt kulturalny, spektakl teatralny "Briefe aus dem Altersheim/ Listy z domu starców"	Młodzieżowy Dom Kultury, Opole	50 000
53	2 Dni Kultury Polskiej w Dreźnie 2010	Muzeum J.I. Kraszewskiego, Dresden	50 400
54	Polsko-niemieckie warsztaty integracyjno-artystyczne dla dzieci	Pracownia Artystyczna "REWELACJA", Wrocław	30 000
55	Produkcja filmowa: Wilhelm Brasse, Fotograf nr 3444, połączona z dwujęzycznym, polsko-niemieckim wydawnictwem książkowym o tym samym tytule	Muzeum Sztuki Współczesnej, Kraków	20 000
56	Berlin - Kodyma - Kraków. Tradycja i awangarda na 20.Festiwalu Kultury Żydowskiej	Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej, Kraków	30 000
57	Nowa Muzyka Niemiecka w ramach Serii Wydawniczej Sacrum Profanum, Linia Muzyczna	Krakowskie Biuro Festiwalowe, Kraków	10 000
58	Publikacja powieści Anne Dorn pt. "Siehdichum"	Stowarzyszenie "Wspólnota Kulturowa Borussia", Olsztyn	18 100
59	"Stempenyu's Neshome - Dusza Stempenyu" - prezentacja projektu w Krakowie i Weimarze	Other Music e.V, Weimar	42 000
60	Warsztaty artystyczne INBETWEEN. Projekt kulturalny.	Fundacja HKIT, Schneverdingen	50 400
61	14. Międzynarodowy Plener Artystyczny "Sztuka na granicy"	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci w Seelow c/o FRIZZ, Seelow	12 600
62	Festiwal Mozart Plus	Agencja Artystyczna Mozart Plus, Zielona Góra	40 000
63	Film dokumentalny: Kontrapunkt - Inspiracje	BAZA Grupa Medialna, Łódź	25 000
64	"Blues Guitar from the East" - niemiecko-polskie warsztaty bluesowo-rockowe	Landesverband der Musikschulen in Schleswig-Holstein e.V., Rendsburg	6 300

65	VI Międzynarodowy Festiwal Chóralny Wschód-Zachód-Zbliżenia	Towarzystwo Śpiewacze im. St. Moniuszki w Radomsku, Radomsko	10 000
66	Polsko-niemiecki Plener Malarski im. W. Blanke	Gminny Ośrodek Kultury im Wilhelma Blanke, Kargowa	8 000
67	Honey Lulu - Międzynarodowe spotkania artystów	Fundacja Vlep[v]net, Warszawa	3 780
68	Projekt muzyczny "Muzyka łączy"	Miteinander-Füreinander e.V, Görlitz	4 200
69	Poszukiwanie śladów akustycznych Górnego Śląska w ramach tworzenia ścieżki dźwiękowej do wystawy fotograficznej pt. "Postindustrialne dziedzictwo kulturowe Górnego Śląska"	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	10 000
70	"Poza przestrzenią / out of space" wystawa sztuki wideo w Willi Lentza	Stowarzyszenie "agitPolska" Polsko-Niemiecka Inicjatywa Współpracy Kulturalnej, Bremen	6 000
71	Prezentacja spektaklu Arka Noego. Nowy Koniec Europy na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Maifestspiele w Wiesbaden	Państwowy Teatr Nowy, Poznań	7 600
72	"Z Gdańska do Lubecki. Günter Grass i Polska". Publikacja towarzysząca wystawie.	Kulturstiftung Hansestadt Lübeck / die Lübecker Museen / Günter Grass-Haus, Lübeck	10 500
73	"Olsztyn - Dortmund. Dwa ogrody" - cykl imprez artystyczno-ekologicznych	Stowarzyszenie Zielona Gmina, Jonkowo	9 000
74	Projekt Korespondencja - Korespondenz	Galeria Sztuki Współczesnej , Opole	10 000
75	VII Festiwal Muzyki Zabytkowych Parków i Ogrodów - Weber, Chopin kompozytorzy doby romantyzmu	Stowarzyszenie "Pokój", Pokój	30 000
76	KINEMA 2010 Międzynarodowy Festiwal Pantomimy i Tańca	Stowarzyszenie Teatr Formy, Wrocław	10 000
77	Horn Concert - Koncert na Rynku Głównym w Krakowie	Stowarzyszenie Artystyczne Muzyka Centrum, Kraków	6 000
78	Polsko-niemiecki festiwal teatralny UNITHEA 2010 "Soll und Haben"	Europejski Uniwersytet Viadrina, UNITHEA , Frankfurt/Oder	8 400
79	Wystawa: Od Oświecenia do Romantyzmu, malarstwo niemieckie ze zbiorów Kulturhistorisches Museum w Görlitz	Muzeum Miedzi, Legnica	6 000
80	Publikacja w jęz. niemieckim książki Ks. Arcybiskupa Alfonsa Nossola pt. "Miałem szczęście w miłości"	Wydawnictwo EOS, St. Ottilien	53 340
81	Wystawa sztuki "Dwoistość"	Stowarzyszenie Artystek i Artystów Plastyków, Zarząd Okręgowy Bonn, Bonn	8 400
82	Festiwal i Kurs muzyczny im. Filipa i Xawerego Scharwenków	Fundacja Pro Cello, Poznań	10 000
83	"Europejski dialog muzyczny w 1200 letnim Cieszynie" - cykl koncertów	Fundacja Akademia Mediów, Cieszyn	20 000
84	XI Polsko-niemiecka konferencja "Architektura ryglowa - wspólne dziedzictwo Antikon 2010"	Szczecin-Expo Towarzystwo Wspierania Rozwoju Pomorza Zachodniego, Szczecin	22 000

85	Wystawa "Neo Rauch w Polsce. Między mitologią a realizmem"	Narodowa Galeria Sztuki "Zachęta", Warszawa	42 000
86	Zeitkratzer gra kompozycje ze Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia	Fundacja 4.99, Warszawa	29 000
87	17 Międzynarodowy Festiwal Filmowy Etiuda & Anima oraz towarzyszące Festiwalowi warsztaty filmowe	Stowarzyszenie "Rotunda" Centrum Kultury, Kraków	20 000
88	Koncert w ramach niemieckich dni kultury w Gdańsku	Związek Mniejszości Niemieckiej w Gdańsku, Gdańsk	10 500
89	"Polscy artyści na OSTRALE 2010" - Międzynarodowa Wystawa Sztuki Współczesnej OSTRALE 2010 w Dreźnie	Stowarzyszenie Kampania Artystyczna, Warszawa	20 000
90	Niemiecko-Polskie warsztaty kompozytorskie "Romantyzm w muzyce europejskiej"	Towarzystwo Wspierania Sztuki i Centrum Kultury Zamek Gusow, Gusow	42 000
91	Spotkania polsko-niemieckie "Perspektywy sztuki"	Stowarzyszenie Zachęta Sztuki Współczesnej, Szczecin	35 000
92	Koncertowe wykonanie spektaklu "Czarodziejski flet" W. A. Mozarta przez zespół Deutsche Staatsoper Berlin	Teatr Wielki im. St. Moniuszki w Poznaniu, Poznań	42 000
93	19. dokumentART- Festiwal filmów dokumentalnych	Stowarzyszenie OFFicyna, Szczecin	20 000
94	"Warschauer KunstKraftwerke" - wystawa polskiego malarstwa współczesnego w Berlinie	Stowarzyszenie Wolnego Słowa c/o Media Kontakt, Warszawa	10 000
95	Międzynarodowy Festiwal Teatralny Warszawa Centralna 2010	Teatr Dramatyczny miasta stołecznego Warszawy, Warszawa	50 000
96	Rok Horsta Bienka w Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej - druga odsłona	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	30 000
97	Koncert w ramach 10 Międzynarodowego Festiwalu Młodzi Artyści w Krakowie	Stowarzyszenie Promujące Młodych Artystów, Zielonki	7 308
98	Koncerty specjalne Uznamskiego Festiwalu Muzyki	Stowarzyszenie Uznamskich Przyjaciół Muzyki, Seebad Ahlbeck	18 900
99	Do<> Poland // Lipsk - Łódź	H&N Kultur- & Projektmanagement GBR, Leipzig	33 600
100	XV. Niemiecko-Polski Festiwal Kultury Dziecięcej i Młodzieżowej	Polsko-Niemieckie Towarzystwo Folklorystyczne Polonia , München	30 828
101	Fokus Łódź Biennale 2010 "Od placu Wolności do placu Niepodległości"	Muzeum Miasta Łodzi, Łódź	30 000
102	Międzynarodowe Spotkania Muzyczne "Poetyckie rubieże 2010"	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Pro Gubin, Gubin	37 000
103	Leksykon Artystów Plastyków i Twórców Rzemiosła Artystycznego Śląska - tom 19, powiat Lubin - wersja polskojęzyczna	Stowarzyszenie ALEF, Jelenia Góra	50 000
104	Polska trasa koncertowa Lubeckiego Chóru chłopięcego	Lübecker Knabekantorei an St Marien, Lübeck	21 000

105	"Hallo Wrocław 2016"- cykl imprez kulturalnych	Stowarzyszenie SAPOS (Społeczny Projekt Roboczy Wschodniej Saksonii), Görlitz	42 000
106	"Wyspa-unikat - Mierendorffkiez w Berlinie- Charlottenburgu jako wyspa unikatów". Projekt artystyczny polskich artystów z niemiecką młodzieżą	Büro BLAU, Berlin	31 080
107	Polsko-Niemiecka Młoda Filharmonia Dolny Śląsk	Fundacja "Pro Arte", Wrocław	8 000
108	Obraz - film - muzyka. Poznać historię przez sztukę. I Międzynarodowa Akademia Letnia	Uniwersytet Wrocławski, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta, Wrocław	10 500
109	Przybysze. Polsko-niemiecka pracownia teatralna.	Stowarzyszenie Teatr Wiejski Węgajty, Jonkowo	9 500
110	Promocja literatury niemieckiej w Polsce	Program FWP	100 000
111	Promocja literatury polskiej w Niemczech	Program FWP	150 000
112	Koncert "Kadysz" w Kościele Wszystkich Świętych na Placu Grzybowskiem	Fundacja "SHALOM", Warszawa	80 000
113	V Letnia Akademia Teatralna - interdyscyplinarne polsko-niemieckie warsztaty artystyczne	Gminny Ośrodek Kultury, Stepnica	5 000
114	Wystawa "Młoda sztuka z Berlina. Dirk Rathke, Arne Schreiber, Rainer Splitt"	Muzeum Ziemi Chełmskiej, Chełm	10 000
115	Jubileusz 10-lecia współpracy partnerskiej	Towarzystwo Śpiewu im. J. I. Paderewskiego, Szamocin	8 000
116	Symposium malarskie i wystawa "Artystyczne zbliżenia 2010"	Dom Kultury w Rybniku-Chwałowicach, Rybnik	10 000
117	Wystawa "Noc księżycowa 2010"	Warsztaty Kreatywne, Dresden	7 560
118	Prezentacja polskiej sztuki na międzynarodowych targach sztuki współczesnej PREVIEW BERLIN 2010	Fundacja PSW Promocji Sztuki Współczesnej, Warszawa	20 000
119	"Między życiem a literaturą. Uczuciowy i poetycki związek Ingeborg Bachmann i Paula Celana" - projekt kulturalny	Dom Norymberski, Kraków	9 400
120	"Kasata klasztorów na Śląsku w 1810 roku" - wystawa	Fundacja Dom Górnośląski, Ratingen-Hösel	45 990
121	Publikacja towarzysząca wystawie prac z kolekcji dr Ericha Marksa	Muzeum Narodowe, Szczecin	20 000
122	8. edycja Warszawskiego Festiwalu Filmów o Tematyce Żydowskiej 2010	Fundacja Rozwoju Kultury Żydowskiej w Polsce, Warszawa	30 000
123	Śpiewajmy razem - polsko-niemieckie warsztaty chóralskie	Sulechowskie Towarzystwo Kultury im Fryderyka Chopina, Sulechów	6 500
124	"Stanisław Dróżdz. Początek i koniec. Pojęciokształty. Poezja konkretna. Prace 1967-2007" - wystawa	Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, Wrocław	20 000
125	Dni Kultury Polskiej polenmARKT 2010 w Greifswaldzie	Stowarzyszenie "polenmARKT", Greifswald	42 000
126	20-lecie transgranicznej kulturalnej współpracy polsko-niemieckiej	Słubickie Towarzystwo Muzyczne, Słubice	20 000

127	Udział orkiestry symfonicznej Opery i Filharmonii Podlaskiej w Festiwalu "Markgräfler Musikherbst 2010"	Opera i Filharmonia Podlaska, Białystok	17 800
128	Polsko-Niemiecki Warsztat Zespołu Muzyki Współczesnej w ramach Festiwalu "Warszawska Jesień"	Niemiecka Rada Muzyczna, Bonn	10 000
129	"Spotkania ze sztuką współczesną z Polski" - stypendia dla artystów w ramach Polskiego Lata Kulturalnego 2010 w Schleswigu Holsztynie	stowarzyszenie Kunstraum B , Kiel	10 500
130	Podróż autorska z Wojciechem Kuczokiem i tłumaczką Renate Schmidgall	Wydawnictwo Suhrkamp, Frankfurt am Main	8 400
131	Między otchłanią a cierpieniem. Niemieckie losy 1939-1945 - 4. edycja przeglądu filmowego z cyklu "Obrazy historii"	Towarzystwo Polsko-Niemieckie, Kraków	9 000
132	Macewy codziennego użytku - wystawa	Fundacja Uptown, Warszawa	10 000
133	Wydanie katalogu: "Dobra marka krocie warta. Dawne papiery i rachunki firmowe z obszaru Śląska, Łużyc i Kraju Sudeckiego (1830-1945)"	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	10 000
134	Polsko-niemieckie Dni Kultury Mannheim	Towarzystwo Niemiecko-Polskie Mannheim, Mannheim	10 500
135	III Festiwal "Kołobrzeskie Dni Muzyki Kameralnej im Maxa Regera"	Regionalne Centrum Kultury, Kołobrzeg	9 000
136	Katalog Wystawy - Polska - Niemcy. 1000 lat sąsiedztwa w Europie.	Kulturveranstaltungen des Bundes in Berlin GmbH, Geschäftsbereich Berliner Festspiele mit Martin-Gropius-Bau, Berlin	100 800
137	Polsko-niemieckie spotkanie chórów oraz koncert z okazji 20-letniego jubileuszu chórów Camerata Rossinyol	Chór "Camerata Rossinyol", Ahlerstedt	29 400
138	Publikacja: "Nadziarskie Ateny. Malarstwo monachijskie"	Muzeum Okręgowe w Suwałkach, Suwałki	42 000
139	"Rite of Spring" - projekt choreograficzno-muzyczny	Fundacja Nuova, Poznań	50 000
140	Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży "Włóczykij"	Gryfiński Dom Kultury, Gryfino	30 000
141	"Wybitni niemieccy filmowcy i aktorzy z Górnego Śląska" - pokazy filmowe	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice	50 000
142	Koncerty "Muzyka i słowo w polskiej kulturze pasyjnej. Konteksty tradycji zachodnioeuropejskiej"	Stowarzyszenie Camerata Lubelska , Lublin	40 000
143	Wystawa prac malarskich i rysunków	Stowarzyszenie Dziedzictwo i Rozwój, Zwolen	10 500
144	Film dokumentalny: Der schreibender Musiker - Karl Dedecius (Piszący muzyk - Karl Dedecius)	Projekt 4 Film Christine Hamer, Berlin	42 000
145	Polska premiera filmu dokumentalnego "Leise gegen den Strom" / "Cicho pod prąd"	Preuss Filmproduktion, Berlin	21 000
146	Wystawa objazdowa "Młody design z Polski"	Stowarzyszenie "agitPolska" Polsko-Niemiecka Inicjatywa Współpracy Kulturalnej, Bremen	42 000

147	Wystawa: Polacy z wyboru w Berlinie	Program FWPB	131 140
148	Tu/hier - nowe prace marka Radke	Gdańska Galeria Miejska , Gdańsk	6 000
149	"Black Market International w Polsce", festiwal sztuki performance	Galeria Labirynt, Lublin	10 000
150	Wspieranie popularyzacji współczesnej literatury niemieckojęzycznej w Polsce - seria wydawnicza Schritte/Kroki, kontynuacja projektu w latach 2011-2012	Fundacja S. Fischera - Program FWPB, Berlin	105 000
151	VII Ogólnopolski Przegląd Piosenki Europejskiej "Nutka Poliglotka" 2010	Klub Kultury "Radość", Warszawa	10 000
152	Porozumienie poprzez kulturę. Wystawa etnograficzna "Szelest - Hałas - Muzyka. Akustyczne zabytki kultury ludowej zachodniej Meklemburgii"	Muzeum Historyczno-Etnograficzne , Chojnice	6 900
153	Projekt edukacji międzykulturowej Kolaż Kultur	Tarnogórska Fundacja Kultury i Sztuki, Tarnowskie Góry	8 000
154	Adwentowe koncerty Poznańskiego Chóru Chłopięcego w Monachium i Lipsku	Ponte Art Produktion , Poznań	10 080
155	17 Festiwal Filmów Krótkometrażowych autorów niezależnych	Stowarzyszenie "ars cinema berlin", Berlin	14 700
156	Program stypendialny 2011: Stypendia twórcze dla stowarzyszenia Willa Decjusza.	Program FWPB	165 000
157	Kongres: Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju w polsko-niemieckiej wymianie KULTURALnej młodzieży	Federalne Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej Młodzieży (BKJ), Remscheid	31 500
158	Ekumeniczne uroczystości z okazji 40-lecia historycznego gestu Willy Brandta przed Pomnikiem Bohaterów Warszawskiego Getta	Prafia Ewangelicko-Augsburska, Żyrardów	10 000
159	Filmowe adaptacje literatury niemieckojęzycznej	Fundacja KINO, Warszawa	5 150
160	Kosmopolen Remember - Dzień Wyzwolenia 2011	Kosmopolen e.V., Bochum	10 500
161	Wisława Szymborska w Norymberdze. Spotkanie autorskie, prezentacja filmu, wystawa, projekt wideo	Miasto Norymberga, Urząd d/s Stosunków Międzynarodowych, Nürnberg	24 948
Razem		161 projektów	4 687 184

WSPÓŁPRACA INSTYTUCJONALNA –

LISTA WSPIERANYCH PROJEKTÓW

Fundacja wsparła 240 projektów w łącznej kwocie 3 303 475 zł

	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Przyznano w zł
01	Partnerstwo dla zatrudnienia	Przedsiębiorstwo Społeczne Spółka Zatrudnienia Sp. z oo., Kwilcz	35 000
02	Moje tańce - Twoje pieśni II	Urząd Gminy Czermin, Czermin	4 900
03	Norbert Heisig: "10-lecie Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego" - dwujęzyczna publikacja książkowa.	Towarzystwo Niemiecko-Polskie przy Uniwersytecie Wrocławskim, Hamburg	25 000
04	Wystawa Norberta Tadeusza "Spojrzenie"	bt berlin agentur für kunst + kommunikation, Berlin	21 000
05	Razem dla europejskiego dialogu - 25-lecie partnerstwa miast Gdyni i Kilonii	Gmina Miasta Gdyni, Gdynia	40 000
06	10-lecie partnerstwa między miastami Brzeg i Goslar	Miasto Goslar, Goslar	25 200
07	Opracowanie dokumentacji i wystawy o osiągnięciach niemiecko-polskiego pojednania.	Bundesheimatgruppe Stadt und Kreis Ohlau e.V. / Stowarzyszenie Ziomkostwa Powiatu i Miasta Oława, Iserlohn	31 500
08	Polsko-niemieckie spotkanie w Hildesheim	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, Opole	9 000
09	Dni Krakowa w Lipsku	Saksoński Ośrodek Kształcenia Towarzystwa Niemieckiego, Leipzig	31 500
10	Warsztaty chóralskie - Berlin 2010	Stowarzyszenie Śpiewacze "Amber Singers", Rewal	12 600
11	Obchody 775-lecia Gubina i Gubina	Gubiński Dom Kultury, Gubin	20 000
12	"Pałac Jedlinka - dziedzictwem kulturowym naszego regionu"	Gimnazjum Miejskie, Jedlina Zdrój	6 000
13	10. edycja spotkań mieszkańców miast partnerskich - Dni Europy 2010	Gmina Miejska Wągrowiec, Wągrowiec	10 000
14	Friedrichshain-Kreuzberg - Praga Południe - Art for social changes	Fundacja Sztuki Arteria, Warszawa	15 000
15	Seminarium "Miejsce zawodów usługowych w zjednoczonej Europie"	Zespół Szkół nr 1 im. Mikołaja Kopernika, Koszalin	20 000
16	"Polska heute" - historyczno-kulturowy wyjazd studyjny młodzieży szkolnej	Jarocińskie Stowarzyszenie Edukacyjne, Jarocin	6 000
17	W poszukiwaniu wciąż żywej historii. Aspekty współpracy międzynarodowej powiatów Łomżyńskiego i Powiatu Dingolfing-Landau	Starostwo Powiatowe w Łomży, Łomża	10 000
18	20. Dni Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych we Frankfurcie n. Odrą	Miejski Dom Kultury, Łańcut	5 700

19	Kontrasty - Spotkania fotograficzne. Tygodniowe spotkania warsztatowe w Krakowie i Norymberdze	Dom Krakowski, Nürnberg	42 000
20	"Co nas łączy ?" - 10 lat partnerstwa Kluczbork - Bad Dürkheim	Gmina Kluczbork, Kluczbork	20 000
21	Dni kultury Löhne w Mielcu	Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu, Mielec	20 000
22	Polsko-niemieckie seminaria "Doskonała organizacja praktyk studenckich w firmach"	Politechnika Łódzka, Łódź	40 000
23	III Polsko-niemiecki Festiwal Artystyczny w Postominie	Zespół Szkół w Postominie, Postomino	15 000
24	Wyjazd na Międzynarodowe Spotkanie Kapel Młodzieżowych	Gminny Ośrodek Kultury, Ciasna	18 000
25	"Droga do przyjaźni poprzez muzykę i słowo"	Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Poznaniu, Poznań	5 500
26	II Polsko-Niemiecka Letnia Akademia Samorządu Terytorialnego/ III Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa	Program FWP	104 500
27	Polsko-niemiecka współpraca szkoleniowa szkół policyjnych	Szkoła Policji, Słupsk	25 000
28	Polsko-niemiecko-ukraińskie spotkanie młodzieży w ramach partnerstwa " Razem w Europie"	Regionalne Towarzystwo Polsko-Niemieckie, Zielona Góra	40 000
29	Impreza plenerowa pt. "Jarmark Saski"	Miasto Stołeczne Warszawa - Dzielnica Śródmieście, Warszawa	40 000
30	Ponadnarodowy wymiar i znaczenie zagadnień profilaktyki i promocji zdrowia	Starostwo Powiatowe Recklinghausen, Recklinghausen	6 000
31	"Bez Granic" - dydaktyczno-historyczny projekt młodzieżowy	Harcerski Ruch Ochrony Środowiska im. św. Franciszka z Asyżu, Banie Mazurskie	28 000
32	Wspólne korzenie kultury Pomorza	Słupski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Słupsk	30 000
33	Partnerstwo pomaga budować przyszłość - polsko-niemieckie spotkania partnerskie	Związek Centralny Dzieła Kolpinga w Polsce, Kraków	15 000
34	Drogowskazy ku przyszłości (seminarium, warsztaty)	Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Gorzów Wielkopolski	9 900
35	Międzynarodowe Integracyjne Warsztaty Artystyczne Rybnik 2010 - Arteterapia	Fundacja Elektrowni Rybnik, Rybnik	5 000
36	Oldenbursko-Fryzyjskie Dni Różanecznika Rhodo 2010 - dzielimy się doświadczeniami	Stowarzyszenie Miast Partnerskich Pleszewa, Pleszew	5 000
37	"Przyjaźń w kolorach tęczy" spotkanie partnerskie	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "Nadzieja", Kluczbork	5 900
38	Polsko-Niemieckie Spotkania Plastyczno-Teatralne "Wspólne dziedzictwo w naszej Europie"	Publiczna Szkoła Podstawowa Troszyn, Troszyn 15	6 000
39	Wzajemne poznanie i wymiana doświadczeń	Starostwo Powiatowe w Kępnie, Kępno	7 000
40	Międzynarodowy plener artystyczny "Inspiracje leśne II"	Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, Gołuchów	15 000

41	V Międzynarodowe Spotkania Szkół Muzycznych	Fundacja Cultura Animi, Warszawa	30 000
42	Polsko-niemieckie seminarium - Pamiętając, razem patrzeć w przyszłość	Związek Miast Polskich, Poznań	10 000
43	Radość i zabawa prawem dziecka	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Henryka Brodatego , Złotoryja	4 100
44	Polsko-niemiecka konferencja naukowa: Interaction with Others	Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Społecznych, Wrocław	7 500
45	Forum Polsko-Niemiecko-Ukraińskie Tri.net	Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Warszawa	10 000
46	Współpraca gmin partnerskich "Kobiety przedsiębiorcze w gminie"	Gmina Zbiorcza Hagen, Hagen	10 500
47	Partnerstwo samorządów - Powiat Hajnowski i Urząd Nordsee-Treene	Urząd Nordsee-Treene, Mildstedt	10 500
48	Międzynarodowe spotkanie artystów "Europa - cztery tysiące i jeden rok"	Muzeum Miasta Bergkamen, Bergkamen	9 450
49	Powiat Wągrowiecki w Lüneburg - życie w regionie metropolii	Powiat Lüneburg, Lüneburg	4 200
50	Konferencja "Rowerowa Polska - Rowerowa Europa. Korzyści ze współpracy społecznej podczas realizacji polityki transportowej w miastach"	Stowarzyszenie Wrocławska Inicjatywa Rowerowa, Wrocław	2 000
51	Razem świętujemy jubileusz 10-lecia partnerstwa	Starostwo Powiatowe, Kluczbork	8 000
52	Projekt edukacyjny "Śladami naszych małych stolic"	Stowarzyszenie Oświatowe w Żarach - Społeczna Szkoła Podstawowa, Żary	9 600
53	15 - lecie partnerstwa Kazimierza Dolnego i Staufen - spotkanie partnerskie	Gmina Kazimierz Dolny, Kazimierz Dolny	10 000
54	Obchody 15-tej rocznicy partnerstwa pomiędzy gminami Krokowa i Schweich	Urząd Gminy Krokowa, Krokowa	30 000
55	Wystawa artystyczna "Spotkania"	Powiat Schwalm-Eder, Homberg	33 180
56	Spotkanie z uciekinierami z NRD (wydarzenia roku 1989), którzy przez Polskę szukali drogi ku wolności	Ambasada RP w RFN - Program FWPN, Berlin	14 700
57	Wspieranie kultury "Symbol przyjaźni"	Powiat Ammerland, Westerstede	8 400
58	Różne języki, wspólne brzmienie, muzyczne oblicza Chórów Project Vocal i Talis Cantus	Gmina Otmuchów, Otmuchów	10 000
59	Międzynarodowe Zawody Pływackie w Nordhorn	Malborskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Malbork	10 000
60	Kształcenie i doskonalenie specjalistów z zakresu gospodarki leśnej	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, Lublin	20 000
61	"Ekologia i leśnictwo - racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska i dbałość o ekologię" - wymiana doświadczeń	Gmina Sokołów Podlaski, Sokołów Podlaski	7 000
62	"Obwód głowy" młodzież z Polski i z Niemiec odgrywa sceny z historii polsko-niemieckiej	Stowarzyszenie Jarocin XXI, Jarocin	10 000

63	"Zapomniane ofiary" - projekt młodzieżowy	Lubuska Wojewódzka Komenda Ochotnicze Hufce Pracy, Zielona Góra	2 900
64	Wymiana doświadczeń zawodowych strażaków-nurków	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Opolu, Opole	10 000
65	Polsko-niemieckie spotkanie "Bez pasji nie da się żyć"	Miejskie Centrum Kultury , Gorzów Wielkopolski	10 000
66	Spotkanie przedstawicieli miast partnerskich: Dzierżoniów - Bischofsheim	Gmina Dzierżoniów, Dzierżoniów	7 000
67	Razem znaczy więcej - 5 lat współpracy partnerskiej	Gmina Stare Miasto, Stare Miasto	10 000
68	Droga św. Jakuba na pograniczu polsko-niemieckim: Przewodniki	Fundacja Wioski Franciszkańskiej, Lubomierz	20 000
69	Seminarium "Doświadczenia współpracy w ramach Procesu Barcelońskiego - Unii dla Śródziemnomorza (EUROMED) - inspiracje dla Polski i Niemiec jako głównych orędowników projektu Partnerstwa Wschodniego"	Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Warszawa	15 000
70	Uczmy się od siebie. Doświadczenia instytucji kultury w Niepołomicach i Weingarten	Urząd Miasta i Gminy Niepołomice, Niepołomice	14 000
71	Wolność nas połączy. Niemiecko-polskie spotkania integracyjne	Zespół Szkół Licealnych i Technicznych, Gubin	9 000
72	Integracja i spotkania w ramach współpracy polsko-niemieckiej	Gmina Miasto Puck, Puck	20 000
73	VI Turniej Miast Lipiany - Wietzendorf 2010	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Lipianach, Lipiany	20 000
74	Partnerstwo, przyjaźń, współpraca	Gmina Krzanowice, Krzanowice	7 000
75	Nowoczesna wieś pogranicza - spotkanie liderów obszarów wiejskich	Lubuska Izba Rolnicza, Zielona Góra	10 000
76	II. Międzynarodowy Festiwal Taneczny	Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik, Nysa	6 000
77	Lato poetyckie 2010 Sauerland-Warmia i Mazury. 10 lat partnerstwa literackiego	Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej, Olsztyn	10 000
78	Fokus 2010 - niemiecka i polska kultura młodzieżowa jako medium edukacji i spotkań	Stowarzyszenie "Second Attempt", Görlitz	33 600
79	Festiwal Partnerstw Polsko-Niemieckich	Powiat Olsztyński, Olsztyn	10 000
80	Dni Dorsten w Rybniku	Stowarzyszenie Współpracy Międzynarodowej "Rybnik - Europa", Rybnik	7 500
81	Sesja naukowa z okazji jubileuszu 550-lecia uzyskania praw miejskich przez Węgorzyno	Gmina Węgorzyno, Węgorzyno	5 000
82	Ampere - NMR Preschool	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Centrum Integracji Europejskiej, Poznań	10 000
83	"Plemiona - Mikuszewo". Projekt społeczno-artystyczno-integracyjny	Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży "Mikuszewo", Miłosław	40 000
84	Polsko-niemiecki Most Muzyczny	Miejski Ośrodek Kultury "Centrum" im. Adama Mickiewicza, Zawiercie	20 000

85	Partnerskie spotkanie ze sztuką rzeźbiarską	Powiat Wrzesiński, Września	5 000
86	Weekend partnerstwa Wąbrzeźno - Syke	Gmina Miejska Wąbrzeźno, Wąbrzeźno	10 000
87	Zmiana perspektywy - projekt wymiany młodzieży	Stowarzyszenie Stadtjugendring, Stuttgart	10 500
88	Konferencja naukowa: Nowe strategie i ich wdrażanie dla rozwoju obszarów wiejskich w Niemczech i w Polsce	Uniwersytet Techniczny w Darmstadt, Instytut Geodezji, Darmstadt	14 000
89	Obchody 150-tej rocznicy powstania Kanału Ostródzko-Elbląskiego	Urząd Miejski Ostróda, Ostróda	30 000
90	Polsko-niemiecko-litewskie spotkania samorządów i przedsiębiorców	Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim, Nowe Miasto Lubawskie	9 900
91	Polsko-niemiecka współpraca samorządów	Urząd Miasta Gorzów Wlkp., Gorzów Wlkp.	10 000
92	"Razem w nowoczesność" - cykl seminariów	Holdikom S.A., Ostrów Wielkopolski	30 000
93	Sygnaly myśliwskie ponad granicami - spotkania zespołów z Polski i z Niemiec	Stowarzyszenie "Przyjazna Edukacja", Złotów	6 000
94	Wspólna pasja, wspólna przyszłość - szkoła specjalna bez granic	Zespół Szkół Specjalnych im M. Konopnickiej, Kościan	2 290
95	Spotkanie miłośników starych motorów, militariów i krótkofalarstwa	Gmina Lipiany, Lipiany	8 000
96	Przez spotkania do partnerstwa	Stowarzyszenie Towarzystwo Inicjatyw Kulturalnych, Edukacyjnych i Artystycznych TIKEA, Leśnica	40 000
97	Uczmy się od siebie. Wymiana doświadczeń Ochotniczej Straży Pożarnej z Polski i Niemiec	Urząd Gminy w Izbicku, Izbicko	9 000
98	"Budowanie mostów - Daniel Ernest Jabłoński w Europie wczesnego oświecenia" - polska wersja wystawy tablicowej	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im J.A. Komeńskiego Lesznie, Leszno	40 000
99	Lato z de Croyem - Golczewo 2010	Gmina Golczewo, Golczewo	10 000
100	Podpisanie umowy o współpracy z Gminą Senden	Gmina Koronowo, Koronowo	9 500
101	Festyn Integracji Międzynarodowej "Folklor za miedzą"	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Lipianach, Lipiany	7 000
102	Dni Dorsten w Rybniku	Towarzystwo przyjaźni z Rybnikiem, Dorsten	7 980
103	Obchody jubileuszu 5-lecia współpracy Gminy Gołuchów i Gminy Bad Zwischenahn	Urząd Gminy w Gołuchowie, Gołuchów	10 000
104	Spotkanie chórów z miast partnerskich	Ośrodek Kultury, Górowo Iławeckie	5 000
105	Konferencja "Na nowej drodze integracji"	Stowarzyszenie Miast Partnerskich Nowego Dworu Gdańskiego, Nowy Dwór Gdański	9 000
106	Sportowe zawody pożarnicze	Urząd Gminy Kołczygłowy, Kołczygłowy	1 000
107	Seminarium polsko-niemieckie "Możliwości udziału dzieci i młodzieży w życiu społecznym, kulturalnym i politycznym"	Stowarzyszenie POLITES, Szczecin	4 900
108	XXXI Pyrzyckie Spotkania z Folklorem	Pyrzycki Dom Kultury, Pyrzyce	9 000

109	Polsko-Niemieckie Święto Miasta HanseStadtFest	Miasto Frankfurt nad Odrą	42 000
110	Wymiana kulturalna chórów polskiego i niemieckiego	Deutsch-Polnischer Freundeskreis Biały Bór-Bosau , Hassendorf	10 500
111	Seminarium dla polskich nauczycieli języka niemieckiego z Brzegu	Miasto Goslar, Goslar	10 500
112	Integracyjne Spotkania Chórów	Stowarzyszenie Śpiewacze - Męski Chór Dnia Jednego, Prochowice	3 000
113	Święto na Zamku Brackenheim 2010	Urząd Gminy Zbrosławice, Zbrosławice	7 000
114	Polsko-niemieckie seminarium "Wymagania zawodowe dla kadr zatrudnionych w gospodarce wodnej i gospodarce ściekowej w Niemczech"	Gdańska Fundacja Wody, Gdańsk	10 000
115	Gmina Barwice i Bad Malente - razem w X Zachodniopomorskim Przeglądzie Sygnałów Myśliwskich	Gmina Malente, Bad Malente-Gremsühren	3 000
116	Spotkanie polsko-niemieckie "Dziedzictwo kulturowe i historyczne a rozwój lokalny"	Starostwo Powiatowe Puck, Puck	10 000
117	(Wy)Grajmy historię - muzyczne spotkania z historią	Urząd Miejski, Jarocin	7 000
118	Spotkanie seniorów z muzyką	Ustecki Uniwersytet Trzeciego Wieku "Żyj kolorowo", Ustka	10 000
119	Jubileusz 90-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Żegocinie	Ochotnicza Straż Pożarna w Żegocinie, Czermin	1 200
120	Wystawa "Tacy jesteśmy"	Bremer Kunst für Partnerstädte Projekt, Bremen	21 000
121	Konferencja "20 lat samorządu w Polsce" połączona z obchodami 600-lecia bitwy pod Grunwaldem	Gmina Koziencice, Koziencice	10 000
122	20 lat przyjaźni i 15 lat partnerstwa Strzelce Opolskich i Soest	Gmina Strzelce Opolskie, Strzelce Opolskie	10 000
123	Międzynarodowy Dzień Dziecka Bieżyce 2010	Ludowy Klub Sportowy LKS Zenisz Zenichów, Gubin	9 900
124	Festyn integracyjny - Czerwcowe Spotkania nad Nysą	Urząd Gminy Trzebiel, Trzebiel	5 000
125	Polsko-niemieckie spotkania ze sztuką malarską i ceramiką Nowogard 2010	Nowogardzki Dom Kultury, Nowogard	10 000
126	Obchody 100 rocznicy powstania stowarzyszenia Verein für Heimpflege w partnerskiej gminie Bad Zwischenahn w Niemczech	Wiejski Dom Kultury w Tursku, Gołuchów	6 000
127	Pogłębienie lokalnych niemiecko-polskich stosunków poprzez intensyfikację partnerstwa między gminami	Gmina Hinte, Hinte (Landkreis Aurich)	4 200
128	Biblioteki Saksonii i Turyngii - europejskie centra multimedialne. Wyjazd studyjny dla polskich bibliotekarzy	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich - Zarząd Główny, Warszawa	8 000
129	Projekt kooperacyjny FWP: Polsko-Niemiecki Okrągły Stół na temat przyszłej Unii Europejskiej	demosEuropa - Centrum Strategii Europejskiej - Program FWP, Warszawa	50 000

130	II spotkanie młodzieży promujące współpracę partnerskich miast Wąbrzeźno-Syke	Międzyszkolny Klub Przyjaciół Wąbrzeźno - Syke przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II, Wąbrzeźno	7 000
131	Muzyka łagodzi obyczaje - udział polskiej delegacji w obchodach „Local-Heroes-Woche” w Herten	Gmina Miejska Szczytno, Szczytno	8 000
132	Europejska młodzież - wspólna przyszłość, wspólne marzenia	Gmina Barlinek, Barlinek	8 500
133	Polsko-niemieckie sympozjum "Dobre praktyki i doświadczenia w organizacji profesjonalnego muzeum - uczyliśmy się od najlepszych"	Urząd Miasta Bartoszyce, Bartoszyce	10 000
134	"Jesteśmy po to, by ratować" - spotkania strażaków z partnerskich gmin	Ochotnicza Straż Pożarna w Czerminie, Czermin	3 500
135	Śladami legend niemieckiego przedwojennego kronikarza Lipian Paula Biensa	Zespół Szkół w Lipianach, Lipiany	6 000
136	Co nas nurtuje - my w Europie, wydanie katalogu prac plastycznych młodzieży	Inicjatywa Partnerstwo z Polską, Heidelberg	7 980
137	Upowszechnienie filmu "Żegnaj DDR! Przez Warszawę ku Wolności" jako bezpłatny dodatek do tygodnika "Kurier Mazowski"	NSZZ "Solidarność" Region Mazowsze - Program FWP, Warszawa	6 000
138	Organizacja wizyty seniorów z miasta partnerskiego Arnshagen w Olesnie	Gmina Olesno, Olesno	7 000
139	VI Międzynarodowe Zawody Strażackich Sikawek Konnych Trzebiatów 2010 - historia i teraźniejszość	Starostwo Powiatowe w Gryficach, Gryfice	5 000
140	Umocnienie Partnerstwa Gminy Laszki i Gminy Peißen	Gmina Laszki, Laszki	4 500
141	Katalog Wystawy Współczesnej Kaszubskiej Sztuki Ludowej	Powiat Bytowski, Bytów	6 000
142	Polsko-niemieckie studyjne spotkania przyrodnicze	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn	7 000
143	Projekt teatralny "Acht Frauen" Olsztyn - Jena - Berlin	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydział Humanistyczny, Katedra Filologii Germańskiej, Olsztyn	8 946
144	"Partnerstwo" - Polsko-niemiecki Dzień Dziecka w Ustroniu Morskim	Gminny Ośrodek Kultury, Ustronie Morskie	7 000
145	Polsko-niemieckie Warsztaty Artystyczne 2010	Jugend- und Kulturzentrum Alte Brauerei, Northeim	15 960
146	Powiat Hajnowski i Urząd Nordsee-Treene - perspektywy wzmocnienia współpracy	Starostwo Powiatowe w Hajnówce, Hajnówka	7 000
147	V Dni Krzęcina 2010 - razem w Europie	Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie, Krzęcin	10 000
148	Podsumowanie dziesięciolecia współpracy Powiatu Pleszewskiego i Powiatu Ammerland: Osiągnięcia i wyznaczenie nowych kierunków rozwoju	Starostwo Powiatowe w Pleszewie, Pleszew	6 000
149	Seminarium "Przemoc w rodzinie" - projekt kooperacyjny FWP	Austriackie Forum Kultury w Warszawie - Program FWP, Warszawa	6 500

150	Wykłady pt. "Stosunki polsko-niemieckie w kontekście europejskim"	Schwarzkopf-Stiftung Junges Europa - Program FWPN, Berlin	10 500
151	Międzynarodowy Przegląd Chórów "Lato chórów" w Emsdetten	Stowarzyszenie Muzyczne Cantabile, Chojnice	5 000
152	Obchody 600-lecia miejscowości Żegocin	Ośrodek Kultury, Czermin	1 600
153	Spotkanie partnerskie gmin Drebber i Perzów	Gmina Drebber, Barnsdorf	10 080
154	Konferencja nt. współpracy regionów partnerskich Powiatu Nyskiego i Mainz-Bingen w zakresie zwalczania marginalizacji społecznej dzieci i osób starszych	Starostwo Powiatowe w Nysie, Nysa	10 000
155	Powiat Hof i łławski - Turystyka ponadregionalna - spotkanie na rzecz rozwoju partnerstwa	Starostwo Powiatowe łława, łława	6 000
156	Dwa turnieje - jedna idea	Stowarzyszenie ProKultura, Potsdam	4 200
157	"Polacy i Niemcy - oczami Europejczyków"	Stowarzyszenie na rzecz Zespołu Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach, Police	20 000
158	Missa pro pace (Wojciech Kilar)	Chór Uniwersytecki, Dresden	63 000
159	Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne.	Urząd Gminy Czermin, Czermin	2 980
160	Polsko-niemieckie wykonanie "Siedmiu Bram Jerozolimy" Krzysztofa Pendereckiego	Akademia Muzyczna, Kraków	6 000
161	Konferencja "Działania na rzecz zachowania europejskiego dziedzictwa kulturowego - wymiana doświadczeń w zakresie ochrony zabytków"	Powiat Opolski, Opole	22 000
162	Uniwersytet w Trewirze i Uniwersytet Jagielloński - muzyczne partnerstwo	Chór Akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego Camerata Jagellonica, Kraków	23 520
163	Powiat Chojnicki w Ludwigslust - turystyka i gospodarka	Starostwo Powiatowe Chojnice, Chojnice	20 000
164	Chopin i Schumann 2010 - sztuka bez granic	Państwowa Szkoła Muzyczna I-go Stopnia , Gubin	20 000
165	Spotkanie z kulturą z Ludwigslust w powiecie Chojnice	Powiat Ludwigslust, Ludwigslust	10 500
166	"Krokami przyjaźni po śladach historii" - wymiana młodzieży	Gimnazjum Nr 1 im. H. Sienkiewicza, Szczytno	10 800
167	Podwójne miasto Gubin - Guben - jedna historia - polsko-niemieckie spotkania integracyjne	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Gubińskiej, Gubin	20 000
168	Zielone Mosty Warszawa - Monachium cz. II	Społeczny Instytut Ekologiczny, Warszawa	25 200
169	2 strony lustra - kultura przemysłowa w dialogu	Międzynarodowy Instytut Dialogu i Tolerancji im. Jana Karłowicza , Ruda Śląska	30 000
170	Dni Kultury Polskiej w Powiecie Budziszynskim	Starostwo Powiatowe w Bolesławcu, Bolesławiec	20 000
171	"Wspólnie budujemy europejski dom" - spotkanie Rodzin Kolpinga z Polski i z Niemiec	Związek Centralny Dzieła Kolpinga w Polsce, Kraków	20 000
172	Wyrwane korzenie - historie przesiedlonych Polaków i Niemców	Fundacja Fara Gubińska - Centrum Spotkań Polsko-Niemieckich, Gubin	20 000

173	Wspólne drogi naszej historii	Publiczne Gimnazjum im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego , Kamień Krajeński	4 000
174	Wizyta chóru z Mühlberg nad Łabą w Nieszawie	Zarząd Miasta Nieszawa, Nieszawa	5 000
175	Konferencja "System szkolnictwa w Niemczech i w Polsce - podobieństwa i różnice"	Zespół Szkół Zawodowych , Goleniów	2 500
176	"System pomocy społecznej w Polsce i w Niemczech" - wymiana fachowa młodych kadr	Starostwo Powiatowe Bodensee, Friedrichshafen	10 500
177	Spotkanie samorządowe w celu podsumowania dotychczasowej i ustalenia dalszej współpracy między gminami Tymbark i Brachstedt	Gmina Tymbark, Tymbark	8 000
178	Wymiana doświadczeń miast partnerskich w zakresie organizowania i funkcjonowania placówek	Gmina i Miasto Odolanów, Odolanów	6 000
179	Polsko-Niemieckie rozgrywki sportowe	Ludowy Klub Sportowy "Lech" w Czaplunku, Czaplunek	5 000
180	Wizyta robocza policjantów z Międzynarodowego Stowarzyszenia Policji (IPA, Deutsche Sektion) z Kaiserslautern	Starostwo Powiatowe w Oleśnie, Olesno	4 000
181	"Jesteśmy już Europą?" Spotkanie młodzieży z partnerskich miast Syke i Wąbrzeźno	Miasto Syke, Syke	4 000
182	MotoFolk Kaszuby 2010	Urząd Gminy Parchowo, Parchowo	10 000
183	Stare-nowe partnerstwo. Odnowienie umowy partnerskiej pomiędzy gminami Chrzęstowice i Glashütte	Gmina Chrzęstowice, Chrzęstowice	5 000
184	Festiwal Muzyki Gitarowej	Wyższa Szkoła Sztuk Pięknych, Bremen	6 132
185	Interaktywna mapa polsko-niemieckich partnerstw młodzieży	Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Warszawa	26 137
186	Transport uczniów do Löcknitz	Powiat Police, Police	100 000
187	Współpraca przedszkoli. "Brückengruppe" . Gmina Hattstedt i Przedszkole nr 5 w Hajnówce	Urząd Nordsee-Treene, Mildstedt	6 300
188	"Artyści plastycy budują mosty". Spotkanie Artystów Plastyków.	Urząd Miasta Lennestadt, Lennestadt	10 080
189	XVIII Barlineckie Lato Teatralne "Po drodze"	Stowarzyszenie Kulturalne "PEGAZ", Barlinek	6 000
190	Wspólna mała ojczyzna - 20 partnerskie spotkania mieszkańców Witnicy z byłymi mieszkańcami Vietz	Towarzystwo Przyjaciół Witnicy, Witnica	16 500
191	Wydanie jubileuszowego czasopisma "Dialog"	Polsko-Niemieckie Towarzystwo Zdrowia Psychicznego, Kraków	8 000
192	"Solidarność w Europie" - spotkanie obywatelskie miast Lubień i Penkun	Miasto Penkun, Penkun	10 500
193	Dolnośląsko-Saksońska Akademia Rolnictwa i Ochrony Środowiska	EkoConnect - Międzynarodowe Centrum Rolnictwa Ekologicznego Środkowej i Wschodniej Europy, Dresden	50 400
194	Ponad granicami - wizyta partnerska	Szkoła Podstawowa nr 2 im. H. Sienkiewicza, Wieluń	4 600

195	Rozwój współpracy partnerskiej między miastami Iława i Herborn	Urząd Miasta Iława, Iława	5 700
196	Dwie wystawy: "Bruno Taut - Mistrz kolorowej architektury Berlina" i "Berlińskie modernistyczne osiedla mieszkaniowe, wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO"	Urząd m.st. Warszawy, Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków, Warszawa	8 000
197	Z wizytą partnerską w Gminie Uplegen	Gmina Gronowo Elbląskie, Gronowo Elbląskie	2 670
198	Jubileusz 20-lecie partnerstwa miast Prudnik - Northeim	Miasto Northeim, Northeim	10 500
199	Polsko-niemieckie Święto Plonów - tradycje regionów Krajny i Dolnej Saksonii, Witosław 2010	Urząd Miasta i Gminy w Mroczy, Mrocza	5 000
200	Poprzez muzykę do przyjaźni - młodzieżowe zespoły muzyczne jako forma wychowania w Polsce i w Niemczech	Towarzystwo Niemieckie-Polskie Hanower, Hannover	9 660
201	Jubileusz 10-lecia partnerstwa między Bad Fallingbostel - Miastko	Gmina Miastko, Miastko	6 000
202	Jubileusz 10-lecia współpracy szkół Berufsbildende Schulen Ammerland i Zespołu Szkół Technicznych w Pleszewie	Zespół Szkół Technicznych, Pleszew	5 400
203	Wspólna prezentacja polsko-niemieckich miast i gmin "Transgranicznego Planu Działania" na Międzynarodowym Zielonym Tygodniu Berlin 2011	Urząd Oder-Welse, Pinnow	42 000
204	Projekt młodzieżowy "Trans-Boarder "	Stowarzyszenie Wspierania Alternatywnej Pracy z Młodzieżą i Kultury Młodzieżowej, Guben	10 080
205	Wizyta partnerska delegacji z Elbtalaue	Gmina Łask, Łask	4 550
206	Krok w następne dziesięciolecie - współpraca kobiet po leczeniu raka piersi Zamość - Schwäbisch Hall	Stowarzyszenie Kobiet po Leczeniu Raka Piersi "Amazonki", Zamość	8 100
207	Sport - Przyjaźń - Partnerstwo. Spotkanie młodzieży i sportowców z miast partnerskich Marktheidenfeld i Pobiedziska	Zespół Szkół w Pobiedziskach, Pobiedziska	9 600
208	t.b.a - wystawa profesorów i studentów Burg Giebichenstein Hochschule für Kunst und Design Halle w ASP w Warszawie	Akademia Sztuk Pięknych, Wydział Grafiki, Warszawa	15 000
209	Nauka języka niemieckiego może sprawiać frajdę	Zespół Szkół w Cielczy, Jarocin	9 300
210	Sztukowanie - IV Zderzenie Sztuk i Kultur	Gryfiński Dom Kultury, Gryfino	10 000
211	Międzynarodowa Szkoła Letnia Łódź 2011	Uniwersytet Łódzki, Łódź	29 000
212	Wymiana kulturalna młodzieży z Aschaffenburga i Krakowa	Akademia Pedagogiki Socjalnej , Aschaffenburg	18 900
213	XV-lecie partnerstwa miast Żagań i Netphen	Urząd Miasta Żagań, Żagań	8 000
214	Dni Ingelheim w Nysie	Stowarzyszenie Przyjaciół Miast Partnerskich Nysy, Nysa	9 500

215	Polsko-niemieckie spotkania niepełnosprawnych "Integracja i aktywność"	Stowarzyszenie Integracyjne "Klub Otwartych Serc", Wieruszów	5 000
216	W poszukiwaniu sztuki	Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy, Dobrzyca	10 000
217	"Dni Kultury Polskiej" w powiecie Erlangen-Höchstadt	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach, Tarnowskie Góry	10 000
218	Podsumowanie 3-letniej współpracy samorządów	Gmina Wińsko, Wińsko	5 000
219	Spotkanie młodzieży z okazji 10-lecia współpracy szkół w ramach realizacji projektu "Pielęgnacja dziedzictwa kulturowego regionu i Europy w szkole".	Gimnazjum im. Zjednoczonej Europy, Witaszyce	4 500
220	Niemiecko-Polskie Czasopismo Prawnicze	Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Prawników, Berlin	4 200
221	20 lat współpracy pomiędzy powiatami Jeleniogórskim i Aachen	Starostwo Powiatowe, Jelenia Góra	10 000
222	"Rola organizacji pozarządowych "non-profit" w dalszym partnerskim pogłębianiu integracji miast partnerskich" - wizyta partnerska	Klub Współpracy Międzynarodowej, Wałcz	5 000
223	Letnia Akademia Ekologiczna	Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Opolu, Opole	5 500
224	Spotkanie na granicy - Kopciuszek	Centrum Kulturalne w Przemyślu, Przemyśl	10 000
225	Udział przedstawicieli Kętrzyna w XVII Historycznym Świecie Hanzy w Wesel	Gmina Kętrzyn, Kętrzyn	5 000
226	Spotkanie polsko-niemieckie: Prawo do pracy. Prawo do współuczestnictwa. O prawie ludzi upośledzonych umysłowo do pracy jako możliwości integracji i partycypacji społecznej	Stowarzyszenie conduco, Dresden	10 500
227	Spotkanie polsko-niemieckie "Przyjaźń, współpraca. Ekologia"	Przedszkole nr 5, Hajnówka	5 000
228	Brücke zur Heimat - Brücke zu Europa	Stowarzyszenie "Kolberger Lande", Waal	8 400
229	Poznajmy się lepiej - spotkanie organizacji kobiecych i organizacji zrzeszającej gospodarstwa agroturystyczne w powiatach Pleszew i Ammerland	Starostwo Powiatowe w Pleszewie, Pleszew	5 000
230	Seminarium - transfer dobrych praktyk od partnera niemieckiego celem rozwoju polskiego sektora usług rolnych	Polski Związek Pracodawców-Uslugodawców Rolnych, Osielsko	40 000
231	Festiwal "Jesienna Scena Tańca"	Gryfiński Dom Kultury, Gryfino	10 000
232	Spotkanie młodzieży - sportowa wizyta pływaków WASPO Nordhorn w Malborku	Malborskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Malbork	10 000
233	Konferencja EuroFairPlay - prezentacja projektu	Stowarzyszenie Forum Kultur, Poznań	8 400
234	Zadbaj o wolontariusza - wizyta studyjna Centrów Wolontariatu w Hamburgu oraz Gliwicach	Miasto Gliwice, Gliwice	9 900
235	Polsko - niemieckie spotkanie Mikołajkowe 2010	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Golczewskiej, Golczewo	9 500

236	Spotkanie kół gospodyń wiejskich z Senden i Komorowa	Deutsch-Polnische Gesellschaft Senden e.V., Senden	21 000
237	Gminne Centrum współpracy polsko-niemieckiej 2011 - na tej ziemi szumią także młode drzewa	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Leśne Sioło", Zwierzyniec	18 800
238	Obchody jubileuszowe z okazji 15-lecia istnienia Polsko-Niemieckiego Centrum Młodzieży Europejskiej w Olsztynie	Stowarzyszenie Polsko-Niemieckie Centrum Młodzieży Europejskiej, Olsztyn	5 000
239	Konferencja polsko-niemiecka rozpoczynająca projekt "Polskie Centrum Pomocy Ofiarom Prześladowań Politycznych, Tortur, Wojen i Katastrof"	Fundacja Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna, Warszawa	9 200
240	VII Forum Samorządowe 2011 - II Międzynarodowe Forum Samorządowe 2011	Program FWP	50 000
Razem		240 projektów	3 303 475

PRIORYTET NIEOKREŚLONY –

LISTA WSPIERANYCH PROJEKTÓW

Fundacja wsparła 28 projektów w łącznej kwocie 619 483 zł

	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Przyznano w zł
01	Wydanie książki: Pielgrzymka Benedykta XVI śladami Jana Pawła II do Polski w 2006	Instytut Papieża Jana Pawła II, Warszawa	5 000
02	65 lat po Auschwitz - Międzynarodowe Spotkanie	Stowarzyszenie Maximilian-Kolbe-Werk, Freiburg	25 200
03	Przeszłość pozytywnie przewycięzać - dać znak pojednania. Dobre przykłady praktycznej pracy projektowej	Ewangelicka Wspólnota Naukowa FEST - Instytut Badań Interdyscyplinarnych, Heidelberg	31 500
04	Międzynarodowy Rajd Motorowy Bieszczady Tour 2010	Stowarzyszenie "Blue Knights Germany XXX - Law Enforcement Motorcycle Club", Ribnitz-Damgarten	63 945
05	20 lat sąsiedztwa polsko-niemieckiego. Próba bilansu - projekt książkowy	Niemiecki Instytut Polski, Darmstadt	42 000
06	Wydanie książki z serii "Na pograniczu", "Matki Solidarności"	Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość, Szczecin	15 000
07	Polsko-niemieckie spotkania seniorów	Stowarzyszenie "Wspólnota Lokalna" w Czaplunku, Czaplunek	2 800
08	"Berlin - Warszawa. tak blisko, tak daleko" - projekt młodzieżowy	XLIX Liceum Ogólnokształcące im. J. W. Goethego, Warszawa	6 000
09	Uroczyste otwarcie wyremontowanego zamku w Heringen z zaproszonymi gośćmi z miasta partnerskiego Odolanów	Interessegemeinschaft "Schloss Heringen 1327" e.V, Heringen/Helme	5 880
10	"Sprzeciw wobec faszyzmu". Polsko-niemieckie spotkania integracyjne	Gubiński Dom Kultury, Gubin	9 000
11	Polsko-niemiecka wymiana młodzieży "źródła naszej jedności"	Fundacja Drachma, Bielsko-Biała	40 000
12	"Sąsiedzi - Partnerzy - Przyjaciele" - polsko-niemiecki konkurs medialny	Saksoński Ośrodek Kształcenia Towarzystwa Niemieckiego, Leipzig	42 000
13	Polsko-niemieckie spotkanie młodzieży w parku w Morawie	Fundacja Św. Jadwigi w Morawie k/Strzegomia, Jarosłów	24 200
14	"Słupsk i jego korzenie" - wystawa	Urząd Miejski Słupsk, Słupsk	9 000
15	Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zagładzie Romów - 66 rocznica Likwidacji Obozu Romskiego "Zigeunerlager" w KL Auschwitz-Birkenau	Stowarzyszenie Romów w Polsce - Zarząd Główny, Oświęcim	10 000
16	Kalendarz adwentowy 2010	Program FWP	33 600
17	Przewodnik FWP	Program FWP	100 000
18	Konkurs fotograficzny "Polska Nieznana"	Program FWP	10 500
19	Kontynuacja nauki języka polskiego w przedszkolu i szkole podstawowej w Benz w Niemczech	Stowarzyszenie "Dzieci w Benz", Benz	10 458

20	Konferencja: Miasto utracone, miasto odzyskane...	Instytut Zachodni - Instytut Naukowo-Badawczy im. Z. Wojciechowskiego, Poznań	10 000
21	Symposium "Błogosławiony ks. Gerhard Hirschfelder"	Fundacja Odnowy Ziemi Noworudzkiej, Nowa Ruda	3 000
22	Strefa młodych - wizyta partnerska młodzieży niemieckiej w gminie Kijewo Królewskie	Gmina Kijewo Królewskie, Kijewo Królewskie	9 000
23	Tablica pamiątkowa i instalacja artystyczna dla upamiętnienia ucieczki obywateli NRD na jesieni 1989	Program FWP	55 000
24	Opinia prawna	Fundacja "Krzyżowa" dla Porozumienia Europejskiego, Grodziszczce	15 000
25	Rozwój modularnej koncepcji nawiązania stosunków handlowych między Turynią a Polską	Izba Przemysłowo-Handlowa Kraków, Kraków	4 000
26	Publikacja "Topografia winiarstwa Zielonej Góry"	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra	8 000
27	Śladami Żydowskiego Wrocławia	Program FWP	0
28	Wystawa fotograficzna " Polska Nieznana"	Program FWP	29 400
Razem		28 projektów	619 483

FOKUS –

LISTA WSPIERANYCH PROJEKTÓW

Fundacja wsparła 7 projektów w łącznej kwocie 242 480 zł

	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Przyznano w zł
01	"Grupa MoCarta - przyjazna Chopinowi" - koncert	Stowarzyszenie Krzewienia Języka, Kultury i Tradycji Polskiej przy Polskiej Misji Katolickiej w Schwäbisch Gmünd, Schwäbisch Gmünd	29 400
02	Barwy Chopina - projekt muzyczno-plastyczny w Niemczech	Fundacja Muzyczna Amadeus , Poznań	100 000
03	"Chopin - inspiracje" - projekt teatralno-muzyczny	Białostocki Teatr Lalek, Białystok	29 400
04	Publikacja pod tytułem: "20 lat polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Retrospekcje i perspektywy".	Oficyna Wydawnicza ATUT - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław	10 080
05	VIII Międzynarodowe Warsztaty Artystyczne "Miedwiańskie Impresje Chopinowi" w ramach Miedwiańskiego Lata 2010	Gmina Kobylanka, Kobylanka	5 000
06	Koncert młodych talentów - wymiana młodzieżowa	Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Integracji, Kultury i Nauki "Polonica", Berlin	33 600
07	Obszary priorytetowe polskiej Prezydencji w oczach partnerów w UE. Publikacja i konferencja.	Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa	35 000
	Razem	7 projektów	242 480

Małuszka europejska

Stypendia GFPS 39

Germanistyka dla niewidomych 40

Program stypendialny „20 lat pokojowych rewolucji” 40

Seminaria Forum Darczyńców i FWPN 42

„Stosunki polsko-niemieckie w kontekście europejskim” – cykl wykładów 43

„Polski klub dyskusyjny” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej
oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej 43

„Granica na Odrze i Nysie: od podziałów do integracji” – konferencja 44

Nauka, kształcenie

Stypendia GFPS

Fundacja od 16 lat niemal w całości finansuje program stypendialny Stowarzyszenia ds. Wymiany Studenckiej w Europie Środkowej i Wschodniej GFPS i GFPS-Polska.

Wybór uczestników jest dokonywany wspólnie przez gremium studenckie tej organizacji i przedstawicieli FWPN. Oferta obejmuje semestralne stypendia naukowe dla Polaków i Niemców oraz kursy językowe w Polsce dla Niemców. FWPN wspiera tę organizację m.in. z uwagi na jej specyfikę. W GFPS studenci pracują dla studentów na zasadzie wolontariatu, co powoduje, że koszty administracyjne obsługi programu są bardzo niskie i właściwie prawie całe dofinansowanie jest przeznaczane na stypendia.

W 2010 r. stypendia otrzymali:

Stypendyści niemieccy

Semestr letni 2010

Sebastian Borchers, Uniwersytet Ruhry w Bochum, pobyt na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim
Julia Dorn, Uniwersytet w Augsburgu, pobyt na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu
Magdalena Paluska, Uniwersytet Wilhelma w Monasterze, pobyt na Uniwersytecie w Gdańsku

Viola Raddatz, Uniwersytet w Kolonii, pobyt na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie
Katrin Reich, Uniwersytet Justusa Liebiega w Gießen, pobyt na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu
Ines Synnatzschke, Szkoła Wyższa Zittau/Görlitz, pobyt na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu
Rene Sternberg, Uniwersytet w Magdeburgu, pobyt na Uniwersytecie Łódzkim
Sandra Szczesniak, Uniwersytet Jana Gutenberga w Moguncji, pobyt na Uniwersytecie Warszawskim

Semestr zimowy 2010/2011

Tatjana Barbje, Uniwersytet Christiana Albrechta w Kilonii, pobyt na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie
Nicole Janus, Politechnika w Hamburgu, pobyt na Politechnice Krakowskiej
Franziska Koch, Uniwersytet w Magdeburgu, pobyt na Uniwersytecie Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie
Andreas Kruzel, Uniwersytet w Poczdamie, pobyt na Uniwersytecie Łódzkim
Alexander Mayer, Uniwersytet w Kolonii, pobyt w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie
Flavia Röhrs, Politechnika w Chemnitz, pobyt na Uniwersytecie Łódzkim
Barbara Standke, Uniwersytet w Regensburgu, pobyt na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu
Karolina Wisniewski, Brandenburska Wyższa Szkoła

Techniczna w Cottbus, pobyt na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach

Matthias Wurm, Akademia Sztuk Pięknych w Monachium, pobyt na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

Stypendyści polscy

Semestr letni 2010

Elżbieta Dudek, Uniwersytet Łódzki, pobyt na Uniwersytecie we Frankfurcie nad Menem

Marcin Franc, Politechnika Łódzka, pobyt w Fachhochschule w Brandenburg nad Hawelą

Agnieszka Fuerst, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, pobyt na Uniwersytecie Ludwika Maksymiliana w Monachium

Konstancja Laskowska, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, pobyt na Uniwersytecie w Poczdamie

Dorota Niewęglowska, Uniwersytet Warszawski, pobyt na Uniwersytecie w Bremie

Magdalena Rau, Uniwersytet Warszawski, pobyt na Uniwersytecie w Kolonii

Semestr zimowy 2010/2011

Małgorzata Beck, Uniwersytet Warszawski, pobyt na Uniwersytecie Ludwika Maksymiliana w Monachium

Mateusz Cina, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, pobyt na Uniwersytecie w Heidelbergu

Joanna Kesler, Uniwersytet Warszawski, pobyt na Uniwersytecie w Getyndze

Patrycja Kniejska, Uniwersytet Opolski, pobyt na Politechnice w Dortmundzie

Sylwia Trocińska, Uniwersytet Warszawski, pobyt na Uniwersytecie w Hamburgu

Katarzyna Wojnicka, Uniwersytet Łódzki, pobyt na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie

Tradycją stały się spotkania organizowane w Warszawie przez FWPN dla byłych i obecnych stypendystów GFPS. W 2010 r. odbyły się dwa spotkania, w maju i w grudniu, podczas których uczestnicy zapoznali się z działalnością Fundacji. FWPN zaoferowała również program kulturalny.

Koordinacja ze strony FWPN: Anna Cieszewska ●

Germanistyka dla niewidomych

FWPN prowadzi wspólnie z Instytutem Filologii Germańskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jedyny w Polsce program stypendialny dla niewidomych germanistów. Program powstał w 2004 r. z inicjatywy dyrektora Instytutu prof. dr Maximiliana Steblera. Obecnie dyrektorem Instytutu jest dr hab. Marzena Górecka, która kontynuuje program.

W 2010 r. ze stypendiów skorzystały następujące osoby: Kamil Kaczyński, Sylwia Smal i Ewelina Wasilewska. Ewelina Wasilewska ukończyła studia magisterskie w ramach programu stypendialnego FWPN. Ze względu na wybitne osiągnięcia otrzymała możliwość kontynuacji nauki na studiach III stopnia. Jako temat doktoratu wybrała: „E-learning jako innowacyjna metoda nauki języka niemieckiego przez osoby z dysfunkcją wzroku”. Zarząd FWPN w uznaniu osiągnięć Eweliny Wasilewskiej przyznał jej stypendium na studia doktoranckie, które będzie kontynuować również w 2011 r.

Koordinacja: Anna Cieszewska ●

Program stypendialny „20 lat pokojowych rewolucji”

Celem programu zainauguowanego w Niemczech w 2007 r., było podjęcie badań naukowych nad zagadnieniami dotyczącymi przyczyn, przebiegu i następstw pokojowych rewolucji w 1989 r. w Polsce, NRD i innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Szczególnie preferowane były przedsięwzięcia naukowe przedstawiające szersze tło wydarzeń, prace o charakterze porównawczym i interdyscyplinarnym. Inicjatorem oraz koordynatorem programu była Fundacja Badań nad Dyktaturą SED. W projekcie, oprócz FWPN, uczestniczyło 16 niemieckich fundacji i instytucji wspierających naukę.

FWPN ufundowała w 2008 r. stypendia dla dwóch wyróżniających się osiągnięciami naukowców z tytułem doktora. Stypendia otrzymali dr Robert Brier – na realizację programu badawczego „Ponadnarodowe źródła 1989 roku. Myśl polityczna polskiej opozycji demokratycznej w kontekście międzynarodowym” i dr Jens Boysen – na realizację programu naukowego „Rewolucyjne braterstwo broni – naród – społeczeństwo obywatelskie: poborowi obowiązkowej służby wojskowej w NRD i PRL wobec przejścia od »realnego socjalizmu« do nowego ustroju Europy pod znakiem OBWE”.

W 2010 r. obaj stypendyści otrzymali od dyrektora Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie propozycję podjęcia pracy na stanowiskach naukowych. Nasi stypendyści, w ramach obowiązków powierzonych im w Niemieckim Instytucie Historycznym, kontynuują badania rozpoczęte w trakcie stypendiów FWPN.

Poniżej publikujemy ocenę programu pióra dyrektora Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie prof. dr Eduarda Mühle:

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera działalność naukowców goszczących w Niemieckim Instytucie Historycznym w Warszawie

Długoterminowe stypendia FWPN w ramach programu „Dwadzieścia lat pokojowych rewolucji”, przeznaczonego dla naukowców z tytułem doktora, przyznano Jensowi Boysenowi oraz Robertowi Brirowi. Inspiracją powstania programu była 20 rocznica upadku komunistycznego reżimu w Europie. Projekty badawcze obu naukowców skupiają się na różnych aspektach historii oraz konsekwencjach ówczesnych pokojowych rewolucji w PRL oraz NRD. Robert Brier zajmuje się w swojej pracy międzynarodowymi powiązaniem polskiej opozycji. Punktem wyjścia badań jest pytanie, jaki wpływ miały wydarzenia związane z „Solidarnością” na systemy wartości i ideologie poza granicami kraju. Szczególna uwaga poświęcona jest roli, jaką odegrali polscy emigranci polityczni we Francji, Niemczech i Stanach Zjednoczo-

nych. W celu realizacji tego projektu autor przejrzał w 2010 r. bogatą kolekcję polskich, francuskich, niemieckich oraz amerykańskich dokumentów archiwalnych. Pierwsze rezultaty badań zawarł w artykule opublikowanym w dodatku specjalnym do czasopisma „East European Politics and Societies”, który redagował wspólnie z Paulem Blokkerem z Uniwersytetu w Trydencie. Praca nad projektem zaowocowała też wykładami wygłoszonymi na międzynarodowych konferencjach we Wrocławiu i Los Angeles. Stypendysta zorganizował również we wrześniu 2010 r. konferencję pt. „Opposition transnational” w Niemieckim Instytucie Historycznym w Warszawie, którą uświetniły przemówienia m.in. Padraica Kennedy’ego, Martina Sabrowa, Aleksandra Smolara i Adama Michnika. Przedmiotem pracy Jensa Boysena, rozpoczętej w grudniu 2009 r., jest studium porównawcze roli Wojska Polskiego w okresie PRL i niemieckiej Nationale Volksarmee w czasach kryzysu, który w 1989 r. doprowadził do upadku komunizmu, a w 1991 r. do rozwiązania Układu Warszawskiego. Oprócz charakteru i roli samych organizacji autor omawia też prawne oraz ideologiczne podstawy instytucji wojskowych w obydwu krajach i rozwój powiązań cywilno-wojskowych między nimi. Boysen nie tylko prowadził badania w archiwach i bibliotekach w Polsce i w Niemczech, ale także wziął udział w 51. Międzynarodowej Konferencji Historii Wojskowej zorganizowanej przez Instytut Historii Wojskowej w Poczdamie i nawiązał kontakty z wieloma uznanymi placówkami badawczymi. Obecnie jest w trakcie przygotowywania dwóch esejów – pierwszych rezultatów swojej pracy. Obaj stypendyści włączyli się aktywnie w działalność odpowiednich zakresów badawczych Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie i swoją pracą naukową konstruktywnie i skutecznie przyczynili się do pełniejszego ich ukształtowania. W trakcie trwania stypendium obaj panowie zatrudnieni zostali na czas określony na stanowiskach pracowników naukowych Instytutu. Oba stypendia przyznane przez FWPN można więc postrzegać jako przykład udanej współpracy naukowej, korzystnej zarówno dla stypendystów, jak i dla naszego Instytutu.

Prof. dr Eduard Mühle

Koordinacja programu ze strony FWPN: dr Grażyna Babul ●

Seminaria Forum Darczyńców i FWPN

FWPN kontynuuje współpracę z Forum Darczyńców, zapoczątkowaną w 2008 r. cyklem seminariów „Rola i modele fundacji w Polsce i w Europie”. W 2010 r. zostały przeprowadzone dwa wspólne seminaria, które podejmowały tematy mające na celu upowszechnianie dobrych praktyk w ramach trzeciego sektora.

W czerwcu 2010 r. odbyło się seminarium „Fundacje korporacyjne – sojusznik czy konkurent organizacji pozarządowych”, które przedstawiało modele funkcjonowania fundacji korporacyjnych w Czechach i w Niemczech. W dyskusji przeanalizowano cechy wspólne i różnice pomiędzy fundacjami tworzonymi przez firmy, działającymi u naszych sąsiadów, a tymi powstałymi w Polsce. Zastanawiano się nad tym, czy fundacja korporacyjna to konkurent, partner czy darczyńca NGO. Czy fundacje firm powinny mieć te same prawa, przywileje i obowiązki co niezależne fundacje prywatne? Czy fundacje firm powinny sięgać po środki publiczne, w tym odpis 1% podatku? Czego mogą nauczyć się od siebie fundacje firm i inne organizacje pozarządowe? Niemieckie modele funkcjonowania fundacji korporacyjnych przedstawił prof. dr. Hans Fleisch, sekretarz generalny Federalnego Związku Fundacji Niemieckich.

Drugie wspólne seminarium zatytułowane „Kapitał żelazny jako źródło finansowania działalności organizacji pozarządowych” odbyło się w październiku 2010 r. Swoimi doświadczeniami podzielili się przedstawiciele polskich organizacji posiadających nienaruszalne kapitały. Zaprezentowane zostały różne modele kapitałów żelaznych, które stale pomnażane stają się jednym ze źródeł finansowania działalności organizacji. O tworzeniu kapitałów żelaznych opowiedzieli eksperci z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Czech i Rosji. Markus Hipp, dyrektor wykonawczy w Fundacji BMW im. Herberta Quandta zaprezentował sytuację fundacji niemieckich i rolę, jaką odegrała niedawna reforma podatkowa w tym sektorze.

Koordynacja: Iwona Fus ●

Seminarium w czerwcu 2010 r. Magdalena Pękacka z Forum Darczyńców (pierwsza z lewej) podczas wygłaszania referatu „Fundacje korporacyjne w świetle badań i analiz”

Forum Darczyńców w Polsce zrzesza organizacje, instytucje i firmy, które przyznają dotacje na różnorodne inicjatywy obywatelskie realizowane dla dobra publicznego. Organizacje te działają w takich obszarach jak: nauka i edukacja, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, dziedzictwo kulturowe i sztuka, ochrona środowiska, zwalczanie bezrobocia, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, rozwój terenów wiejskich i przedsiębiorczości, przestrzeganie praw człowieka, współpraca międzynarodowa. Forum powstało w 2002 r., by doskonalić umiejętności grantodawców i upowszechniać dobre praktyki w przyznawaniu dotacji. Przez swoje działania stara się także tworzyć przyjazne i przejrzyste warunki dla rozwoju działalności grantodawczej oraz budować społeczną wiarygodność organizacji, firm i instytucji, które się taką działalnością zajmują. FWPN jest członkiem Forum Darczyńców od 2006 r.

„Stosunki polsko-niemieckie w kontekście europejskim” – cykl wykładów

Pamiątkowa fotografia w Fundacji Schwarzkopf Junges Europa. Od lewej: Philipp Scharff, dyrektor zarządzający Fundacji Schwarzkopf, dr Albrecht Lempp, dyrektor, członek Zarządu FWPN, prof. Leszek Balcerowicz, dr Kai Olaf Lang, Karoline Gil z biura FWPN w Berlinie

Profesor Leszek Balcerowicz podczas wykładu

Fundacja Schwarzkopf Junges Europa istnieje od 1971 r. Stawia sobie za cel wychowanie młodych ludzi na świadomych politycznie i odpowiedzialnych obywateli Europy m.in. poprzez dialog między młodzieżą a osobistościami europejskiego życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego. W 2010 r. FWPN wspólnie z Fundacją Schwarzkopf Junges Europa zainaugurowała w Berlinie cykl wykładów pod powyższym tytułem. Ideą cyklu jest przyciągnięcie młodych ludzi do tematyki polsko-niemieckiej. Do wykładów i dyskusji są zapraszani prominentni przedstawiciele

polskiej polityki i gospodarki. Wykłady są adresowane do młodzieży do lat 28 – uczniów z Berlina i Brandenburgii, studentów, członków Europejskiego Parlamentu Młodzieży. Projekt został rozpoczęty 12 listopada 2010 r. wykładem pt. „Unia Europejska i wzrost gospodarczy” wygłoszonym przez prof. dr hab. Leszka Balcerowicza, byłego ministra finansów, a w latach 2001–2007 prezesa Narodowego Banku Polskiego. Ponad stu młodych ludzi wzięło aktywny udział w dyskusji o aktualnej sytuacji gospodarczej w Polsce i w Niemczech w obliczu kryzysu ekonomicznego. Spotkanie prowadził dr Kai-Olaf Lang z Fundacji Nauka i Polityka (Stiftung Wissenschaft und Politik). Na 2011 r. zaplanowano kolejne wykłady z udziałem ministra ds. europejskich Mikołaja Dowgiewicza i posłanki do Parlamentu Europejskiego prof. Danuty Hübner.

Koordynacja: Karoline Gil, Izabella Sulik ●

„Polski klub dyskusyjny” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Niemieckie Towarzystwo Polityki Zagranicznej (Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik DGAP) to działający od 1955 r. think-tank skupiający niemieckich ekspertów w dziedzinie stosunków międzynarodowych. W gremiach tej organizacji zasiadają również politycy, którzy przyczynili się do normalizacji stosunków polsko-niemieckich, jak były prezydent Niemiec Richard von Weizsäcker, były minister spraw zagranicznych Hans-Dietrich Genscher, była przewodnicząca Bundestagu prof. Rita Süßmuth czy Horst Teltschik – negocjator traktatów polsko-niemieckich. To w tym kręgu narodziła się idea „Polskiego klubu dyskusyjnego”. To cykl spotkań na temat Polski i stosunków polsko-niemieckich organizowany w Berlinie przez Niemieckie Towarzystwo Polityki Zagranicznej i FWPN. Cykl ma już wieloletnią tradycję, oferuje osobom z kręgów niemieckiej polityki, nauki i gospodarki

Dyskusja o stosunkach polsko-niemieckich po wyborach do Bundestagu. Od lewej: Cornelia Pieper i Markus Meckel

Spotkanie na temat polskiej polityki zagranicznej po wyborach prezydenckich. Na pierwszym planie prof. Adam Daniel Rotfeld

Spotkanie poświęcone sytuacji gospodarczej Polski po globalnym kryzysie finansowym. Od lewej: prof. Leszek Balcerowicz i Markus Meckel

dyskusje na ważne i aktualne tematy dotyczące Polski i stosunków polsko-niemieckich z udziałem wybitnych ekspertów. Pod kierunkiem współprzewodniczącego Rady FWPN Markusa Meckela w 2010 r. odbyły się w siedzibie DGAP trzy spotkania dyskusyjne. W marcu o stosunkach polsko-niemieckich po wyborach do Bundestagu dyskutowały Cornelia Pieper, wiceminister spraw zagranicznych i pełnomocnik ds. współpracy z Polską, oraz Agnieszka Walter-Drop

z Ambasady Polskiej w Berlinie. W rozmowie koncentrowały się szczególnie na współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego oraz instytucjonalizacji stosunków między obydwoma krajami na rozmaitych poziomach. Drugie spotkanie odbyło się w czerwcu z udziałem profesora Adama Daniela Rotfelda, byłego ministra spraw zagranicznych, obecnie wiceprzewodniczącego Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych. Mówiono o polskiej polityce zagranicznej po wyborach prezydenckich. W centrum uwagi znajdowały się stosunki polsko-rosyjskie oraz rosyjska koncepcja nowej architektury bezpieczeństwa.

W listopadzie były minister finansów, a obecnie przewodniczący rady Forum Obywatelskiego Rozwoju, profesor Leszek Balcerowicz, wypowiedział się na temat „Polska po globalnym kryzysie finansowym i gospodarczym”. Polska jako jedyny członek UE i OECD uniknęła w 2009 r. recesji. Mówca analizował rozwój polskiej gospodarki i wyzwania, z jakimi kraj będzie musiał się zmierzyć.

Koordinacja: Karoline Gil ●

„Granica na Odrze i Nysie: od podziałów do integracji” – konferencja

Hans-Dietrich Genscher i Władysław Bartoszewski

W dniach 2–4 listopada 2010 r. odbyła się na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą i w Słubicach polsko-niemiecka konferencja z okazji 20 rocznicy podpisania polsko-niemieckiego traktatu granicznego, 40 rocznicy układu PRL–RFN i 60 rocznicy układu zgorzeleckiego PRL–NRD.

Ministrowie spraw zagranicznych: dr Guido Westerwelle (drugi z lewej) i Radosław Sikorski (trzeci z lewej) w drodze na konferencję

Dr Guido Westerwelle, minister spraw zagranicznych Niemiec, podczas przemówienia na Uniwersytecie Europejskim Viadrina

W konferencji wzięli udział politycy, naukowcy i świadkowie omawianych wydarzeń. Współorganizatorami konferencji były Uniwersytet Europejski Viadrina i FWPN. Projekt był finansowany ze środków polskiego i niemieckiego MSZ i FWPN. Uroczyste otwarcie konferencji zaszczylicili swoją obecnością byli ministrowie spraw zagranicznych: dr Hans-Dietrich Genscher i prof. Władysław Bartoszewski. Po powitaniu przez dr Albrechta Lemppa, dyrektora, członka zarządu FWPN, dr Gunter Pleuger, prezydent Uniwersytetu Europejskiego Viadrina poprowadził dyskusję. Władysław Bartoszewski i Hans-Dietrich Genscher opowiadali o swoim wieloletnim osobistym zaangażowaniu na rzecz normalizacji stosunków polsko-niemieckich. Obaj przypomnieli znaczące wydarzenia, które ostatecznie doprowadziły do obalenia muru i tym samym do zakończenia podziału Europy: akt końcowy konferencji KBWE w Helsinkach w 1975 r., wybór kardynała Karola Wojtyły w 1978 r. na papieża oraz utworzenie ruchu „Solidarność” w 1980 r. Następnego dnia debatowano nad historią i przyszłością stosunków polsko niemieckich od 1989 r. po XXI wiek. Z relacji świadków wydarzeń, w tym byłego ministra spraw zagranicznych NRD Markusa Meckela i głównego negocjatora traktatów polsko-niemieckich prof. Jerzego Sułka, wynikało wyraźnie, że rokowania w sprawie układu granicznego napotykały na wiele trudności. Na zakończenie dyskusji tego dnia ministrowie spraw zagranicznych, Polski – Radosław Sikorski i Niemiec – dr Guido Westerwelle mówili o jakości obecnych stosunków polsko-niemieckich i o wspólnej europejskiej

Prezydent Uniwersytetu Europejskiego Viadrina dr Gunter Pleuger prowadzi dyskusję z dr Hansem-Dietrichem Genscherem i prof. Władysławem Bartoszewskim

odpowiedzialności. Wcześniej obaj ministrowie spotkali się w Collegium Polonicum w Słubicach i razem przeszli przez most graniczny na Odrze do Frankfurtu do Auditorium Maximum Uniwersytetu Viadrina.

Koordinacja ze strony FWPN: Karoline Gil ●

FWPN wsparła w 2010 roku 201 projektów naukowych i edukacyjnych w łącznej kwocie 4 921 511 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2010 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa 47

Polsko-Niemiecka Akademia Samorządu Terytorialnego 48

I Międzynarodowe Forum Samorządowe w Szczecinie 49

Współpraca Instytutu na Najlepiej

Współpraca instytucjonalna

Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa

W 2010 r. FWPN w porozumieniu z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej po raz trzeci przyznała Polsko-Niemiecką Nagrodę Samorządową. Nagroda w dziedzinie współpracy samorządowej ma służyć wzmocnieniu partnerstwa samorządów z Polski i Niemiec. W konkursie uczestniczyły projekty zgłoszone do FWPN i pozytywnie ocenione przez Zarząd Fundacji, których termin realizacji przypadał w okresie od 1 sierpnia 2009 r. do 1 sierpnia 2010 r. Dwie równorzędne nagrody po 20 000 zł zostały przyznane czterem samorządom – dwóm z Polski i dwóm z Niemiec – za najciekawsze, wychodzące poza rutynowe spotkania integracyjne, wspólnie zrealizowane projekty:

– „Zintegrowana rewitalizacja – Wizyta studyjna lokalnej grupy wsparcia w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych do Berlina”, projekt zrealizowany przez Biuro

Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia i Administrację Senatu Berlina ds. Gospodarki, Technologii i Kobiet

oraz

– „Konferencja turystyczna szansą znalezienia skutecznych rozwiązań promujących turystykę powiatów nowotomyskiego i Potsdam-Mittelmark”, projekt zrealizowany przez Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu i powiat Potsdam-Mittelmark.

Koordynacja: dr Grażyna Babul ●

Polsko-Niemiecka Akademia Samorządu Terytorialnego

Obrazy w auli filii Politechniki Wrocławskiej w Jeleniej Górze – pałac Schaffgotschów

W dniach od 28 września do 1 października 2010 r. w Jeleniej Górze odbyła się druga edycja Polsko-Niemieckiej Akademii Samorządu Terytorialnego, organizowanej wspólnie przez FWPN i Centrum Samorządu Lokalnego Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Jeleniej Górze.

Projekt skierowany był do pracowników jednostek samorządu terytorialnego z całej Polski i Niemiec, zajmujących się współpracą zagraniczną oraz ochroną środowiska.

Akademia została objęta patronatem euroregionów: Neisse-Nisa-Nysa, Sprewa-Nysa-Bóbr, Pro Europa Viadrina oraz Pomerania. Patronat naukowy zadeklarowały: Uniwersytet Ekonomiczny z Wrocławia oraz Europejski Uniwersytet Viadrina z Frankfurtu nad Odrą.

Program Akademii obejmował dwa bloki tematyczne: współpracę gospodarczą i ochronę środowiska.

Wykład wprowadzający na temat roli samorządów terytorialnych w procesie integracji europejskiej wygłosił dr Kazimierz Jóskowiak z Katedry Stosunków Międzynarodowych Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa w Warszawie.

Kolejny dzień Akademii poświęcony był współpracy gospodarczej na pograniczu polsko-niemieckim. Swoimi doświadczeniami ze współpracy transgranicznej na przestrzeni ostatnich lat podzielił się z uczestnikami Akademii dyrektor Euroregionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Jeleniej Górze Kazimierz Wilk oraz prezes Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Jeleniej Górze Grzegorz Rychter. Doktor Gerard Kirkamm z Wirtschaftsförderung Sachsen GmbH zrelacjonował współpracę partnerów z Czech, Polski i Niemiec.

Formy współpracy gospodarczej polskich i niemieckich regionów na poziomie województw i landów omówili przedstawiciele województw: lubuskiego, dolnośląskiego, małopolskiego i zachodniopomorskiego.

Ciekawą prezentację o współpracy trójstronnej przedstawił burmistrz Bogatyni. Opowiedział m.in.

o pomocy partnerów z Czech i Niemiec dla Bogatyni w trakcie ostatniej powodzi w sierpniu 2010 r. Współpraca trójstronna Bogatyni, Hradka nad Nysą i Zittau w ramach Małego Trójkąta została zapoczątkowana w 1989 r. W 2001 r. opracowano wspólnie Regionalną Koncepcję Działania i Rozwoju „Mały Trójkąt Zittau – Bogatynia – Hrádek nad Nysą” w ramach projektu INTERREG-II-C i podpisano deklarację o utworzeniu Związku Miast. Mały Trójkąt jest fuzją trzech miast, które chcą wspólnie rozwiązywać problemy związane z przygraniczną lokalizacją. Kolejni referenci przedstawili współpracę uczelni polskich i niemieckich. Ingo Schuster z Biura Rektora Uniwersytetu Viadrina scharakteryzował współpracę swojej uczelni z polskimi ośrodkami naukowymi. Przedstawiciele Uniwersytetu z Cottbus przedstawili współpracę uczelni oraz euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w dziedzinie ochrony środowiska. Następnymi dwoma dniami Akademii poświęcono projektom ekologicznym.

W ramach tego bloku uczestnicy Akademii wzięli udział w podróży studyjnej do Leśnego Banku Genów w Kostrzycy oraz Stacji Edukacji Ekologicznej w Świeradowie-Zdroju. Wcześniej wysłuchali wykładu na temat możliwości finansowania inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii.

Leśny Bank Genów Kostrzyca jest jednostką organizacyjną Lasów Państwowych, która od 1996 r. rozpoczęła gromadzenie oraz długotrwałe przechowywanie

zasobów genowych drzew i krzewów leśnych. Zajął się także monitoringiem jakości materiału rozmnożeniowego w postaci nasion z najcenniejszych obiektów nasiennych Lasów Państwowych oraz ważnych dla ochrony przyrody, pochodzących z parków narodowych, rezerwatów, pomników przyrody. Myśl zastąpienia „Czarnego trójkąta Europy” „Zielonym trójkątem Europy” była inspiracją powstania tej placówki. Została ona usytuowana u podnóża Karkonoszy, pasma górskiego Sudetów Zachodnich, które obok Gór Izerskich, zostało najbardziej dotknięte klęską ekologiczną z przełomu lat 70. i 80. XX wieku.

Natomiast Stacja Edukacji Ekologicznej w Świeradowie-Zdroju należy do Fundacji Wolne Inicjatywy Edukacyjne. Fundacja od kilkunastu lat zaprasza młodych ludzi z Polski, Niemiec, Czech i Holandii. Co roku organizuje dla nich warsztaty ekologiczne. W samej stacji jest możliwość noclegu dla 15-osobowej grupy młodzieży. Założycielem i liderem Fundacji jest prof. Ryszard Łukasiewicz – profesor nauk humanistycznych, kierownik Katedry Pedagogiki Szkolnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Ostatniego dnia Akademii samorządowcy z pasa przygranicznego po stronie polskiej i niemieckiej podzielili się swoimi doświadczeniami z realizacji wspólnych przedsięwzięć ekologicznych. Została omówiona współpraca gmin Sulików–Platerówka–Zgorzelec w ramach projektu Czysta Nysa oraz działalność informacyjna i wymiana doświadczeń w zakresie wykorzystania potencjału energii odnawialnej po obu stronach granicy w regionie Görlitz-Zgorzelec, a także praktyczne działania na rzecz ochrony środowiska na obszarach wiejskich pogranicza dolnośląsko-saksońskiego.

Kończący Akademię wykład na temat potencjału gospodarczego transgranicznych obszarów chronionych wygłosiła dr Anetta Zielińska z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Koordynacja: dr Grażyna Babul ●

I Międzynarodowe Forum Samorządowe w Szczecinie

W dniach 8–9 kwietnia 2010 r. w Szczecinie odbyło się I Międzynarodowe Forum Samorządowe.

W spotkaniu, poza polskimi samorządowcami, wzięli udział także przedstawiciele samorządów z Niemiec, Ukrainy i Białorusi. W sumie w obradach uczestniczyło około 270 osób.

Obrady Forum otworzył prof. Adam Szewczuk, kierownik Katedry Finansów Publicznych na Uniwersytecie Szczecińskim, pomysłodawca i współorganizator kolejnych spotkań samorządowców. Marszałek województwa zachodniopomorskiego Władysław Husejko w przemówieniu inauguracyjnym docenił wkład ludzi nauki w samorządową debatę. Podkreślił, że ich zasługą jest kreowanie oryginalnych koncepcji systemowych, poszukiwanie i konstruowanie skutecznych metod i narzędzi wspomagających efektywne zarządzanie samorządami.

W imieniu władz Szczecina uczestników Forum powitał prezydent miasta Piotr Krzystek. W swoim wystąpieniu podkreślił, że dzięki Forum relacje miasta i województwa zachodniopomorskiego z partnerami z Niemiec i Ukrainy nabiorą nowego wymiaru.

W części inauguracyjnej Forum wystąpili także: konsul generalny Republiki Federalnej Niemiec Joachim Bleicker oraz konsul generalny Ukrainy Oleksandr Medownikow. W opinii konsula Bleickera miasta i regiony mogą wnieść ogromny wkład we wzajemne kontakty, a tereny przygraniczne nie muszą być rubieżami świata. Natomiast konsul Medownikow zaznaczył, że Forum Samorządowe udowodniło, że jest miejscem rzeczywistej wymiany doświadczeń oraz zapewnił, że ukraiński rząd przykłada wielką wagę do współpracy polsko-ukraińskiej.

Wystąpienia inauguracyjne zakończył wykład prof. Danuty Hübner – przewodniczącej Komisji Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego, zatytułowany „Dlaczego Europa potrzebuje

wielopoziomowego zarządzania dla zmierzenia się z wyzwaniami?”. Uczestnicy Forum dyskutowali w panelach tematycznych. Pierwszego dnia dyskusja dotyczyła trzech zagadnień. Mówiono o roli samorządów w realizacji Partnerstwa Wschodniego, współpracy międzynarodowej samorządów terytorialnych i znaczeniu mediów w rozwoju regionalnym.

Pierwszy panel, który prowadził senator Janusz Sepioł, zastępca przewodniczącego senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, poświęcony był roli samorządów w realizacji Partnerstwa Wschodniego. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele samorządów z Polski, Niemiec i Ukrainy.

Debata „Rola mediów w rozwoju regionalnym”

Wykład prof. Danuty Hübner

Interesującą debatę zatytułowaną „Rola mediów w rozwoju regionalnym” poprowadzili Michael Seidel, redaktor naczelny niemieckiego dziennika „Nordkurier” i Artur D. Liskowacki, redaktor naczelny „Kuriera Szczecińskiego”. Uczestniczyli w niej także Volodymyr Pavliv, przewodniczący Polsko-Ukraińskiego Klubu Dziennikarzy oraz Leszek Ozimek – redaktor naczelny „Gazety Goleniowskiej” i Janusz Król – redaktor naczelny pisma „Wspólnota”. Pierwszy z nich zapytany o etyczne podstawy funkcjonowania mediów w takich krajach jak Polska czy Ukraina odpowiedział, że określone ramy teoretyczne nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w praktyce, bowiem bywa tak, że „surowość zasad jest kompensowana nieobowiązkowością kontroli ich przestrzegania”. Opowiedział też o utworzonej we Lwowie szkole kształcącej młodych dziennikarzy w nowych warunkach społecznych i ekonomicznych.

9 kwietnia Forum Samorządowe kontynuowało obrady w Zamku Książąt Pomorskich. Dużym zainteresowaniem cieszył się panel dyskusyjny zatytułowany „Euroregiony wobec nowych wyzwań europejskich i potrzeb regionów przygranicznych Polski, Niemiec i Ukrainy”. Wśród panelistów znaleźli się m.in. prezydent Szczecina i zarazem prezydent euroregionu Pomerania Piotr Krzystek; prezes Konwentu Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr Czesław Fiedorowicz i Halyna Lytvyn, dyrektor wykonawczy Stowarzyszenia Samorządów „Euroregion Karpaty-Ukraina”, działającego na przygranicznych terenach Polski, Słowacji, Rumunii, Węgier i Ukrainy. Tak duży obszar przenikania się różnych interesów, to – jak powiedziała Lytvyn – bardzo trudne pole do porozumienia, niemniej istnieją szanse, by na podstawie doświadczeń innych regionów, także na tym terenie rozwiązywać problemy i zaspokajać najistotniejsze potrzeby społeczne. Ciekawym głosem w tej dyskusji było wystąpienie Pawła Bartnika, byłego prezydenta euroregionu Pomerania, który przedstawił swój pogląd na temat aktualnych potrzeb i problemów polsko-niemieckiego pogranicza. Oceniał pozytywnie współpracę pomiędzy samorządowcami z Meklemburgii i Szczecina, nadmieniając, że burmistrzowie przygranicznych miasteczek niemiec-

kich bardzo aktywnie odpowiadają na wszelkie zaproszenia do rozmów, co nie było tak oczywiste jeszcze kilkanaście lat temu.

Koordinacja: dr Grażyna Babul ●

FWPN wsparła w 2010 roku 240 projektów dotyczących spotkań i współpracy instytucjonalnej w łącznej kwocie 3 303 475 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2010 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwbn.org.pl

Literatura Kultura

Stypendia twórcze dla autorów, tłumaczy i krytyków w Willi Decjusza
w Krakowie 53

„Kroki/Schritte” – niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce 59

Polskie Lato z Literaturą w Szlezwiku-Holsztynie 61

Festiwal muzyczny w Szlezwiku-Holsztynie 2010 62

Wystawa „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego
w Warszawie w XIX i XX wieku” 62

Literatura i Kultura

Stypendia twórcze dla autorów, tłumaczy i krytyków w Willi Decjusza w Krakowie

Od 2004 r. FWPN wspólnie ze Stowarzyszeniem Willa Decjusza w Krakowie oferuje stypendia dla autorów, tłumaczy i krytyków. Projekt „Stypendia Twórcze 2010” realizowany był w połączeniu z nowym dwuletnim programem stypendialnym Stowarzyszenia Willa Decjusza „Dagny – program stypendiów i wydarzeń literackich”, który zastąpił zakończone w 2009 r. stypendia „Homines Urbani”. Najważniejszą zmianą wprowadzoną do sprawdzonej już formuły krakowskich stypendiów było otwarcie programu dla pisarzy z Norwegii. Dzięki kooperacji z FWPN polsko-norweski program „Dagny” rozszerzony został o udział niemieckich autorów i tłumaczy literatury z języka niemieckiego na język polski i z języka polskiego na język niemiecki. Wprowadzone zmiany pociągnęły za sobą powiększenie obszaru prezentacji twórczości

stypendystów (jedno ze spotkań zorganizowano w ramach Międzynarodowego Festiwalu Literatury i Wolności Słowa „Kapittel” w Stavanger w Norwegii). Partnerem ze strony norweskiej jest Centrum Kultury Solvberget w Stavanger. Nazwa nowego programu to przypomnienie norweskiej pisarki Dagny Juel-Przybyszewskiej, muzy europejskiego modernizmu, silnie związanej z Krakowem i Berlinem. Jej liczne podróże po kontynencie oraz inspirujący wpływ na artystów tak wielu narodowości są symbolem wzajemnej fascynacji między literaturami różnych części Europy.

Program stypendiów rezydenckich w Willi Decjusza obejmował w 2010 r. dwie edycje trzymiesięcznych pobytów (od maja do lipca i od września do listopada). W ramach obu edycji przyznano 16 stypendiów dla autorów i tłumaczy pochodzących z czterech krajów uczestniczących w programie (z Polski, Norwegii, Niemiec i Ukrainy). Pisarze i tłumacze pracowali indywidualnie nad własnymi tekstami oraz wspólnie nad scenariuszami wieczorów autorskich organizowanych w Krakowie, Berlinie, we Lwowie i w Stavanger. Siedem osób (czworo pisarzy i trzy tłumaczki) z podanej liczby 16 stypendystów uczestniczyło w programie dzięki wsparciu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Należeli do nich autorzy: Birgit Bauer, Anne Köhler, Benjamin Lauterbach i Tom Schulz oraz tłumaczki: Agnieszka Gadzała, Sabine Leitner i Alicja Rosenau. Pozostali uczestnicy to: Hubert Klimko-Dobrzaniecki, Bohdan Sławiński, Katarzyna Sowula, Juliusz Strachota z Polski; Eivind Hofstad Evjemo, Lisa Lie, Knut Olav Homlong, Tor Eystein Overas z Norwegii oraz Bohdana Matijas z Ukrainy.

Tradycyjnie już pobytom rezydenckim w Willi Decjusza towarzyszą wydarzenia literackie, których ramy określają organizatorzy, ale koncepcja i scenariusze powstają każdorazowo we współpracy z aktualnymi stypendystami. Inauguracją wspólnego programu literackiego w 2010 r. była konferencja prasowa z udziałem stypendystów, zorganizowana 10 maja pod nazwą „Czytanie na śniadanie” w kuchni Domu Łaskiego, która przez kilkanaście lat trwania programu stypendiów literackich w Willi Decjusza zasłynęła jako przestrzeń międzynarodowej wymiany literackiej – miejsce wielogodzinnych dyskusji artystycznych.

Gospodarzami spotkania byli: Juliusz Strachota, Hubert Klimko-Dobrzaniecki (Polska), Anne Köhler, Birgit Bauer, Alicja Rosenau (Niemcy), Bohdana Matijas (Ukraina), Tor Eystein Øverås i Lisa C. B. Lie (Norwegia). Oprócz przedstawicieli mediów, m.in. z „Gazety Wyborczej”, Radia Kraków, „Dziennika Polskiego” i miesięcznika „Znak”, w spotkaniu wzięli także udział attaché kulturalny Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie Jan Phillip Sommer oraz konsul generalny Ukrainy w Krakowie Michajło Brodowycz. Po przedstawieniu założeń programu, jego aktualnych uczestników oraz planów na rok 2010 pisarze czytali fragmenty swoich książek, a goście próbowali czytać na głos różne wersje językowe wiersza „Lokomotywa” Juliana Tuwima.

W ramach pierwszej edycji programu trwającej od maja do lipca 2010 r. odbyły się ponadto dwie wspólne prezentacje literackie: 15 maja „Przybyszewszczyzna” w Berlinie w „Klubie Polskich Nieudaczników”, a 24 czerwca „Dagny Open Mike” w Krakowie w Klubie „Lokator”. W obu spotkaniach wzięli udział: Juliusz Strachota i Hubert Klimko-Dobrzaniecki (Polska), Anne Köhler i Birgit Bauer (Niemcy), Bohdana Matijas (Ukraina), Tor Eystein Øverås i Lisa C. B. Lie (Norwegia). Spotkanie w Krakowie poprowadził krytyk literatury i dziennikarz Marcin Wilk, a w Berlinie tłumacz literatury Andreas Volk.

Po miesięcznej przerwie wakacyjnej, od początku września realizowana była druga edycja programu, która trwała do końca listopada. Dzięki finansowaniu FWPN uczestniczyli w niej: Tom Schulz oraz Agnieszka Gadzała i Sabine Leitner, a także: Bohdan Sławiński i Katarzyna Sowula, Eivind Hofstad Evjemo i Knut Olav Homlong oraz Aleksander Uszkałow. We wrześniu stypendyści odbyli podróż na Ukrainę do Lwowa na targi książki połączone z Międzynarodowym Festiwalem Literackim oraz do Norwegii do Stavanger na festiwal Kapittel 2010. We Lwowie uczestnicy programu prezentowali się publiczności festiwalowej w dniach 18 i 19 września w Galerii „Korally” oraz w Teatrze Woskriesienie, a w Stavanger 23 września w siedzibie norweskiego partnera projektu Solvberget, Stavanger Cultural Centre. Po powrocie stypendyści pracowali nad swoimi projektami oraz przygotowywali się do wspólnej

prezentacji w Krakowie, która odbyła się 25 października w Klubie „Lokator” i podobnie jak prezentacja organizowana w ramach pierwszej edycji, miała formę „otwartego mikrofonu” przekazywanego sobie przez kolejnych czytających pisarzy. Tym razem spotkanie prowadzili: pisarka i autorka alternatywnych projektów filmowych Joanna Pawluśkiewicz (stypendystka „Homines Urbani” z 2009 r.) oraz Marcin Wilk.

Do organizowania wspólnych wieczorów autorskich oraz do przygotowania prezentacji tekstów stypendystów w kolejnych odsłonach magazynu literackiego „Radar” (online oraz w jego wersjach drukowanych) włączali się również inni stypendyści, tłumacze literatury. Alicja Rosenau tłumaczyła teksty Birgit Bauer i konsultowała tłumaczenia tekstów autorów norweskich. Agnieszka Gadzała przygotowała przekłady wierszy Toma Schulza, które ukazały się w wydawanym przez Stowarzyszenie Willa Decjusza polsko-niemiecko-ukraińskim magazynie literackim „Radar” nr 2 z listopada 2010 r. (wydanie tego numeru oraz strona internetowa czasopisma zostały dofinansowane przez FWPN) oraz (kolejne wiersze) w wersji online w grudniu 2010 r.

W ostatnim miesiącu wspólnego pobytu uczestnicy projektu aktywnie uczestniczyli w Targach Książki w Krakowie, goszcząc na zorganizowanym przez Stowarzyszenie Willa Decjusza stoisku magazynu literackiego „Radar”. Autorzy i tłumacze podpisywali swoje książki lub egzemplarze czasopisma (wydanie 1/2010 i 2/2010), udzielali wywiadów i rozmawiali z czytelnikami licznie odwiedzającymi stoisko. Na listopadowe Targi Książki w Krakowie (4–7 listopada 2010 r.) oraz odbywający się w tym czasie Festiwal im. Josepha Conrada (2–7 listopada 2010 r.) Stowarzyszenie Willa Decjusza zaprosiło również gości specjalnych: niemieckiego pisarza Matthiasa Göritza (byłego stypendystę „Homines Urbani”) oraz dobrze znanego zarówno polskim, jak i niemieckim czytelnikom ukraińskiego autora Serhija Żadana. Obaj zaproszeni autorzy wzięli udział w cyklu debat zatytułowanym „Przemilczane”. Rozmowę Serhija Żadana z Matthiasem Göritzem pod tytułem „Wschód–Zachód”, ilustrowaną fragmentami ich tekstów, prowadził Michał Olszewski z „Tygodnika Powszechnego”.

Stypendyści finansowani ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej zrealizowali następujące projekty:

Birgit Bauer

Birgit Bauer – niemiecka pisarka i filmowicz.

W Krakowie pracowała nad swoją najnowszą powieścią „Fremde Zimmer”, prowadziła wywiady z innymi stypendystami, brała udział w pracach redakcji trójjęzycznego magazynu literackiego „Radar”, dla którego dokonywała doboru tekstów i korekt językowych. Po zakończeniu stypendium (brała udział w pierwszej edycji) pojechała wspólnie z uczestnikami drugiej edycji na festiwal do Lwowa, gdzie prezentowała swoją twórczość na wspólnym spotkaniu z Natalią Śniadanko, ukraińską autorką i tłumaczką literatury polskiej i niemieckiej na język ukraiński.

Agnieszka Gadzała – tłumaczka literatury niemieckiej na język polski. Studiowała filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie oraz historię i sztukę przekładu na Uniwersytecie Wiedeńskim. Mieszka w Jaśle. Wykonuje wolny zawód tłumacza. Obecnie pracuje nad tłumaczeniem nowej powieści Lothara Schönego „Das Labyrinth des Schattens”, której akcja toczy się w Krakowie. Od 2010 r. stale współpracuje z magazynem literackim „Radar”. Dla „Radaru” tłumaczyła między innymi wiersze Toma Schulza oraz fragmenty książki „Illegal” Björna Bickera. Stypendium w Krakowie zostało przez Agnieszkę Gadzałę wykorzystane (oprócz pracy nad wymienioną wyżej powieścią) także na rozmowy z wydawnictwami

na temat możliwości wydania książek Gerharda Meiera „Toteninsel” oraz Lothara Schönego „Das Labyrinth des Schattens”.

Anne Köhler – niemiecka autorka, dziennikarka i redaktorka. Publikuje od 2004 r., w 2009 r. zaczęła prowadzić cotygodniową kolumnę w „Süddeutsche Zeitung”, która ze względu na bardzo pozytywne reakcje czytelników w sierpniu 2010 r. ukazała się w formie książkowej. Anne Köhler wykorzystwała stypendium w Willi Decjusza na pracę nad nową powieścią pod roboczym tytułem „Manöver des letzten Augenblicks”.

Anne Köhler

Sabine Leitner – tłumaczka literatury polskiej na język niemiecki. Obecnie wykonuje wolny zawód tłumacza języka niemieckiego w Warszawie. W 2010 r. rozpoczęła współpracę z trójjęzycznym magazynem literackim „Radar”, dla którego przetłumaczyła fragmenty najnowszej prozy Marty Dzido na język niemiecki. W ramach stypendium Sabine Leitner przetłumaczyła na język niemiecki powieść Marty Dzido „Małż” i podejmowała starania znalezienia niemieckiego wydawcy dla tej powieści.

Alicja Rosenau – tłumaczka literatury niemieckiej i szwedzkiej na język polski. Od 1998 r. mieszka w Berlinie. W swym dorobku ma liczne przekłady najnowszej literatury niemieckiej na język polski (m.in. utwory takich autorów jak: Herta Müller, Thomas Brussig, Malin Schwerdfeger, Saša Stanišić, Richard Wagner). Podczas pobytu w Willi Decjusza Alicja Rosenau pracowała nad książką „Häutungen” Vereny Stefan (polski tytuł w fazie rozważań). Choć to pozycja wydana w latach 70. (zwana „biblią niemieckiego feminizmu”) nadal jest tekstem aktualnym (zwłaszcza w polskich warunkach) i poruszającym. W Krakowie tłumaczka nawiązała kontakt z wydawnictwem Znak, który zaowocował podpisaniem umowy na przekład niemieckiej książki dla młodzieży (Bettina Belitz,

Stypendyści Willi Decjusza w 2010 roku. Od lewej stoją: Anne Köhler (Niemcy), Lisa Lie (Norwegia), Alicja Rosenau (Polska), Bohdana Matijas (Ukraina), Birgit Bauer (Niemcy), na dole od lewej Hubert Klimko-Do-brzaniecki (Polska) i Tor Eystein Overas (Norwegia)

„Splitterherz”), uczestniczyła w kilku spotkaniach autorskich (z Arturem Domosławskim i Ewą Lipską) i starała się jak najwięcej zyskać językowo – co dla osoby pracującej z językiem polskim, lecz mieszkającej za granicą, jest szczególnie ważne.

Tom Schulz – niemiecki poeta, redaktor, tłumacz. Opublikował między innymi następujące tomiki poezji: „Wieczór w Lidl ” (2004), „Marnować dzień” (2006), „Pożegnanie z Gomerą” (2008), „Kanon przed zniknięciem” (2009). Wykłada kreatywne pisanie oraz prowadzi warsztaty literackie na uniwersytecie w Augsburgu. Tłumaczy z języka hiszpańskiego, angielskiego, arabskiego oraz holenderskiego. W 2010 r. otrzymał bawarską Nagrodę Promocji Sztuki w zakresie literatury. W ramach pobytu w Willi Decjusza Tom Schulz pisał wiersze i pracował nad poetyckim projektem prozą pod roboczym tytułem „Polnische Reise”.

Benjamin Lauterbach – niemiecki pisarz i redaktor. Mieszka i pracuje we Frankfurcie nad Menem. Autor wierszy, tekstów prozatorskich i słuchowisk radiowych. Współpracował przy wielu projektach i warsztatach literackich. Laureat nagród literackich: Telephos Preis (2003, za teksty poetyckie i krótką prozę) oraz Preis der Bremer Netzresidenz (2007, Bremer Literaturhaus). Podczas stypendium Benjamin Lauterbach pracował nad swoją nową powieścią „Ahn, Ahnen, Ahnungen” opartą na motywach autobiograficznych. Jest to historia poszukiwania prawdy o przeszłości swojej rodziny, śladami której autor podróżował po Polsce. Materiały zebrane podczas tych podróży wykorzystał podczas stypendium do intensywnej i efektywnej pracy nad powieścią. W ramach swojego pobytu stypendialnego spotkał się w grudniu 2010 r. ze studentami krakowskiej germanistyki. Spotkanie składało się z dwóch części: prezentacji tekstu i pracy tłumaczeniowej nad fragmentem powieści, który studenci dostali wcześniej. Spotkanie zostało przygotowane i poprowadzone przez Ursulę Kiermeier, tłumaczkę literatury polskiej na język niemiecki.

Koordynacja: Anna Cieszewska ●

Za rzeką, w Podgórzu, gdzie ostatecznie zatracają się szlaki turystyczne, Kraków wygląda jak każde zwyczajne miasto w Polsce: nieupiększone, poszarzałe i naznaczone pewną bladeścią. Przechodząc przez most na Wiśle (chciałoby się, by była bardziej wiślana), dociera się do dzielnicy ciemnoszarych fasad. Takie fasady są wszędzie, widuje się je często, ale za każdym razem wywołują wewnętrzny sprzeciw. Podejrzana dróżka, wiodąca wśród solidnych budynków z cegły i betonu, nosi ślady bliskiej zażyłości z okolicznymi kundlami. Mroczne popołudnia kundli, na które turysta natrafia, otulony ciepłym płaszczem, szczelnie okutany, że tylko oczy wyglądają z jego zachodniego przebrania. Brnąc w ową niezbyt gościnną okolicę dba, żeby nie przeziębnić nerek, do czegoś tam przecież potrzebnych, i trzyma się wskazań wewnętrznego kompasu, sformatowanego według wskazań duszy.

W obliczu wyrastającej naprzeciwko ceglanej ściany każde słowo zawiera w sobie wezwanie i terażniejszość, zrośnięte z poczuciem końca. To tutaj pośrodku tej szarości znajdowała się niegdyś fabryka emalii Oskara Schindlera. To historia dobrze znana, a mimo to po wizycie w nowym muzeum Fabryki Schindlera pozostają niezatarte obrazy. Roześmiana blada dziewczyna, ubrana w strój gimnastyczny i długie skarpety, pozuje do zdjęcia z rowerem. Listy dzieci z getta, których nie potrafię przeczytać i zrozumieć, ale odcyfrowuję litery pisane dziecięcą ręką. Inne białoczarne zdjęcie: dwie żydowskie dziewczyny o ciemnych oczach, w których spojrzeniach odczytuję niezrealizowane wybawienie. Niekiedy łapię się na tym, że w jakimś ośrodku winy (w głowie, w płucach czy w innych organach) pobrzmiwia coś jakby głuchy odgłos bezdźwięcznej porcelany. Przerazenie jest tu jednak nieuniknione, konieczne jest również dokładne opisanie tego stanu.

Ile straszliwych rzeczy musi się jeszcze wydarzyć, by minione okropności mogły się naprawdę zakończyć. Nie będzie można ich uznać za zakończone czy zamknięte, dopóki w zakłętej powtarzalności powracać będzie przemoc i ucisk.

Ile robaczywych jabłek musi jeszcze przełknąć poeta, którego układ pokarmowy nie jest dostosowany do strawienia smakujących jak ocet owoców? Ile z nich

– niedojrzałych lub już zepsutych – ma wmusić w siebie, stężyły od moralnego pomieszenia w trzewiach, którego tak nie znosi!

Fragment z: Polnische Reise.

© Tom Schulz 2010

(z języka niemieckiego tłumaczyła Agnieszka Gadzała)

Stypendia twórcze w Willi Decjusza w Krakowie

W Niemczech używa się czasami lekceważącego określenia „literatura stypendialna”. Jest to etykieta odnosząca się do czczej, pozbawionej iskry bożej twórczości, jaka powstaje w różnych domach pracy twórczej w Niemczech, takich jak wioska artystów Schöppingen, pałac Wiepersdorf, domy artystów w Arenshoop i im podobne. Krytyka dotyczy jednak zjawiska ogólniejszego, jakim jest niemiecka machina produkcji literackiej. Jej przeciwnicy twierdzą, że rozpuszcza autorów nadmiarem nagród i stypendiów, że stwarza twórcom cieplarniane warunki, przez co zabija ich kreatywność i tłumi krytycyzm – i że subwencjonuje przede wszystkim przeciętność. Inaczej wygląda wspieranie literatury z perspektywy polskiej czy ukraińskiej. Nawet przy najlepszych chęciach nie można tu mówić o jakimkolwiek nadmiarze. Autorzy w tych krajach nie muszą się raczej obawiać, że przyjdzie im pławić się w stypendialnych możliwościach. Polska karuzela stypendiów twórczych kręci się bowiem wyłącznie wokół Willi Decjusza w Krakowie, w ukraińskich kręgach pisarskich zwanej czule „Willą”. Inne stypendia połączone z rezydowaniem w domu pracy twórczej? Ups, brak wyników wyszukiwania! W Polsce, poza Krakowem, domów pracy twórczej, do których przyjmowani są rezydenci nie ma w ogóle, nie ma też korzystających z nich rzesz pisarzy, a zatem i zalew polskiej czy ukraińskiej literatury stypendialnej nam nie grozi. W Krakowie od trzynastu już lat spotykają się zatem: uprzywilejowany młody autor z Niemiec oraz jego odpowiednik – spragniony stypendium autor ze Wschodu. Dwa światy, które zderzają się i przenikają w obszernej kuchni Domu Łaskiego. Dla niemieckiego autora pobyt w Krakowie jest często pierwszym spotkaniem z „dalekim” Wschodem. Dla autora pol-

skiego jest czymś nowym: wreszcie jest on nie tylko (tolerowanym) gościem za granicą, ale i gospodarzem dla zagranicznego gościa. Całe przedsięwzięcie działa pod hasłem „tętniąca życiem Europa Środkowa” – i ta formuła z biegiem lat się nie przeżyła. Przeciwnie, w 2010 r. dołączyli jeszcze Norwegowie i obecnie program stypendialny nosi nazwę „Dagny”. Kobieta, która dała mu imię była Norweżka Dagny Juel, żona Stanisława Przybyszewskiego (który notabene na początku swej kariery literackiej pisał po niemiecku) i muza Strindberga, Muncha oraz bohemy berlińskiej końca XIX wieku. Imię patronki najlepiej wyraża cele programu. „Dagny 2010” to szesnastu zapalonych autorów i tłumaczy z Niemiec, Polski, Ukrainy i Norwegii (nazwiska nie odgrywają tu żadnej roli), zdanych na siebie i połączonych dobroczyzną kuchnią Domu Łaskiego w dwóch trzymiesięcznych turnusach. W czterech krajach zorganizowali wspólnie sześć imprez, podczas których prezentowali swoje literackie dokonania. O tym programie można powiedzieć wszystko, ale nie to, że jest nijaki. Oksana Zabużko, którą z pewnością można uznać za autorytet w sprawach stypendiów – swoją ostatnią powieść „Muzeum zapomnianych tajemnic” pisała przez pięć lat w dziesięciu bez mała rozsianych po całej Europie domach pracy twórczej – ostatnie zdanie napisała właśnie w Willi Decjusza. Z całą pewnością nie była to kwestia przypadku. Powieść „zadziorna, gorączkowa, oszołamiająca” – czytamy w recenzji. Naprawdę nie musimy obawiać się takiej „literatury stypendialnej”.

Andreas Volk (tłumacz literatury, stypendysta FWPN w Willi Decjusza w 2009 r.)

(z języka niemieckiego tłumaczyła Agnieszka Gadzała)

„Kroki/Schritte” – niemieckojęzyczna literatura współczesna w Polsce

W ramach Niemiecko-Polskiego Roku 2005/2006 fundacja S. Fischer Stiftung zainicjowała projekt pod nazwą „Kroki/Schritte” w celu poszerzenia oferty polskich wydawnictw w zakresie przekładów książek współczesnych autorów z Niemiec, Austrii i Szwajcarii na język polski. Obejmująca początkowo trzydzieści tytułów seria wspierana była finansowo także przez pełnomocnika rządu Republiki Federalnej Niemiec ds. Kultury i Mediów oraz Szwajcarską Fundację dla Kultury Pro Helvetia.

Obecnie seria jest kontynuowana na podstawie partnerskiego porozumienia zawartego między fundacją S. Fischer Stiftung a Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. Wspiera ją także nadal Szwajcarska Fundacja dla Kultury Pro Helvetia.

Redaktorami serii są polski tłumacz i krytyk literacki Jacek St. Buras i szwajcarski dziennikarz Carl Holenstein.

Poszczególne tytuły serii ukazują się w różnych polskich wydawnictwach. Seria nie ma jednolitej szaty graficznej – projekt graficzny każdej książki jest opracowywany indywidualnie przez jej wydawcę.

W ciągu pięciu lat od inauguracji serii „Kroki/Schritte” na 50. Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie w maju 2005 r., ukazało się w niej 39 książek. Doczekały się one licznych omówień w prasie, radiu i telewizji. Poszczególne tytuły prezentowane były m.in. na Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie w latach 2005–2010, na Targach Książki w Krakowie w latach: 2005, 2006, 2008, 2009 oraz w ramach Promocji Dobrych Książek we Wrocławiu w 2006 i 2007 r.

Autorem projektu logo serii jest rysownik i grafik, laureat nagrody im. Olafa Gulbranssona w 2004 r., Zygmunt Januszewski.

W 2010 r. w ramach projektu „Kroki/Schritte” ukazały się następujące książki:

Lukas Bärfuß: *Sto dni* (tyt. oryg. *Hundert Tage*), powieść, Wydawnictwo Hałart, Kraków, Licencjodawca: Wallstein Verlag, Göttingen 2008. Tłumacz: Maria Skalska.

Jenny Erpenbeck: *Klucz do ogrodu* (tyt. oryg. *Heim-suchung*), powieść, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa, Licencjodawca: Eichborn Verlag, Frankfurt am Main 2008. Tłumacz: Eliza Borg.

Julia Franck: *Południca* (tyt. oryg. *Die Mittagsfrau*), powieść, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa, Licencjodawca: S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main 2007. Tłumacz: Krzysztof Jachimczak.

Harald Welzer: *Sprawcy. Dlaczego zwykli ludzie dokonują masowych mordów* (tyt. oryg. *Täter. Wie aus ganz normalen Menschen Massenmörder werden*), analiza z zakresu psychologii społecznej, Wydawnictwo Scholar, Warszawa, Licencjodawca: S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main 2005. Tłumacz: Magdalena Kurkowska.

Stoisko S. Fischer Stiftung na 55. Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie w maju 2010 r.

Reinhard Jirgl przemawia podczas uroczystości wręczenia nagrody im. Georga Büchnera w październiku 2010 r. w Darmstadt

Spotkanie z Julią Franck w Bibliotece Pomorskiej w Szczecinie w grudniu 2010 r.

Koszty licencji i przekładu powieści Lukasa Bärfu-
 ßa zostały pokryte przez Fundację dla Kultury Pro
 Helvetia, w wypadku książki Jenny Erpenbeck środki
 przyznała Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej,
 a dla książek Julii Franck i Haralda Welzera – fundacja
 S. Fischer Stiftung.

Aby zapewnić książkom, które ukazały się w 2010 r.
 w ramach serii „Kroki/Schritte”, jak również projektowi
 jako takiemu, jak największe zainteresowanie opinii
 publicznej, fundacja S. Fischer Stiftung podjęła –
 podobnie jak w latach ubiegłych – szereg działań
 o charakterze promocyjnym.

Od 26 do 29 kwietnia 2010 r. przebywał w Polsce
 Reinhard Jirgl, autor wydanej w 2009 r. w ramach
 serii „Kroki/Schritte” powieści „Niedopełnieni”. Pisarz
 spotkał się ze swoimi czytelnikami w Krakowie (w In-
 stytucie Goethego), Olsztynie i Elblągu. Reinhard Jirgl
 otrzymał w 2010 r. prestiżową nagrodę im. Georga
 Büchnera, przyznawaną przez Niemiecką Akademię
 Języka i Literatury. Nagroda wręczona została pisa-
 rzowi 23 października 2010 r. w Darmstadt.

Na 55. Międzynarodowych Targach Książki w Warsza-
 wie w maju 2010 r. roku projekt „Kroki/Schritte”,
 a w szczególności nowe książki wydane w serii, autor-
 stwa Lukasa Bärfu-ßa, Jenny Erpenbeck, Julii Franck
 i Haralda Welzera, zaprezentowane zostały na stoisku
 fundacji S. Fischer Stiftung w ramach wspólnego
 stoiska wydawców niemieckich. Była to już szósta
 prezentacja projektu na warszawskich targach książ-
 ki, po raz trzeci zorganizowana wspólnie z Fundacją
 Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Z okazji piątego jubileuszu projektu „Kroki/Schritte”
 w warszawskiej siedzibie Instytutu Goethego odbyło
 się przyjęcie, w trakcie którego z uznaniem o projek-
 cie wypowiedzieli się w swoich przemówieniach
 m. in. ambasador Republiki Federalnej Niemiec
 w Polsce J. E. Michael H. Gerdts i dyrektor Instytutu
 Goethego w Warszawie dr Martin Wälde. Obecni byli
 m. in. członek zarządu fundacji S. Fischer Stiftung,
 zarazem współredaktor serii „Kroki/Schritte”, Carl
 Holenstein i dyrektor fundacji S. Fischer Stiftung

Antje Contius, a także liczni przedstawiciele branży księgarskiej, wydawcy, tłumacze, krytycy. Bezpośrednio przed przyjęciem odbyła się, również w Instytucie Goethego, prezentacja przełożonych na język polski wierszy Gottfrieda Benna z tomu przygotowanego w ramach serii „Kroki/Schritte”, który ukaże się w 2011 r. nakładem wrocławskiej oficyny Biuro Literackie. Wiersze czytali ich tłumacze: Sława Lisiecka, Jacek St. Buras, Zdzisław Jaskuła i Tomasz Ososiński.

Prof. Harald Welzer, autor wstrząsającej analizy pt. „Sprawcy. Dlaczego zwykli ludzie dokonują masowych mordów”, 20 maja 2010 r. wziął udział w ożywionej dyskusji w Niemieckim Instytucie Historycznym w Warszawie, prowadzonej przez współpracownika Instytutu, dr. Jochena Böhlera. W dyskusji uczestniczyli ponadto wybitny historyk prof. Włodzimierz Borodziej (Uniwersytet Warszawski) i dr Jürgen Hensel (Żydowski Instytut Historyczny w Warszawie). Spotkanie zorganizowano m. in. dzięki dotacji FWP.

Na krótko przed warszawskimi targami książki, 19 maja 2010 r., Julia Franck spotkała się ze swoimi czytelnikami w krakowskiej siedzibie Instytutu Goethego. Jej podróż po Polsce, w czasie której autorka miała w kwietniu 2010 r. odwiedzić Szczecin, Warszawę i Kraków, musiała zostać odwołana ze względu na katastrofę pod Smoleńskiem i żałobę narodową w Polsce. Niemniej pisarka pod koniec roku, w grudniu, jeszcze raz odwiedziła Polskę i spotkała się ze swoimi czytelnikami w Szczecinie, w Bibliotece Pomorskiej. Z przyczyn osobistych nie mogli przybyć do Polski Jenny Erpenbeck i Lukas Bärfuß.

W 2010 r. ukazały się liczne i bez wyjątku pozytywne, niekiedy entuzjastyczne, recenzje nowych książek z serii „Kroki/Schritte”, autorstwa Lukasa Bärfußa, Jenny Erpenbeck, Julii Franck i Harald Welzera, zarówno w prasie codziennej, jak i czasopismach oraz w Internecie (m. in. w „Gazecie Wyborczej”, „Rzeczpospolitej”, „Dzienniku”, „Życiu Warszawy”, „Tygodniku Powszechnym”, „Polityce”, „Nowych Książkach”, „FA-art”, „Literaturze na Świecie”).

Koordynacja: Tomasz Markiewicz ●

Polskie Lato z Literaturą w Szlezwiku-Holsztynie

Spotkanie z pisarką i tłumaczką Natalią Śniadanko (z lewej) prowadzi Andreas Volk

Pisarz Wojciech Kuczok

Lato z Literaturą zostało zaplanowane i zorganizowane przez Stowarzyszenie Dom Literatury w Szlezwiku-Holsztynie jako seria imprez na obszarze całego kraju związkowego. W 2010 r. Polska była gościem honorowym Festiwalu Muzyki w Szlezwiku-Holsztynie i wątki polskie były obecne w trakcie licznych imprez towarzyszących, w tym także literackich. Stąd

Festiwal muzyczny w Szlezwiku-Holsztynie 2010

Cechą wyróżniającą Festiwal Muzyki w Szlezwiku-Holsztynie jest zmieniający się co roku gość honorowy. W 2010 r. była nim Polska. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wsparła ten festiwal, który przyciągnął ponad 130 000 widzów. Na 74 scenach w 49 miastach w całym Szlezwiku-Holsztynie, a także w Hamburgu oraz częściowo na terenach Dolnej Saksonii i Danii zaprezentowano różnorodną polską muzykę. „Polskie Requiem” Pendereckiego, wystawione pod batutą samego autora w kościele św. Michała w Hamburgu, koncert Orkiestry Polskiego Radia z Katowic pod kierownictwem Tadeusza Strugały czy koncerty Sinfonii Varsovia i Polish Chamber Orchestra cieszyły się ogromną popularnością. Szczególne wrażenie na publiczności zrobiły gwiazdy muzyki crossover, takie jak Kroke, Morion Trio, Karolina Glazer, Affabre Concinui czy Kapela ze Wsi Warszawa.

Koordinacja: Karoline Gil ●

zainteresowanie tym przedsięwzięciem Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

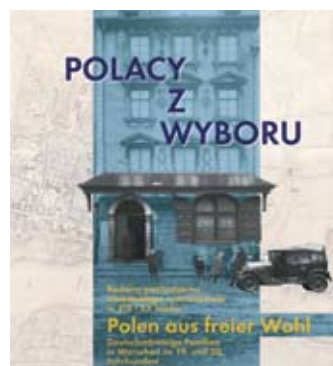
Lato z Literaturą zostało otwarte przez pisarkę Magdalenę Tulli. Do udziału w tournée literackim zaproszeni zostali również Tomasz Różycki, Wojciech Kuczok i Włodzimierz Nowak. Ich proza opowiada o wygnaniu, poniewierce, ograniczonej swobodzie działania, o trudnej rzeczywistości lat wojny i okresu powojennego.

Natomiast poetycka twórczość Tadeusza Dąbrowskiego, jak również młode trójjęzyczne czasopismo „Radar” zwracają uwagę czytelnika na polską teraźniejszość, a wiersze polsko-niemieckiego pisarza Artura Beckera oraz łódzkich poetek Marii Duszki i Magdaleny Forusińskiej stanowią bardzo osobiste próby zbliżenia do ojczyzny, jej bezpośredniego środowiska oraz tradycji lirycznej.

Podczas Polskiego Lata z Literaturą przedstawiono niemieckiej publiczności bogactwo współczesnej literatury polskiej. Dom Literatury zaprosił do projektu autorów, którzy reprezentują różne gatunki literackie.

Koordinacja: Iwona Fus ●

Wystawa „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”

Folder wystawy

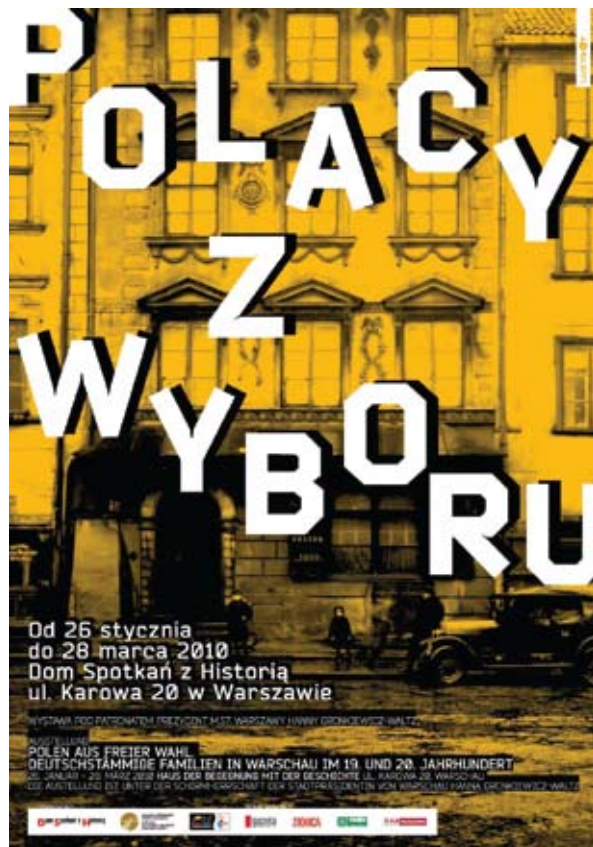
Zapomniane losy rodzin niemieckiego pochodzenia po raz pierwszy w kompleksowy sposób przybliżyła współczesnym warszawianom wystawa „Polacy

z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku” przygotowana przez FWPN i Dom Spotkań z Historią w Warszawie. Projekt ten został objęty honorowym patronatem prezydent miasta stołecznego Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz. Wystawę można było oglądać od 26 stycznia do 18 kwietnia 2010 r. Autorami wystawy są Tomasz Markiewicz – historyk, pracownik FWPN, Tadeusz W. Świątek – potomek rodów Rode i Liebelt oraz Krzysztof Wittels – wywodzący się z Schuchów i Wernerów. Tytuł ekspozycji odnosi się do trwającego od 250 lat zjawiska osiedlania się w Warszawie Niemców. Inaczej niż w Łodzi czy Katowicach, gdzie do 1945 r. istniała zwarta i zorganizowana mniejszość niemiecka, w Warszawie przybysze z Niemiec szybko wtapiali się w żywioł polski i stawali się Polakami i warszawianami dobrowolnie, ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami. Motywem przewodnim wystawy było przedstawienie imigrantów pochodzenia niemieckiego przyjeżdżających i osiadających na stałe w Warszawie oraz ich wkładu w rozwój miasta. Autorzy zaprezentowali proces stopniowej i dobrowolnej asymilacji warszawskich rodzin pochodzenia niemieckiego, które nie tylko oddały wielkie zasługi miastu swoją codzienną pracą, ale zapisały również piękną kartę solidarności z polskimi dążeniami narodowymi (m.in. biorąc udział w polskich walkach o niepodległość podczas I i II wojny światowej, w tym w powstaniu warszawskim 1944 r.). Rodzin takich było kilkaset, dzieje tej społeczności zostały przedstawione na przykładzie kilkunastu wybranych rodów. W przygotowaniu wystawy dużą pomoc okazali mieszkający dziś w Warszawie potomkowie niemieckich rodów, jak Libelt, Pal, Reinstein, Rode, Schiele, Schuch, Schweitzer, Straus, Weigle, Wedel, Wernic i Werner. Udostępnili m.in. unikatowe materiały z rodzinnych archiwów.

Poprzez losy tych rodzin autorzy chcieli pokazać, że tragiczne wydarzenia XX wieku, a zwłaszcza niemiecka okupacja Warszawy w latach 1939–1945, to jednak epizod w historii miasta. Warszawa od samego początku swego istnienia była miastem wielokulturowym i współtworzyli ją również przybysze z krajów niemieckich, którzy przyjeżdżali nie w mundurach wrogich armii, ale dobrowolnie i w pokojowych zamiarach.

Podczas wernisażu wystawy. Od lewej: dyr. DSH Piotr Jakubowski, autorzy wystawy: Tomasz Markiewicz, Tadeusz W. Świątek, Krzysztof Wittels

W pierwszej części ekspozycji zaprezentowano przedstawicieli rodów, które najwcześniej pojawiły się w Warszawie: Fukierów, Libeltów, Rode i Strausów. Autorzy starali się przezwyciężyć stereotyp, że przybysze z Niemiec zajmowali się wyłącznie rzemiosłem, handlem lub pracowali w przemyśle. Jeden z rozdziałów ekspozycji przypominał wybranych przedstawicieli

Wejście do Domu Spotkań z Historią podczas wystawy

Rodziny pochodzenia niemieckiego podczas wernisazu wystawy

Fragment ekspozycji. Panorama Warszawy z końca XIX wieku

Fragment ekspozycji

innych profesji: architektów (Jan Chrystian Schuch, Szymon Bogumił Zug, Stefan Szyller), malarzy (Zygmunt Vogel, Józef Brandt, Wojciech Gerson), artystów sceny i muzyków (siostry Straus, kompozytor Józef Elsner), naukowców (Oskar Kolberg, Samuel Bogumił Linde, Joachim Lelewel), prekursorów polskiej fotografii (Karol Beyer, Konrad Brandel), duchownych (pastor Leopold Otto, biskup ewangelicki Juliusz Bursche) oraz wojskowych i działaczy niepodległościowych (Romuald Traugutt, Edward Jürgens, płk Ignacy Boerner, gen. Władysław Anders). Dużo miejsca poświęcono jednak warszawskim przemysłowcom pochodzenia niemieckiego, jak Wedlowie – właściciele fabryki czekolady i słodczy, Wernerowie – reprezentanci branży metalowej, Spiessowie i Klawe – farmaceuci, Ulrichowie – ogrodnicy, Schiele – browarnicy, Gebethnerowie – księgarze i wydawcy, a także Kerntopfowie – wytwórcy fortepianów i mecenas kultury, Weigle – garbarze i Pałowie, właściciele znanej fabryki chemicznej „Dobrolin”. Otwarcie wystawy nastąpiło 26 stycznia 2010 r. Na wernisazu przybyło ponad 300 osób, co jak na warunki Domu Spotkań z Historią było swoistym rekordem. W imieniu prezydent Warszawy uroczystego otwarcia dokonał wiceprezydent Włodzimierz Paszyński, przemawiali również: Andreas Meitzner – minister pełnomocny Ambasady Niemiec w Polsce, dr Albrecht Lempp – dyrektor, członek Zarządu FWPN, Piotr Jakubowski – dyrektor DSH, a w imieniu rodzin współpracujących przy tworzeniu wystawy Witold Straus, warszawianin od 13 pokoleń. Następnie autorzy oprowadzali publiczność po wystawie. Patronat medialny nad projektem objęli: „Gazeta Wyborcza” i miesięcznik „Stolica”, Program II Polskiego Radia i TVP Warszawa. Audycje o wystawie wyemitował również Program III Polskiego Radia, stacja telewizyjna TVN Warszawa i niemieckie rozgłośnie Deutsche Welle i SWR 2. Artykuły poświęcone ekspozycji ukazały się m.in. w „Gazecie Wyborczej” i w magazynie polsko-niemieckim „Dialog”, a nawet w bośniackim magazynie „Dani” i w wydawanym w Nowym Jorku polonijnym „Nowym Dzienniku”. Aby dotrzeć z informacją o wystawie do szerszej publiczności, FWPN przygotowała w marcu ilustrowaną wkładkę do bulwarowego dziennika „Super Express”, którą zredagowała Dorota Katner. Wystawa cieszyła się dużym powodzeniem. Według

danych DSH obejrzało ją ok. 16 tys. osób, w tym również turyści z Niemiec i uczniowie polsko-niemieckiej szkoły im. Willy'ego Brandta w Warszawie.

Wystawie towarzyszyły liczne imprezy. W lutym odbyło się spotkanie poświęcone książce „Pamiętnik Cezara”, której bohaterem był Zbyszek Wernic, żołnierz Armii Krajowej, zamordowany przez Niemców w lipcu 1944 r. – postać prezentowana na wystawie. Również w lutym w scenerii wystawy zorganizowano pokaz filmu o rodzinie Fukierów oraz warsztaty plastyczno-historyczne dla dzieci, a 25 lutego Danuta Jackiewicz, kurator zbiorów fotografii warszawskiego Muzeum Narodowego poprowadziła spotkanie „Nasze ukochane miasto. Jak Karol Beyer fotografował Warszawę”. W marcu Rober Azembski, wnuk Aleksandra Schielego, ostatniego dyrektora Zjednoczonych Browarów Warszawskich „Haberbusch i Schiele” S.A., opowiadał o tej znanej warszawskiej rodzinie. Natomiast Jolanta Pawlik, wnuczka Ferdynanda Adolfa Pała przybliżyła dzieje już nieistniejącej Fabryki Przetworów Chemicznych „Dobrolin” Ferdynand August i Gustaw Pal w Warszawie. Także w marcu podczas spotkania „Twórczość architektów pochodzenia niemieckiego w Warszawie. Projekty i realizacje” znawca tematu Przemysław Wątroba, kustosz z Gabinetu Rycin Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawił sylwetki artystów, architektów i budowniczych przybywających do Warszawy z Niemiec w XVIII i XIX wieku, a prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska z Instytutu Sztuki PAN, przybliżyła publiczności warszawską twórczość architekta Stefana Szyllera. Wyświetlono również towarzyszący ekspozycji film dokumentalny, wyprodukowany przez FWPN, „Pokochali Warszawę. Artyści pochodzenia niemieckiego w Warszawie XVIII i XIX wieku”. Cykl imprez zamykało kwietniowe spotkanie ze współautorem wystawy, varsavianistą Tadeuszem W. Świątkiem, autorem licznych książek o warszawskich rodach ewangelickich, w tym pochodzenia niemieckiego, i było okazją do opowieści o barwnych i dramatycznych losach jego rodziny. Planowany na 18 kwietnia finał wystawy, ze względu na żałobę narodową po katastrofie lotniczej w Smoleńsku, nie odbył się.

Kurator wystawy: Tomasz Markiewicz ●

Publiczność zwiedza wystawę

FWPN wsparła w 2010 roku 161 projektów kulturalnych w łącznej kwocie 4 687 184 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2010 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwpm.org.pl

Praktyka

Publikacje

W 2010 roku FWPN przyznała łącznie 1 439 281 zł na przygotowanie i wydanie 54 publikacji. Większość z nich ukaże się w roku 2011 i w latach następnych. Poniżej prezentujemy tytuły 65 publikacji, które ukazały się w 2010 roku i powinny być dostępne.

150 lat szpitala w Malborku. Jak feniks z popiołów [150 Jahre des Krankenhauses in Marienburg. Wie Phönix aus der Asche]. Red./Hrsg.: Grosicka, Małgorzata. Malbork, Powiat Malborski. ISBN 978-83-928379-2-3.

B Biuletyn Niemiecki. Wydanie specjalne nr 1 [Die Deutschland-Analysen. Sonderausgabe Nr. 1]. Red./Hrsg.: Czachur, Waldemar; Gromnitza, Paul-Richard. Warszawa, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. ISBN 978-83-88216-55-8. ISSN 2081-5220.

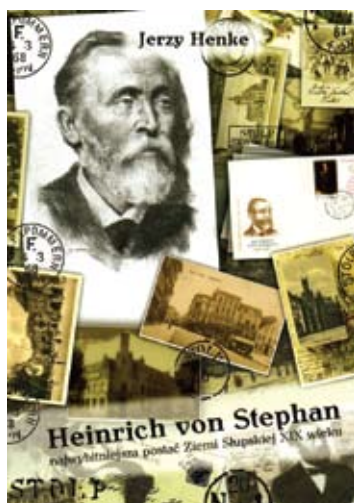
Brant, Sebastian: Okręt błaznów (Das Narrenschiff). Tłum./Übers.: Lam, Andrzej. Pułtusk, Akademia Humanistyczna imienia Aleksandra Gieysztor. ISBN 978-83-7549-085-5.

C Cieśla, Anna; Bartsch, Monika; Husse, Susanne: Korespondencja/Korrespondenz. Opole, Berlin, Galeria Sztuki Współczesnej, Verein Berliner Künstler. ISBN 978-83-89491-51-0.

Cziomer, Erhard: Polityka zagraniczna Niemiec w dobie nowych wyzwań globalizacji, bezpieczeństwa międzynarodowego oraz integracji europejskiej po 2005 r. [Außenpolitik Deutschlands im Kontext der neuen Herausforderungen der Globalisierung, internationalen Sicherheit und europäischen Integration nach 2005]. Warszawa – Kraków, Dom Wydawniczy Elipsa, Krakowska Akademia im. Frycza Modrzewskiego. ISBN 978-83-7151-863-8.

D Deutsch-Polnische Juristen-Zeitschrift [Niemiecko-Polskie Czasopismo Prawnicze]. Red./Hrsg.: Schürmann, Jan; Grau, Adrianna; Asfandiar, Sascha. Berlin, Berliner Wissenschafts-Verlag. ISSN 1615-9063.

Dialog. Magazyn polsko-niemiecki nr 91(2010). Po drugiej stronie Europy. Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin Nr. 91(2010). Die andere Seite Europas. Red./Hrsg.: Kerski, Basil. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft – Bundesverband e.V. ISSN 0938-1422.

Dialog. Magazyn polsko-niemiecki nr 92 (2010). Szczecin a nowe polsko-niemieckie pogranicze. Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin Nr. 92 (2010). Stettin und die neue deutsch-polnische Grenzregion. Red./Hrsg.: Kerski, Basil. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft – Bundesverband e.V. ISSN 0938-1422.

Dialog. Magazyn polsko-niemiecki nr 93 (2010). Starzy i nowi mistrzowie. Polska i niemiecka literatura ostatnich dwudziestu lat. Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin Nr. 93 (2010). Alte und neue Meister. Deutsche und polnische Literatur der letzten zwanzig Jahre. Red./Hrsg.: Kerski, Basil. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft – Bundesverband e.V. ISSN 0938-1422.

Dialog. Magazyn polsko-niemiecki nr 94 (2010–2011). Willy Brandt w Warszawie. Dialog. Deutsch-Polnisches Magazin Nr. 94 (2010-2011). Willy Brandt in Warschau. Red./Hrsg.: Kerski, Basil. Berlin, Deutsch-Polnische Gesellschaft – Bundesverband e.V. ISSN 0938-1422.

Die Etablierung und Entwicklung des Faches Kunstgeschichte in Deutschland, Polen und Mitteleuropa (anlässlich des 125-jährigen Gründungsjubiläums des ersten Lehrstuhls für Kunstgeschichte in Polen) [Kształtowanie się i rozwój historii sztuki w Niemczech, Polsce oraz Europie Środkowej (w 125 rocznicę utworzenia pierwszej na ziemiach polskich uniwersyteckiej katedry historii sztuki)]. Red./Hrsg.: Małgorzata Omilanowska. Warszawa, Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk. ISBN 978-83-89101-95-2.

Dobre praktyki i doświadczenia w organizacji profesjonalnego muzeum – uczyliśmy się od najlepszych. Gute Praktiken und Erfahrungen bei der Organisation eines professionellen Museums – wir lernen von den Besten. Red./Hrsg.: Basak, Katarzyna; Mazur, Aneta. Tłum./Übers.: Harasimowicz, Marek. Bartoszyce, Urząd Miasta Bartoszyce

Drozdowski, Marian M.; Fikus, Sebastian: Pielgrzymka Benedykta XVI do Polski w 2006 roku śladami Jana Pawła II [Die Pilgerfahrt des Papstes Benedikt XVI nach Polen auf den Spuren des Johannes Pauls II]. Warszawa, Instytut Papieża Jana Pawła II. ISBN 978-83-61250-22-7.

Edward i Atanazy Raczyńscy. Dzieła – osobowości – wybory – epoka. Edward und Atanazy Raczyński. Werke – Persönlichkeiten – Bekenntnisse – Epoche. Red./Hrsg.: Labuda, Adam S.; Mencfel, Michał; Suchocki, Wojciech. Poznań, Muzeum Narodowe w Poznaniu. ISBN 978-83-89053-87-9.

Erpenbeck, Jenny: Klucz do ogrodu (Heimsuchung). Tłum./Übers.: Borg, Eliza. Warszawa, Wydawnictwo W.A.B. ISBN: 978-83-7414-752-1.

F Firlej, Tadeusz; Grenzler, Karl: Słowo ponad granicami. Das Wort über die Grenzen. Tłum./Übers.: Dyrbusch, Zenona; Bergmann, Hans-Joachim; Freyer, Krzysztof; Grenzler, Karl. Gubin, FTF Wydawnictwo Prywatne. ISBN 978-83-923634-2-2.

G Gottes Mühlen – Kreuze und Bildstöcke im Kudowa-Nachoder Grenzgebiet (Boże młyny – krzyże i kapliczki przydrożne na pograniczu kudowsko-nachodzkiem). Red./Hrsg.: Fitych, Tadeusz. Tłum./Übers.: Jacek Drejer, Antoni Niemczura, Irena Rogowska. Kudowa-Zdrój, Wydawnictwo Maria. ISBN 978-83-62337-04-0.

Granica. Die deutsch-polnische Grenze vom 19. bis zum 21. Jahrhundert [Granica. Polsko-niemiecka granica od XIX do XXI wieku]. Red./Hrsg.: Gil, Karoline. München, Martin Meidenbauer. ISBN 978-3-89975-213-7.

Grynberg, Mikołaj: Auschwitz. Was mache ich hier? Auschwitz. Co ja tu robię? Kraków-Oświęcim, Fundacja Pauza/Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau. ISBN 978-83-7704-003-4.

Gutsche, Edda: Malarze, miejscowości i widoki Pomorza Zachodniego w pierwszej połowie XX wieku. Część 1. Maler, Orte und Landschaften in Hinterpommern in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts. Teil 1. Pruszcz Gdański, Wydawnictwo Jasne. ISBN 978-83-61508-09-0.

H Hausen, Karin: Porządek płci. Studia historyczne [Geschlechterordnung. Historische Studien]. Tłum./Übers.: Górny, Justyna. Warszawa, Wydawnictwo Neriton. ISBN 978-83-7543-176-6.

Henke, Jerzy: Heinrich von Stephan. Najwybitniejsza postać Ziemi Słupskiej XIX wieku. [Heinrich von Stephan. Die bedeutendste Figur des Stolper Landes]. Słupsk, ZTZMiCK. ISBN 978-83-927643-5-9.

J Jasińska, Agnieszka; Szymkiewicz, Aneta; Małolepsza, Małgorzata: Polski w pracy [Polnische Sprache bei der Arbeit]. Kraków, Kolegium Języka i Kultury Polskiej. ISBN 978-3-00-031398-1.

K Kant, Immanuel: Dzieła zebrane. Tom I. Pisma przedkrytyczne [Gesammelte Werke. Band I. Vorkritische Schriften]. Toruń, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. ISBN 978-83-231-2493-1.

Kant, Immanuel: Dzieła zebrane. Tom V. Religia w obrębie samego rozumu. Spór fakultetów. Metafizyka moralności [Gesammelte Werke. Band V. Die Religion innerhalb der Grenzen der bloßen Vernunft. Streit der Fakultäten. Metaphysik der Sitten]. ISBN 978-83-231-2576-1.

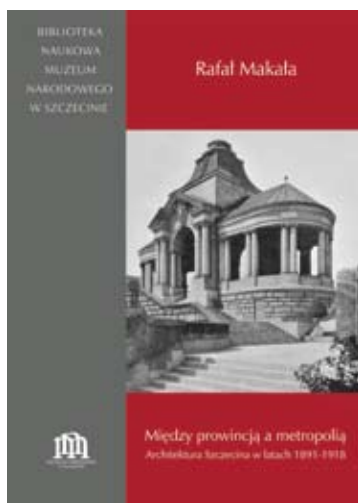
Kolping. Współpraca bez granic. Zusammenarbeit ohne Grenzen. Red./Hrsg.: Beata Harasimowicz. Kraków, Związek Centralny Dzieła Kolpinga w Polsce. ISBN 978-83-932003-0-6.

Konieczny, Kinga: Matki solidarności. Mütter der Solidarität. Szczecin, Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość. ISBN 978-83-930122-7-5.

Krukowski-Zdanowicz, Ireneusz; Mendyk, Emil: Żytawska Droga św. Jakuba [Hirschberger Jakobsweg.] Tłum./Übers.: Białokrzyty, Marta. Lubomierz, Fundacja Wioski Franciszkańskiej. ISBN 978-83-924296-6-1.

Kuleba, Mirosław. Topografia winiarska Zielonej Góry [Weintopographie von Zielona Góra]. Zielona Góra, Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej. ISBN 978-83-932131-0-8.

Künigl Ehrenburg, Ilka: W oblężonym Przemysłu. Kartki z dziennika z czasów wielkiej wojny (Im belagerten Przemysl. Tagebuchblätter aus großer Zeit). Tłum./Übers.: Pietraszek, Edward; Siciak, Anna. Przemysł, Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemysłu. ISBN 978-83-60374-12-2.

M Makala, Rafał: Między prowincją a metropolią. Architektura Szczecina w latach 1891-1918 [Zwischen Provinz und Metropole. Architektur in Stettin 1891-1918]. Szczecin, Muzeum Narodowe w Szczecinie. ISBN 978-83-86136-96-4.

Matuszek, Krzysztof C.: Systemy wojenne. Współczesne wojny w perspektywie teorii Niklasa Luhmanna (Der Krieg als autopoietisches System. Die Kriege der Gegenwart und Niklas Luhmanns Systemtheorie). Kraków, Wydawnictwo WAM. ISBN 978-83-7505-562-7.

Miasto na szklanych negatywach. Warszawa 1916 w fotografiach Willy'ego Römera [Die Stadt auf Glasnegativen. Warschau 1916 in Fotografien von Willy Römer]. Red./Hrsg.: Kubaczyk, Ewa. Tłum./Übers.: Herchenreder, Barbara; Konopka, Magda. Warszawa, Dom Spotkań z Historią. ISBN 978-83-62020-12-6.

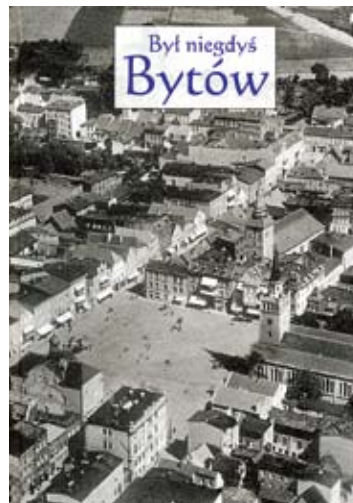
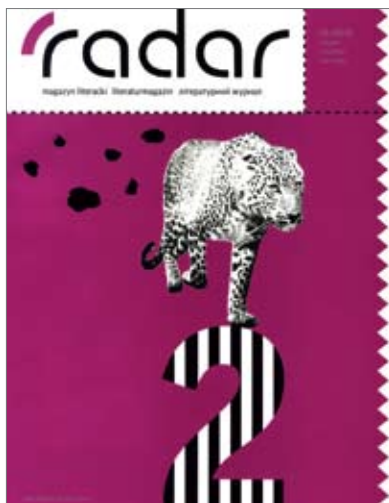
Müller, Johannes: Dzieje Ostródy (Geschichte der Stadt Osterode). Tłum./Übers.: Krzywicka-Kaendler, Dorota. Ostróda, Muzeum w Ostródzie. ISBN 978-83-916007-4-0.

N Nossol, Alfons: Glück in der Liebe (Miałem szczęście w miłości). Red./Hrsg.: Zysik, Krzysztof; Ogiolda, Krzysztof. Tłum./Übers.: Lipscher, Winfried. Opole, Pro Media. ISBN 978-3-8306-7434-4.

P P+. 11/2010. Zweitwelten auf Zelluloid. Film im neuen Osten [Celuloidowe światy. Film na nowym Wschodzie]. Red./Hrsg.: Ritter-Jasińska, Antje. Berlin, Vlieden Verlag GmbH. ISSN 1864-0362.

P+. 12/2010. Lauschangriff. Musik im neuen Osten [Podśluch. Muzyka na nowym Wschodzie]. Red./Hrsg.: Ritter-Jasińska, Antje. Berlin, Vlieden Verlag GmbH. ISSN 1864-0362.

Pommern gestern – heute – morgen. Pommersche Städte und Städtchen. Pomorze wczoraj – dziś – jutro. Miasta i miasteczka pomorskie. Red./Hrsg.: Majewska, Arleta. Stargard – Pruszcz Gdański, Muzeum w Stargardzie. ISBN 978-83-61508-14-4.

Pozycje. Wystawa Heidelberskiego Forum dla Sztuki. Positionen. Ausstellung des Heidelberger Forum für Kunst. Red./Hrsg.: Schaub, Werner. Heidelberg, Heidelberger Forum für Kunst.

Przyniesione przez fale. Rzeka niekończących się historii. Angeschwemmtes. Der Fluss der Geschichten. Red./Hrsg.: Fuchs, Jana; Penczonek, Magdalena. Tłum./Übers.: Fuchs, Jana. Leipzig, Buchkinderverlag.

R

Radar nr 2. Red./Hrsg.: Serednicka, Renata; Różańska-Braniecka, Małgorzata; Pieczek, Urszula. Kraków, Stowarzyszenie Willa Decjusza. ISSN 2081-4577.

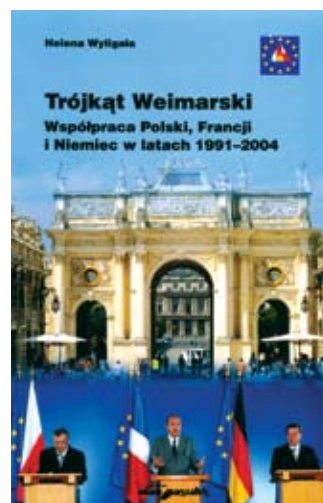
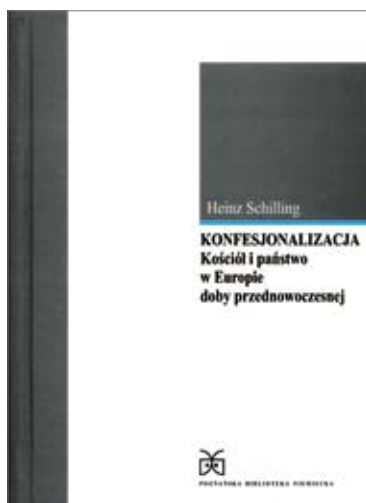
Radecki, Aleksander ks.: Przewodnik po kalwariach metropolii wrocławskiej [Vademekum der Kalvarienberge in der Breslauer Erzdiözese]. Wrocław, Wydawnictwo Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej. ISBN 978-83-7454-135-0.

Raport o kulturze: Postęp Europa. Europa czyta – literatura w Europie (Kulturreportt: Fortschritt Europa. Europa liest – Literatur in Europa). Red./Hrsg.: ifa et al. Tłum./Übers.: Onysymow, Agna. Warszawa, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. ISBN 978-3-921970-95-9. ISSN 1897-7936.

Rathke, Dirk; Schreiber, Anne; Splitt, Rainer: Ein Latt i trzy przestrzenie dla Chełma. [Ein Latt und drei Räume für Chelm]. Tłum./Übers.: Derlak, Ewa. Chełm, Muzeum Ziemi Chełmskiej im. W. Ambroziewicza w Chełmie. ISBN 978-83-89942-21-0.

Rok 2010 rokiem wielkich rocznic [Das Jahr 2010 – Das Jahr großer Jubiläen]. Red./Hrsg.: Domin, Mirosław. Oświęcim, Towarzystwo Opieki nad Oświęcimiem. ISSN 0860-4258.

Rosja dziś i jutro. Opinie polskich i niemieckich ekspertów (Russland heute und morgen. Meinungen deutscher und polnischer Experten). Red./Hrsg.: Łada, Agnieszka; Kaca, Elżbieta; Lang, Kai-Olaf; Peters, Jan. Warszawa, Fundacja Instytut Spraw Publicznych. ISBN 978-83-7689-084-7.

Russland heute und morgen. Meinungen deutscher und polnischer Experten (Rosja dziś i jutro. Opinie polskich i niemieckich ekspertów). Red./Hrsg.: Łada, Agnieszka; Kaca, Elżbieta; Lang, Kai-Olaf; Peters, Jan. Warszawa, Fundacja Instytut Spraw Publicznych. ISBN 978-83-7689-088-3.

S Saldat, Jerzy: Był niegdyś Bytów. Einst in Bütow. Tłum./Übers.: Fuks, Angelika. Bytów, Urząd Miejski w Bytowie. ISBN 978-83-928964-1-8.

Schilling, Heinz: Jedność i różnorodność Europy we wczesnej epoce nowożytnej: religia – społeczeństwo – państwo [Einheit und Vielfalt Europas in der frühen Neuzeit: Religion – Gesellschaft – Staat]. Tłum./Übers.: Górny, Justyna; Kowalewski, Krzysztof. Warszawa, Wydawnictwo Neriton. ISBN 978-83-7543-152-0.

Schilling, Heinz: Konfesjonalizacja. Kościół i państwo w Europie doby przednowoczesnej [Konfessionalisierung. Kirche und Staat im Europa der Frühen Neuzeit]. Tłum./Übers.: Kałużny, Jerzy. Poznań, Wydawnictwo Poznańskie. ISBN 978-83-7177-768-4.

Słubfurt 2011. Red./Hrsg.: Reinmann, Jolanta; Kurzwelly, Michael. Tłum./Übers.: Reimann, Jolanta. Słubfurt, Słubfurt e.V.

Spotkania–Begegnungen. Poetyckie lato. Spotkania–Begegnungen. Poetischer Sommer. Red./Hrsg.: Claßen, Hans. Brilon, Christine-Koch-Gesellschaft e.V. ISBN 978-3-86133-585-6.

Stachurska, Mariola: Jestem w 1/2 Berlińczykiem. Ich bin 1/2 Berliner. Tłum./Übers.: Zettel, Barbara Ewa. Berlin, Verein für Interkulturelle Kompetenzen e.V.

Szczecin – spojrzenie z zewnątrz. Stettin – eine Außensicht. Red./Hrsg.: Kuglin, Anna; Kühl, Olaf; Osajda, Mateusz; Rusek, Marta. Tłum./Übers.: Lisiecka, Sława. Szczecin, Stowarzyszenie Klub Storrady. ISBN 978-83-61096-80-1.

T Takie były koleje losu. Wspomnienia mieszkańców Niemczy. So waren die Wege des Schicksals. Erinnerungen der Bürger von Nimptsch. Red./Hrsg.: Sierka, Jadwiga. Tłum./Übers.: Pasięka, Jerzy; Cygan, Dorota; Könighaus, Waldemar. Niemcza, Studio Edytor, Towarzystwo Miłośników Niemczy i Ziemi Niemczańskiej. ISBN 978-8389818-47-8.

Taubes, Jacob: Teologia polityczna świętego Pawła (Die politische Theologie des Paulus). Tłum./Übers.: Kurkowska, Magdalena. Piaseczno, Fundacja Świętego Mikołaja, Wydawnictwo Naukowe PWN. ISBN 978-83-01-16317-4.

Tokarzewska, Monika: Der feste Grund des Unberechenbaren. Georg Simmel zwischen Soziologie und Literatur [Stała podstawa nieprzewidywalnego. Georg Simmel pomiędzy socjologią a literaturą]. Wiesbaden, VS Verlag, Springer Fachmedien. ISBN 978-3-531-17317-7.

Tomala, Mieczysław: Niemcy – moją pasją [Deutschland – meine Leidenschaft]. Warszawa, Dom Wydawniczy Elipsa. ISBN 978-83-7151-899-7.

V VERSschmuggel. Polnisch- und deutschsprachige Gedichte. WERSszmugiel. Antologia poezji polsko- i niemieckojęzycznej. Red./Hrsg.: Maurin, Aurélie; Wohlfahrt, Thomas. Heidelberg, Verlag das Wunderhorn. ISBN 978-3-88423-360-3 (Deutschland/Niemcy), ISBN 978-83-61381-03-7 (Polen/Polska).

W Welt ohne Grenzen. Wissenschaft ohne Grenzen [Świat bez granic. Nauka bez granic]. Red./Hrsg.: Buszewski, Bogusław; Jaskuła, Marian. Toruń, Societas Humboldtiana Polonorum. ISBN 978-83-923622-5-8.

Wielki Słownik Niemiecko-Polski (Großwörterbuch Deutsch-Polnisch). Red./Hrsg.: Wiktorowicz, Józef; Frączek, Agnieszka. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA. ISBN 978-83-01-16182-8.

Wybrane aspekty pracy socjalnej w warsztacie pracownika socjalnego – doświadczenia polsko-niemieckie. Ausgewählte Aspekte in der sozialen Arbeit des Sozialmitarbeiters – deutsch-polnische Erfahrungen. Red./Hrsg.: Stepulak, Marian Zdzisław; Gorbaniuk, Julia. Tłum./Übers.: Niemirowski, Wieńczysław. Lublin/Eichstätt-Ingolstadt, Instytut Nauk o Rodzinie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II. ISBN 978-83-7548-007-8.

Wyligąła, Helena Ewa: Trójkąt Weimarski. Współpraca Polski, Francji i Niemiec w latach 1994-2004 [Weimarer Dreieck. Kooperation von Polen, Frankreich und Deutschland in Jahren 1994-2004]. Toruń, Wydawnictwo Adam Marszałek. ISBN 978-83-7611-644-0.

Z Zeszyty Kulickie. Deficyt demokracji czy zakłócenia w reprezentacji? Külzer Hefte. Demokratiedefizit oder Repräsentationsstörung? Red./Hrsg.: von Zitzewitz, Lisaweta. Nowogard: Fundacja Akademia Europejska Kulice-Külz. ISSN 1508-9207.

Sprawozdanie finansowe

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego fundacji Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, z siedzibą w Warszawie, na które składa się:

1. wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
2. bilans sporządzony na dzień 31.12.2010 roku, który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą PLN 416.585.178,44;
3. rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 01.01.2010 do 31.12.2010 wykazujący stratę netto w wysokości PLN 46.266,70;
4. zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 01.01.2010 do 31.12.2010, wykazujące spadek kapitału własnego o kwotę PLN 46.266,70;
5. rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2010 do 31.12.2010, wykazujący wzrost stanu środków pieniężnych o kwotę PLN 2.405.240,48;
6. dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest kierownik jednostki. Kierownik jednostki jest zobowiązany do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”. Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości;
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanej przez jednostkę polityki rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

1. przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31.12.2010, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2010 do 31.12.2010;
2. zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
3. jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki.

Sprawozdanie z działalności jednostki jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Warszawa, 12.04.2011
Roedl Audit Sp. z o.o.

Magdalena Krysztofiak
Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 11598

Bilans

Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie wg. stanu na 31.12.2009 r.
(wszystkie kwoty w złotych)

Aktywa	Stan na dzień	
	31.12.2009 r.	31.12.2010 r.
A. Aktywa trwałe	107 953 630,35	106 130 480,11
I. Wartości niematerialne i prawne	14 363,49	11 431,73
1. Inne wartości niematerialne i prawne	14 363,49	11 431,73
II. Rzeczowe aktywa trwałe	75 400 122,62	73 593 485,38
1. Środki trwałe	75 198 802,62	73 051 971,81
a) Grunty	2 089 285,48	2 034 603,07
b) Budynki i budowle	72 597 839,14	70 532 016,10
c) Urządzenia techniczne i maszyny	490 314,06	438 649,16
d) Środki transportu	-----	-----
e) Pozostałe środki trwałe	21 363,94	46 703,48
2. Środki trwałe w budowie	201 320,00	541 513,57
III. Inwestycje długoterminowe	30 205 174,13	30 663 494,20
1. Długoterminowe aktywa finansowe	205 174,13	663 494,20
a) w pozostałych jednostkach – pożyczki udzielone	205 174,13	663 494,20
2. Inne długoterminowe aktywa finansowe	30 000 000,00	30 000 000,00
IV. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 333 970,11	1 862 068,80
B. Aktywa obrotowe	308 498 180,93	310 454 698,33
I. Zapasy	-----	-----
II. Należności krótkoterminowe	789 182,67	322 612,63
1. z tytułu dostaw i usług	719 284,66	291 520,15
– do 12 miesięcy	719 284,66	291 520,15
2. z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	66 672,51	31 092,48
3. inne	3 225,50	-----
III. Inwestycje krótkoterminowe	303 016 819,83	304 986 069,15
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	303 016 819,83	304 986 069,15
a) w pozostałych jednostkach	196 873 876,33	171 086 069,17
- inne papiery wartościowe	-----	30 000 000,00
- udzielone pożyczki	435 991,16	-----
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	196 437 885,17	141 086 918,17

b) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	106 142 943,50	133 899 150,98
– środki pieniężne w kasie i na rachunkach	106 142 943,50	1 589 150,98
– inne środki pieniężne	-----	132 310 000,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	4 692 178,43	5 146 016,55
Suma aktywów	416 451 811,28	416 585 178,44

Pasywa	Stan na dzień	
	31.12.2009 r.	31.12.2010 r.
A. Fundusz własny	414 944 988,29	414 898 721,59
I. Kapitał podstawowy	411 180 859,71	414 944 570,49
II. Fundusz z aktualizacji wyceny	417,80	417,80
III. Zysk (strata) netto za rok obrotowy	+ 3 763 710,78	- 46 266,70
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 506 822,99	1 686 456,85
I Rezerwy na zobowiązania	18 000,00	20 282,88
1. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	18 000,00	20 282,88
II. Zobowiązania długoterminowe	239 916,49	902 723,19
1. Wobec pozostałych jednostek	239 916,49	902 723,19
a) inne	239 916,49	902 723,19
III. Zobowiązania krótkoterminowe	1 222 953,62	737 920,03
1. Wobec pozostałych jednostek	1 222 953,62	731 939,84
a) z tytułu dostaw i usług	350 366,92	401 084,03
– do 12 miesięcy	350 366,92	401 084,03
b) z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	134 427,30	59 514,49
c) z tytułu wynagrodzeń	12 602,09	16 750,38
d) inne	725 557,31	264 590,94
2. Fundusze specjalne	-----	5 980,19
IV. Rozliczenia międzyokresowe	25 952,88	25 530,75
1. Inne rozliczenia międzyokresowe	25 952,88	25 530,75
a) krótkoterminowe	25 952,88	25 530,75
Suma pasywów	416 451 811,28	416 585 178,44

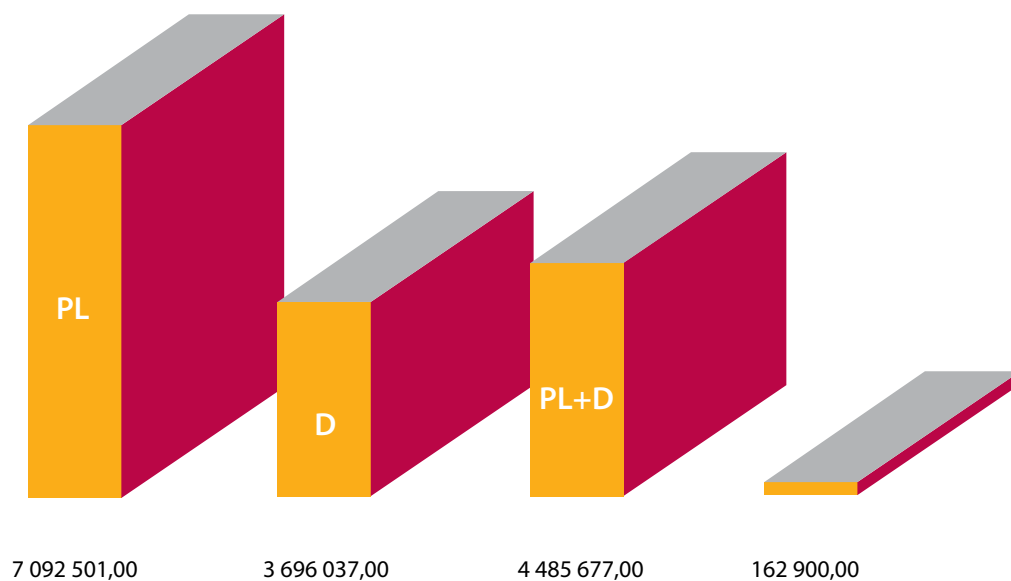
Dotacje przyznane w roku 2010

A. Dotacje w podziale na kraje realizacji

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy przyznanych kwot
Polska	376	7 092 501	45,94%
Niemcy	180	3 696 037	23,94%
Polska i Niemcy	96	4 485 677	29,06%
Polska, Niemcy i inne kraje	5	162 900	1,06%
Razem	657	15 437 115	100,00%

Przyznano w zł

B. Dotacje realizowane w Polsce w podziale na województwa

Suma dotacji na projekty realizowane w Polsce – 100%

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
więcej niż jedno województwo	20	793 833	11,19%
dolnośląskie	42	666 200	9,39%
kujawsko-pomorskie	16	152 714	2,15%
lubelskie	5	88 800	1,25%
lubuskie	28	594 680	8,38%
łódzkie	9	179 250	2,53%
małopolskie	33	863 908	12,18%
mazowieckie	55	1 490 996	21,02%
opolskie	17	218 400	3,08%
podkarpackie	4	42 000	0,59%
podlaskie	3	22 000	0,31%
pomorskie	25	377 900	5,33%
śląskie	27	433 070	6,11%
świętokrzyskie	0	0	0%
warmińsko-mazurskie	16	185 000	2,61%
wielkopolskie	38	541 450	7,64%
zachodniopomorskie	38	442 300	6,24%
	376	7 092 501	100,00%

Rada FWPN

Zarząd FWPN

Rada

Współprzewodniczący:

prof. dr hab. Edmund Wnuk-Lipiński

Rektor i współtwórca Collegium Civitas, socjolog, profesor zwyczajny, założyciel i pierwszy dyrektor Instytutu Studiów Politycznych PAN, wykładowca w College of Europe (Bruges–Natolin). Członek Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów Naukowych.

Markus Meckel

Deputowany do Bundestagu w latach 1990–2009, w latach 1994–2009 przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej i zastępca rzecznika ds. polityki zagranicznej frakcji SPD w Bundestagu.

Członkowie:

dr Thorsten Hutter

Od 1990 r. w niemieckim MSZ, 1997–2000 w Referacie ds. Rosji, Ukrainy, Białorusi i Mołdawii niemieckiego MSZ, 2006–2010 z-ca kierownika Wydziału Politycznego Ambasady Niemiec w Moskwie, od 2010 r. kierownik Referatu ds. Europy Środkowej i Państw Beneluksu w niemieckim MSZ.

Hartmut Koschyk

Deputowany do Bundestagu, sekretarz parlamentarny Grupy Krajowej CSU w Bundestagu, od 1990 r. członek Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej.

Marek Krzakała

Posel na Sejm RP, członek klubu parlamentarnego Platformy Obywatelskiej, germanista, członek sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych, wiceprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Parlamentarnej.

Michael Georg Link

Deputowany do Bundestagu, członek Komisji Bundestagu ds. Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych Bundestagu, rzecznik frakcji FDP ds. polityki europejskiej.

prof. dr hab. Dorota Simonides

Doktor honoris causa Uniwersytetu Opolskiego, folklorystka, od 1977 r. profesor Uniwersytetu Opolskiego, polityk, poseł na Sejm PRL VIII Kadencji, w latach 1990–2005 senator.

dr Remigiusz Sobański

Ksiądz katolicki, doktor teologii, profesor zwyczajny nauk prawnych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wybitny znawca prawa kanonicznego, doktor honoris causa Uniwersytetu w Bonn.

Rainder Steenblock

Deputowany do Bundestagu, rzecznik ds. polityki europejskiej frakcji Bündnis 90/Die Grünen w Bundestagu, członek Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

prof. dr hab. Andrzej Zoll

Prawnik, były przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, były sędzia i prezes Trybunału Konstytucyjnego, od 2000 r. do 2006 r. rzecznik praw obywatelskich, wykładowca akademicki, współautor polskiego kodeksu karnego z 1997 r., doktor honoris causa Uniwersytetu w Moguncji.

Zarząd

Współprzewodniczący:

dr Andrzej Grajewski

Doktor nauk politycznych, kierownik Działu Zagranicznego tygodnika „Gość Niedzielny”, od 1999 do 2006 r. członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, członek Polsko-Rosyjskiej Grupy ds. Trudnych.

Herbert Helmrich

Adwokat i notariusz, od 1976 do 1992 r. deputowany do Bundestagu, od 1992 do 1995 r. minister sprawiedliwości landu Meklemburgia-Pomorze Przednie.

Członkowie:

Johannes Bauch

Ambasador w stanie spoczynku, w latach 1993–1999 ambasador Niemiec w Polsce, od 2003 do kwietnia 2007 r. w Fundacji „Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość” w Berlinie.

dr Albrecht Lempp

Dyrektor zarządzający, tłumacz literatury, od 1998 do 2003 r. z ramienia polskiego Ministerstwa Kultury odpowiedzialny za promocję literatury polskiej za granicą.

Małgorzata Ławrowska

Dyrektor zarządzający, koordynator programów współpracy międzynarodowej. W latach 2007–2010 w służbie dyplomatycznej, do 2010 r. kierownik Wydziału ds. Dyplomacji Publicznej w Ambasadzie RP w Berlinie.

prof. dr hab. Robert Traba

Historyk, politolog, kulturoznawca, od 2006 r. dyrektor Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie, honorowy profesor na Freie Universität w Berlinie, współprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej.

Wg stanu
na grudzień 2010 roku

Zespół pracowników Biura FWPN

Dyrekcja – członkowie Zarządu:

dr Albrecht Lempp

Małgorzata Ławrowska

Beata Sobczak

kierownik biura

tel. (+48) 22 338 62 50

beata.sobczak@fwpn.org.pl

Aneta Jędrzejczak

asystentka Zarządu

tel. (+48) 22 338 62 49

aneta.jedrzejczak@fwpn.org.pl

Monika Różalska

asystentka Zarządu

tel. (+48) 22 338 62 00

monika.rozalska@fwpn.org.pl

Opracowywanie i nadzór realizacji projektów:

dr Grażyna Babul

specjalista ds. projektów

tel. (+48) 22 338 62 65

grazyna.babul@fwpn.org.pl

Ewa Baran

starszy specjalista ds. projektów

tel. (+48) 22 338 62 66

ewa.baran@fwpn.org.pl

Anna Cieszewska

starszy specjalista ds. projektów

tel. (+48) 22 338 62 63

anna.cieszewska@fwpn.org.pl

Iwona Fus

specjalista ds. projektów

tel. (+48) 22 338 62 71

iwona.fus@fwpn.org.pl

Małgorzata Gmiter

specjalista ds. projektów

tel. (+48) 22 338 62 60

malgorzata.gmiter@fwpn.org.pl

Tomasz Markiewicz

specjalista ds. projektów

tel. (+48) 22 338 62 62

tomasz.markiewicz@fwpn.org.pl

Izabella Sulik

specjalista ds. projektów
tel. (+48) 22 338 62 58
izabella.sulik@fwpn.org.pl

Księgowość:**Jerzy Gajos**

główny księgowy
tel. (+48) 22 338 62 56
jerzy.gajos@fwpn.org.pl

Elżbieta Gemeier

zastępca głównego księgowego
tel. (+48) 22 338 62 21
elzbieta.gemeier@fwpn.org.pl

System komputerowy:**Janusz Rolecki**

administrator komputerowego systemu
informacyjnego
tel. (+48) 22 338 62 68
janusz.rolecki@fwpn.org.pl

Projekty w dziedzinie mediów:**Paul-Richard Gromnitza**

redaktor portali internetowych
tel. (+48) 22 338 62 73,
paul.gromnitza@fwpn.org.pl

Barbara Owsiak

pełnomocnik ds. Polsko-Niemieckich Dni Mediów
tel. (+48) 22 338 67 97
barbara.owsiak@fwpn.org.pl

Biuro w Berlinie:**Karoline Gil**

specjalista ds. projektów
tel. (+49) 30 279 08 775
karoline.gil@sdpz.org

Obsługa Centrum Konferencyjnego:**Marcin Szota**

zarządzający Centrum Konferencyjnym
tel. (+48) 22 338 62 70
marcin.szota@fwpn.org.pl

Katarzyna Opalińska

asystentka zarządzającego
Centrum Konferencyjnym
tel. (+48) 22 338 67 83
katarzyna.opalinska@fwpn.org.pl

Magdalena Pawińska

asystentka zarządzającego
Centrum Konferencyjnym
tel. (+48) 338 67 65
magda.pawinska@fwpn.org.pl

Obsługa Centrum Zielna:**Tadeusz Stolarski**

specjalista ds. zarządzania infrastrukturą
Centrum Zielna
tel. (+48) 22 338 62 61
tadeusz.stolarski@fwpn.org.pl

Wg stanu
na grudzień 2010 roku

Oferujemy nowoczesne sale konferencyjne

Centrum Zielna

Centrum konferencyjne składa się z następujących sal:

sala WARSZAWA o powierzchni 85 m²,
sala BERLIN o powierzchni 60 m²,
które można połączyć w jedną salę o powierzchni 145 m², oraz

sala EUROPA o powierzchni 80 m².
sala BIBLIOTEKA o powierzchni 20 m²
sala WYSTAWOWA o powierzchni 250 m²

Sale konferencyjne są wyposażone w:

System nagłośnienia konferencyjnego, system nagłośnienia estradowego, system tłumaczenia symultanicznego, multimedialny system prezentacji obrazu (m.in. multimedialne projektory, wizualizery) oraz dostęp do sieci internetowej dla uczestników konferencji.

Każda z sal może być zależnie od potrzeb dowolnie zaaranżowana.

Zapewniamy korzystną cenę, fachową obsługę, catering oraz pomoc w organizacji konferencji.

W 2010 r. w naszym centrum konferencyjnym odbyło się ponad 500 imprez. Gościliśmy zarówno firmy komercyjne: ING, Commercial Union, BRE Bank, Ericsson, Samsung, Polską Federację Rynku Nieruchomości, MGG-Conferences, Bank HSBC, jak i organizacje pozarządowe np. Instytut Spraw Publicznych, Centrum Spraw Międzynarodowych, demosEuropa, Forum Darczyńców, Fundację Polsko-Amerykańską PAUCI, Fundację Równości, Federację Polskich Banków Żywności. Z centrum konferencyjnego skorzystały również: Komisja Europejska, Przedstawicielstwo Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju, British Council, Fundacja Heinricha Bölla, Fundacja Konrada Adenauera, Komisja Nadzoru Finansowego, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kontakt:

Marcin Szota
Centrum Zielna
ul. Zielna 37, 00-108 Warszawa
e-mail: konferencja@centrumzielna.com.pl
tel. (+48) 22 338 62 70

